«Бекітемін»
Амангелді ауылының жалпы орта
білім беретін мектебінің
директорының м.а: Исина Р.А.

«Ақ тиін»шағын орталығы «Балапан» ортаңғы топ балаларына арналған тәрбие мен білім беру процесінің циклограммасы

Тәрбиеші:Кенжебекова А.А.

2023-2024оқу жылы

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.09.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында, киінуі бойынша ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, қуыршақтар шағын көлік түрлерімен ойындар. Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастырмалы ойыншықтарды құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Сөрелерге ойыншықтарды жинау. **Балалармен жеке жұмыс.**				
					«Ойыншғым» Міндеттері: Балаларға топтағы өздеріне ұнайтын ойыншықтармен ойнауға жағдай жасау. Ойнап отырған ойыншығы тура сұрау. Бұл ойыншық несімен ұнайды. Оның түсі,

					пішіні қандай және т.б Ойыншықтарды топтастыру, санау және олардың біреуін бөліп көрсету. Түсіне және пішініне қарай бөлу. Құрастыру заттарынан ойыншықтарға кереует немесе таңдауы бойынша орындықтар құрастыру **(Сөйлеуді дамыту) (Математика негіздері) (Құрастыру)**
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері. «Алақанның жылуы» Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай ойындар ойнату.				

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі**	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық) *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналыпжәне заттардың арасымен еңбектеу. Қимылды ойын: Қоян мен қасқыр
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен					«Шырша мен ағаш» Бақылау және зерттеу әрекеті.

					Мақсаты: Балабақша ауласында өсетін ағаштар мен гүлдерді көрсету. Шырша мен ағашты ажырата білуін қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Еңбек әрекеті. Мақсаты: үлкендерге көмектесу. Өсімдіктерді суғаруды көрсетіп,таныстыру Қ/о «Поезд»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. **(дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру.Тамақтану кезінде орындықта тік отыру. Астың дәмді болуын тілеу. Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану , нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Ұйықтау туралы әңгімелеу. Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Бесік жырын айтып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын жинауға әркет жасауын үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ**				

	мотористаны дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті					«Шар» Балаларды таңдау бойынша шығармашылық іс-шаралар: Міндеттері: Топқа есігін қағылып қонаққа қоян келеді. Қолында әсем шарлары бар. Балаларға таратып сыйға бергізіп,бізде қоянға сыйлық берейік деп балалардың қалаулары бойынша шардың суретін салып, ермексаздан шар жасап, немесе дайын кіші тақтайшаларға шарларды жапсырып сыйға беруді ұйымдастыру. Жеке жұмыс орындау қабылетін дамыту **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс					Негізгі қимыл түрлерін пысықтау

Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен					«Бала, бала, баламыз» Міндеттері: Тақпақты бірге жаттау.Есте сақтауын дамыту Бала, бала, баламыз. Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа, Батамыз да қаламыз **(Көркем әдебиет)** Қ/о «Тырналар» Бақылау. Мақсаты: Өсімдіктерге жасаған күтім нәтижесін көрсету, байқағыштығын қалыптастыру
Балалардың үйіне қайтуы					Ата-аналармен баланың балабақша бейімделуі жайында сұхбат жүргізу

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 04.09.2023 ж-08.09.2023ж

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі 06.09.2023**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балалардың балабақшаға тез бейімделу жағдайларын талқылау.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын «Суреттерді орналастыру» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Менің досым» Міндеттері: Дос болу сезімін дамыту үшін топқа қонақ боп келген Жанель қуыршақты таныстыру. Ол өзімен ертіп келген достарын таныстыру. Достарының есімдерін. сұрап, балаларға өз	«Біздің топ» Міндеттері: Балаларға топты аралатып, топтағы заттарды көрсету. Оларды атап, не үшін қолданылатынын әңгімелеуді дамыту. Топтағы заттарды	Дидактикалық ойын «Танып ал да, атын ата». Мақсаты: Ғажайып қоржынан алған заттарын танып, атай білуге үйрету. Табиғат бұрышындағы еңбекті бақылау (бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға	«Қуыршақ» Міндеттері: Дыбыстарды дұрыс айтып, байланыстыра сөйлеуін үйрету**.** Топтағы қуыршақтармен еркін ойындар **(сөйлеуді дамыту)** Қуыршақтың сүйікті	«Кітаптар» Міндеттері: Сүйікті қуыршақтарымызбен бірге кітаптар қарайық. Кітаптан көргенімізді қуыршақтарымызға айтып берейік деп қызығушылығын жетілдіру

	есімдерін айтқызу арқылы танысу дос болу жолдарын таныту. Достармен қандай ойын ойнайтынын сұрап ойын ойнау негізінде достық сезімдерін дамыту. Жанельдің достарына қалаулары бойынша сурет салып беру, арқылы немесе мүсін жасау арқылы жеке қарандашты , ермек сазды қолдану қабылеттерін қалыптастыру **(сөйлеуді дамыту) (Сурет салу) (Мүсіндеу)**	салыстыру негізінде үлкен кіші, ұзын қысқа деген сөздерді түсініп, қолдануды үйрету. Заттарды пайдаланып көру қабылеттерін дамыту **(сөйлеуді дамыту) (Қоршаған ортамен таныстыру) (математика негіздері)**	көмектесуін жетілдіру)	ойыншығы доп екен. Бізде доппен ойнай аламыз ба деп доппен ойындар ойнату.Сосын доптың суретін салып, мүсінін жасауын , тақтаға жапсыруын ұйымдастыру. Қол қимылын дамытуға жағдай жасау **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)**	**(көркем әдебиет) (сөйлеуді дамыту)**
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бала, бала, баламыз. Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа, Батамыз да қаламыз Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. «Ойыншық қайдан келеді?» тақырыбында әңгімелесі негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау жасату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Менің достарым» Міндеттері: Достары жайлы суреттер арқылы әңгімелесу. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру.	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Музыка** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)
	«Үйшік» Құрылыс заттарынан достарына үйшік құрастыру **(Құрастыру)**		«Әже» Топқа әже қонаққа келеді? Балалардан қонаққа кім келгенін сұрау. Сәлемдесу өз әжелерінің есімін атау, әже қандай адамі туралы әңгімелеп беруін сұрау негізінде сөйлеуін қалыптастыру**.** Ойыншық туралы жаттаған тақпағын айтып, әжеден сыйлық алып қуану сезіміне бөленуіне жағдай жасау **(көркем әдебиет)** **(сөйлеуді дамыту)** Әженің қоржынынан шыққан заттарды санау, топтастыру, салыстыру бойынша	Қуыршағымыз демалысын, оған арнап кереует құрастырып берейік. **(Құрастыру)**	«Жол және орындық» Құрылыс материалдарынан жол және орындық жасауды үйрету. **(Құрастыру)**

			санау қабылеттерін дамыту **(математика негіздері)**		
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	«Балабақша қызметкерлері» туралы ұғымдарын кеңейту үшін. Балабақша ғимаратында серуен, мамандармен, топтармен таныстыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Ойыншықтар жайлы өлең жаттау Біздерде бар қуыршақ, Бұзау, қозы, құлыншақ. Ойыншықтар тыңдайды, Ақыл айтсақ, бұйырсақ. *М.Әлімбаев* **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес әрекетін дамытатын қимылды ойын: «Өзара айырмашылығын тап»	«Ойыншықтар» жайлы өлең қайталау. Біздерде бар қуыршақ, Бұзау, қозы, құлыншақ. Ойыншықтар тыңдайды, Ақыл айтсақ, бұйырсақ. *М.Әлімбаев* **(көркем әдебиет)** Бақылау. Мақсаты:Ағаштарды бақылау, ауа райының өзгеруін бақылау негізінде зейінін, байқағыштығын дамыту	Бақылау. Мақсаты: Әжеге балабақша ауласын көрсетіп таныстыру, қайда немен айналысатындары туралы айтып беруіне жағдай жасау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Фланелеграф тақтасында балалардың еркін әрекеттерін ұйымдастыру. **(Жапсыру)** Еңбек. Мақсаты: Жапырақтар теру, құмыраға сәндеп салу. Әжегеде сыйға беру.	Серуенде аулада орналасқан ойын құралдарын атап әңгімелеуін қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Бақылау. Мақсаты:Ауа райның ерекшеліктерін байқау. Күз мезгіліне тән құбылыстарды атауды үйрету. Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: Поезд	бірге ән айтып, би билеп көңілді жүру жағдайын жасау. (музыка) Бақылау. Мақсаты:Ағаштарды бақылау, ауа райының өзгеруін бақылау негізінде зейінін, байқағыштығын дамыту **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: Сақина жасыру

		Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық»	Балалардың дербес әрекеті дамыту, еркін ойындары		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерін дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті	Достарымызбен шеңберге тұрайық, ойыншықтардан шеңбер жасайық. «Шеңбер» Міндеттері: Шеңбер бойлап айналайық. Топта шеңберге ұқсас заттарды тауып салыстыру. Дайын жапсыру пішіндерінің ішінен домалақ пішінді табу, атау,тақтайшаға жапсыру. **(Жапсыру)** **(математика негіздері)**	Шығармашылық әрекеттер. Мақсаты: Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп, еркін тақырыпта сурет салу, тұзды қамырды пайдаланып мүсін жасау. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерді тізбектеп жапсыру. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	«Қоралар» Міндеттері: Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша жануарларға қоралады жасауды үйрету **(Құрастыру)** «Мерекелік әсем шарлар» Шығармашылық әрекеттер. Мақсаты: Өнер орталығында суретін салу, мүсінін ермексаздан жасауды жетілдіру **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)**	«Ойыншық» Міндеттері: ойыншық туралы жаттаған тақпақтарды айтқызу арқылы есте сақтауын дамыту. **(көркем әдебиет)** Ойын. «Таны ата» Мақсаты: Ол зат қандай сұрағына жауап беруін қалыптастыру. **(математика негіздері)**	«Артығын тап» дидактикалық ойын. Тапсырмалары бар қораптарды көрсету. Ойнап көреміз бе? деп«артығын тап» айдарында тапсырмаларды орындату **(математика негіздері)** Шығармашылық әрекеттер. Мақсаты:Қандай суретті бояймыздеп балаларға қалауы бойынша таңдаған жемісті бояту, ермак саздан жасату немесе тақтаға жапсыру және сипаттауын қалыптастыру. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке баламен жұмыс:** **Міндеті:** балаларға сурет оқу қызметі бойынша қарандашты дұрыс ұстауға үйрету.	**Жеке баламен жұмыс:** **Міндеті:**сөздерді дұрыс айтуды үйрету	**Жеке баламен жұмыс:** **Міндеті:** Өлең, тақпақтар жаттату	**Жеке баламен жұмыс:** **Міндеті:** Балалармен қарым -қатынаста болуын дағдыландыру	**Жеке баламен жұмыс:** **Міндеті** Балалардың есте сақтау қасиеттерін арттыру үшін, балаларға тақпақ жаттату
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен				

	жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	Балалардың қалауы бойынша ойыншықтарды алып, шығу, еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар орындық т.б **(құрастыру)** Қ/о: Тырналар-тырналар	Мысықтың дауысын салу. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Доппен ойындар. Қ/о: «Күміс алу»	Қандай көкөніс пен жаместерді білетінін сұрау. Қ/о: «Не жедің, тауып айт»
Балалардың үйіне қайтуы	Балалардың сүйіктігі ойыншығы туралы әңгімелесу.	Топқа ойыншық алмасу сөресін жасауды ақылдасу	Табиғи материалдардан ойыншық жасауды ұсыну.	Үйде баламен доппен ойнауды ұсыну.	Апта бойғы жұмыстар бойынша ақпарат беру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 11.09.2023 ж-15.09.2023ж

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балалардың тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, одан өз отбасы жайлы айтып беруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарау. **Балармен жеке жұмыс.** Отбасы мүшелерінің суреттерін көрсітіп, әр бір мүшені атап, есімдерін атау. Оларды сипаттауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**				
	Еңбек. Мақсаты:Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. «Отбасы» суретін көрсету. Міндеттері: Суретте не бейнеленген? -Суреттегі отбасы мүшелерін атуын?	Шығармашылық әрекеттер. «Әжемнің кәмпиттері» Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша домалақ кәмпиттер суретін салғызу, ермексаздан әже ауылындағы құрт	Отбасы бейнеленген кітаптарды қарату. Тек адамдардың емес, жануарлардың отбасы жайлы түсінігін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Құрылыс орталығында	«Анаға сыйлық» Міндеттері: сыйлық жасауға ынталандырып сипаттап сөйлеуді үйрету. Балалардан аналары не жақсы көретінін сұрау Өз қолдарымен сыйлық жасату.	«Ата мен әже» Міндеттері: олардың суреттін қарау. Олар туралы не білетіндерін айтқызу. «Бес саусақ» өлеңін айтқызу Бас бармағым – атам, үйдің данасы

	- Ата, әже, әке, апа, іні, қарындас -суреттегі отбасы мүшелерінің не істеп отырғандығы жайлы әңгімелету негізінде сөздік қорын кеңейту,байланысты рып сөйлеуді үйрету. «Отбасы» рөлдік ойындарын ойнау негізінде сөйлемді дұрыс құрап сөйлеуін дамыту. **(көркем әдебиет) (сөйлеуді дамыту)**	мүсінін жасау арқылы дөңгелек мүсінді жасату, Дастархан бетіне домалақ бауырсақтарды жапсырып орналастыру жұмыстарын жасауды үйрету. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	жануарлар отбасына үйшік құрастыруды меңгерту. **(құрастыру)**	Балалардың таңдауы бойынша орталықтарға бөлініп табиғи материалдардан қолға тағатын моншақ тізбегін жасауды үйрету. Гүлдер (немесе басқа заттарды) суретін саусақпен салуды үйрету. Қағаздан жасалған гүл себетіне ұсақ гүлдерді жапсыруды үйрету. **(жапсыру) (сурет салу) (сөйлеуді дамыту)**	Балан үйрек - әжем, ошақ анасы Ортан терек - әкем, отау панасы Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары Титтей бөбек – мен, бәрінің базары **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Ас болсын тамағың Өсіп ер жет қалмағың Орындалсың арманың Бойға сіңсін жеген тамағың. Аумин **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Достарым көп бақшада (шеңберге тұру) Көңілдіміз бақшада (қолдарын жайып) Достықты біз сүйеміз (бір-біріне қарап, жымию) Бірге күліп жүреміз «Менің отбасым», «Менің анам және әкем», «Мен аға әпкем, іні қарындасым» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Отбасы» суретін көрсету. Міндеттері: Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау. Тәрбиеші көмекшісімен бірге рөлдік ойын ойнау. Балалардың бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуде дамыту	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Музыка** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)
		Құрастыру материалдарынан әр түрлі құрылымдар құрастыруды дамыту. **(құрастыру)**	«Анасының көмекшілері» айдарымен аспаздық әрекеттерді тұзды қамырды домалақтап, алақан арасында басу арқылы күлше жасатуды үйрету. **(мүсіндеу)**		
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	«Отбасымызбен тұратын үйшік» Міндеттері: бормен салуды үйрету. **(сурет**	Нешеуміз? тақпағын таныстырып мазмұнын айтуға талпындыру	«Мен көмекші боламын» Міндеттері: Мен көмекші боламын	Еңбек. Мақсаты: Аналарға арналған сыйлықтарды жасау үшін табиғи	«Бақша ауласындағы ағаштар мен гүлдер»

	салу) «Күз мезгілінің ерекшеліктері» Міндеттері: назар аударту. Жел соғып тұр, далада салқын деген ұғымдарды түсінуін жетілдіру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар	Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым –әкем Балалы үйрек-анам. Ортан терек –ағам Шылдыр шүмек –мен, Кішкене бөбек –сен Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. *І.Шұғаев* **(көркем әбедиет)** Бақылау. Мақсаты: Гүлдердің құрағанын сарғайғанын көрсету және сипаттауды меңгерту **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер	айдарымен аулада тазалық жұмыстарын орындауға қатыстыру және аула сыпырушысының еңбегімен танысуға жағдай жасау. Айналадағы тазалықты байқап айтуын дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар.	материалдарды жинау. «Нешеуміз?» Міндеттері: тақпағын жаттауды пысықтау **(көркем әбедиет)** «жапырақтар» Міндеттері: Ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей жапырақтарды салыстыру, жапырақтардың қай ағаштар түскенін атауын үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еркін ойындар	Міндеттері: Бақылау, оларды бір бірімен салыстыру, санау қабылетін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еңбек. Ағаштардың түскен бұтақтарын жинап, жануарларға қора құрастыруды үйрету. **(құрастыру)** Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру **(көркем әрекет)**				

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын менгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті	«Аналарымызға арналған моншақ» Міндеттері: моншақ жасайық деп ермексазды алақан арасында жұмырлап дөңгелектеп моншақ жасауды жетілдіру. Домалақтарды бір біріне біріктіріп ұзын түрлі түсті моншақ жасату. Жасаған моншағымыздағы домалақтарды салыстырайықшы, қане қайсысы үлкен, қайсысы кіші. Дидактикалық ойын «артық пішінді тап» **(математика негіздері)** **(Мүсіндеу)** Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарда еркін іс әрекеттер	Тақпақтарын қайталау. Би үйрену. **(көркем әдебиет, музыка)** «Шама» Міндеттері: Ана әке бала қуыршақтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыруды үйрету. **(Математика негіздері)** Өнер орталықтарында еркін іс әрекеттер	«Нешеуміз?» Міндеттері: тақпақты қайталап айтуын ұйымдастыру **(көркем әдебиет)** Шығармашылық әрекеттер. Мақсаты: Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта сурет және жапсыру жұмыстарын ұйымдастыру.	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталау. **(көркем әдебиет, музыка)** Шығармашылық әрекеттер. Мақсаты: Аналарға берілетін сыйлықтарын аяқтау жұмыстарын ұйымдастыру. Екінші топқа ермексаздан торт жасауды меңгерту **(мүсіндеу).** Еркін іс әрекеттер	«Тақия» Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша аталарға арнап тақия суретін бояуын ұйымдастыру, қарандашты дұрыс ұстауын дамыту. Түрлі түсті ермексаздан моншақ (дөңгелек) жасау. Фланелеграфқа моншақ бөлшектерін жапсырып, моншақ тізу. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер

Балалармен жеке жұмыс	Секіру кезінде аяқты жартылай бүгіп түсу қабілетін дамыту	«Күз» тақырыбы бойынша сөздік қорын байыту	«Бақта ма, әлде бақшада ма…» Міндеті: жіктеу дағдысын дамыту; заттардың ретін зерттеуге көмектесу.	«Күлшекыз ойындары» Міндеті: ұсақ мотрикаңы дамыту; форманы қабылдауды жетілдіру	«Сиқырлы таяқша» Міндеті: ересектермен және құрдастарымен сүйіспеншілікке тәрбиелеу
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қ/о «Ақ доп, қызыл доп» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету.	«Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау (Математика негіздері) Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Нешеуміз? Тақпағын қайталап пысықтау (көркем әдебиет) Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.
Балалардың үйіне қайтуы	Отбасылық сурет беріп жіберуін сұрау.	Отбасында қандай ойындар ойнауға болады кеңес беру.	Отбасындағы баланың рөлі туралы сұрау.	Ата әжесінің суреттерін беріп жіберуін өтіну	Іс шарадан алған әсерлерін сұрау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 18.09.2023 ж-22.09.2023ж

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Күзгі ауа райына байланысты балаларда болатын аурулар туралы ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Қуыршақ қонаққа дайындалуда», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Бауырсақ» Міндеттері: Кітаптар арасынан «Бауырсақ» ертегісінің кітабын табу ондағы суреттерге қарап ертегі айту дағдысын қалыптастыру. Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атауын үйрету. **(көркем әдебиет)**	«Бауырсақ» Міндеттері: Қонаққа бауырсақ келуін ұйымдастырумен балалардан өзі туралы не білетінін сұрау, жауап табуды үйрету Бауырсаққа арнап білетін тақпақтары мен әндерін айтып, музыкаға би белеуін ұйымдастыру. Қимылды ойын ойнату. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, музыка)**	«Үйшік» Міндеттері: Шағын үйшік салуды үйрету Құрастыру материалдарынан үйшік жасауға көмектесу **(құрастыру) (сурет салу)**	Дидкатикалық ойын «қай ертегіден» арқылы суреттерді көрсетіп қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. Суреттегі ертегі кейіпкерлерін салысытыру, санау **(математика негіздері) (көркем әдебиет)** Міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық жұмыстар. **(сурет салу, мүсіндеу**	«Ойыншықтар жәрмеңкесі» Міндеттері: жәрмеңке ұйымдастырып, әр түрлі ойыншықтарды алып ойынан ертегі құрастыру дағдысын дамыту. Жануарлардың қимылы мен дауыстарын салу қабылеттерін жетілдіру. Біртекті ойыншықтардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсетуді үйрету. **(математика**

				жапсыру)	**негіздері) (көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру.Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Ас болсын тамағың Өсіп ер жет қалмағың Орындалсың арманың Бойға сіңсін жеген тамағың. Аумин **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Ерте тұрып күнде мен Терезені ашамын -Сәлем!,-деймін күнге мен Шаттық әнге саламын -Қайырлы таң апашым! деймін келіп апама Қайырлы таң аташым! деймін келіп атама Қайырлы таң, достарым! деймін келіп досыма, осындай жақсы көңіл күйде әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Бауырсақ» Міндеттері: Ертегіні үстел үсті кейіпкерлері айтып беруіне үйрету. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**

	алуды,естуді дамыту				
	Балаларға бүгін қуыршақ театрын тамашалайтынымызды хабарлап «Бауырсақ ертегісі» желісі бойынша айтылған әнді қайталап айтқызу, ертегі туралы пікірлерін сұрау. **(сөйлеуді дамыту)**		«Үш торай» мульфилімін тамашалау. Балалардың ойын тыңдау арқылы сөйлеуін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**		Ойыншықтарға арнап әр түрлі заттар құрастыру **(құрастыру)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында өсетін көкөніс пен жемістерді қарау, бақылау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** «Бауырсақ» Міндеттері: Ұжымдық сурет салу. Үлкен табақ бетіне бауырсақты салдырту. **(сурет салу)** Еркін ойындар	Бақылау. Мақсаты: балабақша ауласын сипаттап, ауа райы туралы айтып беру. **(қоршаған ортамен танысу)** «Бауырсақ» Міндеттері: Ермексаздан бауырсақ жасап көрсету, бормен бауырсақтың суретін салуды ұйымдастыру **(мүсіндеу, сурет салу)** Дидактикалық ойын	Үш торайдың іс әрекеттерін қайталау. Дыбыстарын салу. Кітаптан ертегіні қарау. **(көркем әдебиет)** Еңбек. Мақсаты: Балабақша ауласынан табиғи заттарды тауып, ертегідегідей үй жасауға қолдану. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеттері	Құрастыру ойыншықтарымен таза ауада ойындар **(құрастыру)** Еңбек. Мақсаты: Аула сыпырушыға балабақша ауласын тазартуда көмек беру. Балалардың дербес әрекеттері	Бақылау, еңбек. Мақсаты: Балабақша аумағын мекендейтін тірі табиғат нысандарымен танысу. Оларға қамқорлық таныту әдістерін таныстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар

		«Кім екенін тап» Бауырсақ қоштасып, ертегілер еліне қайтады.			
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Орыс халық ертегілерін оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті	«Тәулік бөліктері» Міндеттері: Тәулік бөліктерін тануын дамыту оларды атау - таңертең, күндіз, кеш, түн. Таңертең қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. **(математика негіздері)** «Бауырсақ» Міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша бауырсақты ермексаздан жасау, ертегі кейіпкерлерін ретімен фланелеграфта жапсыру. **(мүсіндеу, жапсыру)**	«Бауырсақ» Міндеттері: Бүгін кім келгенін естеріне түсіру. Үстел үсті театр ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру Құратырмалы ойынышықтардан Бауырсаққа үй құрастыру. Фланелеграфта ертегі кейіпкерлерін сол жақтан оң жаққа қарай жапсыруды пысықтау **(Құрастыру) (Математика негіздері) (Жапсыру)**	«Торай» Міндеттері: ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру, салыстыру (үлкені кіші) Балалардың қалауы бойынша еркін әрекеттер таңдау. Ертегі желісі бойынша сюжеттік сурет салу**.** Сюжеттік мүсіндеу. Фланелеграфта ертегі кейіпкерлерін жапсыру **(Сурет салу, Жапсыру, Мүсіндеу) (Математика негіздері)**	«Үш торай және бауырсақ» Міндеттері: ертегілерін айтып беру дағдыларын пысықтау. Кітаптарға қарап айту. дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білуін пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**	«Ертегілер елінде» Міндеттері: Кітаптардан ертегілерді қарау. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша ертегі кейіпкерлері немесе ойдан шығарылған ертегі кейіпкерлерін суретін салып, мүсінін жасау. Дайын пішіндерден ертегі кейіпкерін жапсыру жұмыстарын орындау **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	_____ _____ _____жеке түрлі тапсырмалар орындауын тексеру.	Үлгі бойынша жеке әңгіме құрастыртырту _____, _____, _____.	_____, _____, _____бастаған ісін аяғына дейін жеткізуін қадағалау	көкөністер-жемістердің, ыдыстарға бөліп жеке салғызу_____, _____, _____.	Адам денсаулығына туралы жеке әңгімелесу_____, _____, _____.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Табиғи материалдардан бауырсақтың жолын құрастыру.	Бауырсақ ертегісіндегі әндерді қайталау Қ/о «Сақина жасыру».	Қ/О «Ақ доп, қызыл доп». Балалардың дербес әрекеттері	Ертегідегі жануарлар қандай табиғатқа жатады. Міндеттері: Өлі әлде тірі табиғатты танып анықтауын	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері

	(құрастыру) Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау. Балалардың дербес әрекеттері	Еркін ойындар	қалыптастыру. Жануарлардың қайда тіршілік ететінін зерттеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	Еркін ойындар
Балалардың үйіне қайтуы	Бауырсақ ертегісі туралы айтып беруін баласының сұрауға кеңес беру.	Бауырсақ жасауын сұрану	Үш торай мультфилімін бірге тамашалауға кеңес беру.	Ертегілер кітабын бірге қарауға кеңес беру.	Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 25.09.2023 ж-29.09.2023ж

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу олар үшін жайлы жағдай жасау. Балалардың тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуін бақылап үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, балабақшаға келе жатқанда табиғаттан қандай өзгерсітер байқаны туралы жеке жеке сұрау **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың мінезіндегі өзгерістер туралы, ауа райының өзгеруіне байланысты киінуі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Күн және жаңбыр», «Балабақшада не өседі?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу,құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға қызықтыру) **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Күзгі жапырақтар» Міндеттері: Бүгінгі күнімізді серуеннен бастап. Бақша ауласын аралап, күзгі табиғатты тамашалап бақылау. Ағаштардан түскен бұтақтар мен жапырақтар, дәндерді жинап топқа алып келуді жетілдіру. **(қоршаған ортамен танысу)**	«Жемістер мен көкөністер» Міндеттері: Балаларға түрлі жемістер мен көкөністер араластырылып салынған себетті көрсету себеттегі жемістермен көкөністерді бөліп екі ыдысқа салу және оларды сипаттауды дамыту. «Дәмін татып біл» ойынын ойнату Балаларға таңдау еркіндігін беру. Қалаған орталықтарына барып. Қалаған жеміс ,көкөніс суретін салуға және мүсіндеуге үйрету **(сурет салу,. (мүсіндеу) (сөйлеуді дамыту)**	«Күз туралы ертегі»айтып. Міндеттері:Балалардан күз туралы ертегі мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді дамыту. **«Күз» тақпағын жаттату** (Қабдікәрім Ыдырысов) Күзім-ау, күзім-ау Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау. **(көркем әдебиет) (сөйлеуді дамыту)**	«Күздегі құстар мен жануарлар» Міндеттері: терезенің алдына барып олардың тіршілігімен таныстыру. Бақша ауласына құстарды бақылау, олар жайлы. өздері не білетін айтқызу. Құстарға жем, су беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Өнер орталығында: Құстардың суретін пішіндерден құрап жапсыру **(жапсыру)** Құрастыру материалдарынан құстарға үйшік жасау. **(құрастыру)**	«Күзгі тіршілік» Міндеттері: Күзде жануарлар не істейді, адамдар не істейді сұрау. Тіршіліктеріндегі айырмашылықтарды айта білуін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың қалауы бойынша кітап көруге, бақша күтушісінің құрал саймандарын мүсіндеп жасауға үйрету **(мүсіндеу)**
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,**				

	өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Ас болсын тамағың Өсіп ер жет қалмағың Орындалсың арманың Бойға сіңсін жеген тамағың. Аумин **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Достарым көп бақшада (шеңберге тұру) Көңілдіміз бақшада (қолдарын жайып) Достықты біз сүйеміз (бір-біріне қарап, жымию) Бірге күліп жүреміз Балалар қазір жылдың қай мезгілі?Күз туралы видео көру. Күзде қандай өзгерістер болады? Видеоға қарап айтқызу Терезеден табиғатты бақылау, күнделікті ауа райына байланысты табиғат бұрышында суреттерді ауыстыру. Неге жапырақтар түсін өзгертеді, неге олар түседі тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Күз мезгілі» Міндеттері: Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету	**Дене шынықтыру (Маман жоспары бойынша)**	**Музыка (Маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (Маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (Маман жоспары бойынша)**
	«Күзгі жапырақтар» Міндеттері: Балалармен бірге жапырақтарды бояу**(сурет салу)**		Балалардың қалауы бойынша екіге бөлу. «Күзгі жаңбыр» Міндеттері: Күзгі жаңбыр суретін салуға		

	Жапырақтардан безендіру заттарын жасап, топты безендіру. **(жапсыру)**		ынтасын дайындау. «Күзгі жемістер» оларды салатын табақты мүсіндеуді үйрету**(сурет салу, мүсіндеу)**		
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	«Күзгі бақта пісетін жемістер мен көкөністер» бақылау. «Дәмін татып біл» ойынын ойнату. Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді дәміне қарай тану, атау қабылетін дамыту**(қоршаған ортамен таныстыру)** Ермексаздан сәбіз жасату. **(мүсіндеу)** Еркін ойындар	Күз ханшаймымен серуен, күздің ерекшеліктері туралы айтып беруін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Бірге тақпақ жаттауын ұйымдастыру **«Күз»** (Қабдікәрім Ыдырысов) Күзім-ау, күзім-ау Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау. Дидактикалық ойын «Қай кезде киеміз?» Мақсаты: Балаларға жаз және күз мезгілінде киетін	Жеке балалармен күз туралы ауызша ертегілер құрап, оны айтуын жетілдіру. Балалардың дербес ойындары Күзгі ауа райының ерекшеліктерін байқау. Табиғи материалдар жинау. Әр түрлі заттарды лупа арқылы көріп зерттеуін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Жасаған үйшіктерін сынақтан өткізу. Басқа да жануарлар туралы кітаптар қарау. **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласына күзде отырғызылатын ағаштар мен гүлдерді отырғызу жұмыстарын бақылау, көмектесу. Балабақша ауласындағы ағаштар мен гүлдерге күтім жасау. **(қоршаған ортамен**	«Еңбек құралдары» Міндеттері: Бақша күтушісінің пайдаланатын құралдарын таныстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар

		киімдердің әр түрлі бейнесі бейнеленген суреттерді көрсетіп, қай кезде киетінін сұрау, жауп қайтаруды пысықтау. **(көркем әдебиет)** Еркін ойындар.		**таныстыру)**	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже айту. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Бесік жырын айтып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті	«Күз» Балаларды қалауы бойынша екі топқа бөлу. Кітаптардан күзгі табиғат туралы суреттер қарап, ертегі тыңдауды дамыту**(сөйлеуді дамыту)** Жапырақтарды салыстыру сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру **(Математика негіздері)**	«Геометриялық пішіндерді тану және атау» Міндеттері: тану және атау дағдыларын пысықтау. Жемістер мен көкөністердің суретіне геометриялық пішіндерді беттестіріп қойып, қай пішінге ұқсайтынын анықтауды жетілдіру. Құрастыру материалдарынан жемістер мен көкөністерді салатын қораптарды жасау. **(Құрастыру)**	«Күз бейнесі» Міндеттері: күзгі жапырақтардан жапсыру арқылы композиция жасап көрсетуді қалыптастыру. Геометриялық пішіндерді тану және атау жапырақтарға қою арқылы анықтауын дамыту. **(Математика негіздері) (жаспыру)**	«Қыстайтын және жылы жаққа ұшып кететін құстар» туралы мультфильм қарау. Міндеттері: Неге олар ұшып кетеді деген сұраққа балалардың пікірін тыңдау. Геометриялық пішіндерді тану және атау, жапсырған құстарын қандай пішіндерден құрады айтып беруді менгерту **(математика негіздері) (сөйлеуді дамыту)**	«Ағаштарды қандай?» геометриялық пішіндерден жасауға болады ойларын айтуды үйрету. **(математика негіздері)** Еркін ойын. Шығармашылық жұмыстар. Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша апта бойы жасаған жұмыстарын қайталау. **(Сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Дене жаттығуларын орындауға қызығушылық таныту жеке жұмыстану	Құрдастарымен қарым қатынасқа түсуін жеке бақылау	Барлық дыбыстарды анық айтуын қадағалап жеке жұмыстану	Қарапайым тәжірибеге қызығушылық танытуын бақылап жеке жұмыстану	Түрлі пішіндегі мүсіндеп үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Жапырақтардан қарапайып дестелер құрастыру **(құрастыру)**	Қимылды ойын: «Допты дәлдеп лақтыр»	Әр түрлі құрылыс материалдардан қарапайып құрылыстарды құрастыру	Балалардың қалауы бойынша ұжымдық күзгі жануарлар мен құстар тіршілігі тақырыбында сурет	«Күз» такпағын қайталау (Қабдікәрім Ыдырысов) Күзім-ау, күзім-ау

	Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	**(құрастыру)** Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	салу және мүсіндеу. **(сурет салу, мүсіндеу)** Қимылды ойын: «Допты дәлдеп лақтыр» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау. Тақпағын қайталау, жеке балалармен жұмыс. **(Көркем әдебиет)** Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(көркем әдебиет)** Қиылған суреттерді бір тұтасқа жинау ойындары (3-6 бөлік). Логикалық ойындар **(математика негіздері)** Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Артикуляциялық жаттығулар. **(сөйлеуді дамыту)** **Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойындар.** Мақсат-міндеттері: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге дағдыландыру. **"Шапалақты тыңда"ойыны.** Мақсат-міндеттері: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасауға баулу. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, ал екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. **(музыка, дене шынықтыру)** Еркін ойындар.				
Балалардың үйіне қайтуы	Күзгі табиғат туралы баласымен әңгіме жүргізуді ұсыну	«дәмін татып біл» ойынын ойнауға кеңес беру.	Күз туралы сурет салу, кітап қарауды ұсыну.	Құстарға үйшік жасауды ұсыну	Балалармен апта бойы жасаған жұмыстардан алған әсерлерін сұрау.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін

көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Дидактикалық ойындар картотекасы
«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.
Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.
Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.
Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 02.10 - 06.10.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. «Көңіл-күйіңді көрсет» ойын жаттығуы - балалардың оң мінез-құлық қабілеттерін қалыптастыру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен балаларды ауа-райына байланысты киім кию қажеттілігі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойындар. Өнер орталығында сурет салу, бояу, суретті кітапшаларды бояу, қарау. Құрастырмалы ойыншықтарды құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Сөрелерге ойыншықтарды жинау. **Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Ойын алаңы» Міндеттері: Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойындар.	«Ойын мен ойын» Міндеттері: жаттығулары арқылы сөздік қорын кеңейту. Екі бала арасында доппен ойын. Допты бір біріне берер кезде бір бала жемістерді, ал екіншісі көкөністерді атайды. Барлық баланың ойын ойнауын қамтамасыз ету. **(Сөйлеуді дамыту)**	«Геометриялық фигуралар» Міндеттері: Пішіндерді тану (дөңгелек, үш бұрыш, шаршы) және атау. Жемістермен көкөністер қандай пішінге сәйкес келеді. Корточкалармен жұмыс. **(Математика негіздері)**	«Ойын алаңы» Міндеттері: Ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан үлгі бойынша және ойдан құрастыру дағдыларын жетілдіру. **(Құрастыру)**	«Жеміс пен көкөніс» Міндеттері: Балаларға топтағы жеміс пен көкөніс макет ойыншығымен ойнауға жағдай жасау. Ойнап отырған ойыншығы тура сұрау. Бұл ойыншық несімен ұнайды. Оның түсі, пішіні қандай және т.б сөйлеуде зат есімдерді жекеше, көпше түрде қолдану.

					Апта бойы жаттаған тақпақ пен тіл ұстарту жаттығуын қайталап айтқызу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша сурет салу немесе ермексазбен еркін шығармашылық жұмыстар ұйымдастыру. **(Сурет салу) (Мүсіндеу)**
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбер. Сендерді осындай әдемі, мейірімді, жақсы көңіл-күймен көргеніме өте қуаныштымын! Бұл күнді біз бірге өткіземіз. Бүгінгі күн сендерге қуаныш пен көптеген жаңа қызықты әсерлер әкелсін. Бір-бірімізді қуантайық! деп «Өз көңіл-күйіңді туралы айт» жаттығу жасату Балаларға әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. жағдайларды жасау **(сөйлеуді дамыту)** Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай ойындар ойнату.				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Отбасы»: Ана, әке, ата, апа, әже, аға, іні, әпке, мен, сен, ол. Қазақ тілінде сөйлеу, сөздік қорына сөздер қосу. Міндеттері: Күнделікті еркін ойында	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Музыка** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)

	балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау.				
	«Жеміс пен көкөніс» Міндеттері: Балаларға келген хаты көрсету. Ашып хатта суреттерді алып көрсету. Бұл қандай жеміс немесе көкөніс танисыңдар ма?деп сұрау Әр балаға бір сурет алып атауға беру. Ол атауларда дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айтқызу арқылы дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту **Қауын** Иісім жұпар аңқыған, Бақшадағы шырынмын. Жеп көргендер тамсанған – Балдай тәтті қауынмын. **(Көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**	«Жеміс пен көкөніс» Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарға бөлініп дербес шығармашлық әрекеттер жасау. Ыдыстарға жемістер мен көкөністерді салу. Балалардың қалауы бойынша **(Сурет салу)** Ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен жемістерді мүсіндеу. **(Мүсіндеу)** бейнеленген көкөністермен жемістерге сәйкес жұп түстегілерді таңдап жапсыру **(Жапсыру)**	«Жеміс пен көкөніс бағы» Міндеттері: Пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану арқылы қарапайым құрылыстар құрастыру. **(Құрастыру)**	«Жеміс пен көкөніс» Міндеттері: Кітап орталығында кітаптардан жемістер мен көкөністердің суреттерді көрсетіп сұрақтар қою. Тіл ұстарту жаттығуын жасау. Із –із –із –бақшадағы сәбіз Ет – ет- ет- алма толы себет. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі**				

	қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористі дамыту). Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау, табиғат құбылыстарын (маусымдық) бақылау. Табиғат құбылыстарына қызығушылықтарын тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** «көкөністер мен жемістер» Міндеттері: көкөністер мен жемістердің суретін салу. (бормен, құммен немесе мольбертте) **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «өз үйіңді жылдам тап» Балалардың қалуы бойынша еркін ойындар	«Көкөністер» Міндеттері: ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей жемістерді салыстыру; биіктігі мен қалыңдығы бойынша екі қарама-қарсы және бірдей көкөністерді салыстыру. Карточкалармен дидактикалық ойындар **(Математика негіздері)** «Жеміс бағы» Міндеттері: Бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау арқылы жеке шығармашылықпен жұмыстар. **(Құрастыру)** **Қимылды ойын:** «Сақина жасыру»	Бақылау. Мақсаты: табиғат құбылыстарына қызығушылықтарын, өсімдіктерге сүйіспеншілікпен және қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу. Бақша ауласында өсетін өсімдіктер мен ағаштарды бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** «көкөністер» Міндеттері: Құмда таяқпен көкөністерді бейнелеу. **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «Күміс алу»	Бақылау. Мақсаты: Ауа райындағы өзгерістерді байқау. Табиғат құбылыстарын сипаттау дағдыларын пысықтау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** «Ойыншықтар» Міндеттері: өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтарды әр жерге қою арқылы кеңістікте бағдарлау дағдыларын пысықтау. **(Математика негіздері)** Ыстық және суық желді ажырата білуді үйрету Қ/о «Тырналар»	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында өсетін ағаштар мен өсімдіктерді көрсету. Шырша мен ағашты ажырата білуін қалыптастыру. Ғажайып сәт. Ағаштардың арасында беті жабылған себет. Бетінде хаты бар. Ішінде сәбіз, қияр, асқабақ, қырыққабат, қызанақ бар екен. Балаларға атату. Топқа алып баруды ұсыну. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Өсімдіктерді суғаруды көрсетіп,таныстыру Қ/о «Поезд» Алып келген себеттегі көкөністерді жуу. Оларды жеп көру. Өткір емес пышақпен турап, салат жасау.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. **(дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс				

	қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру.Тамақтану кезінде орындықта тік отыру. Астың дәмді болуын тілеу. Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану , нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Ертегілердің мазмұнын түсінуге дағдыландыру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдату. **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын жинауға әркет жасауын үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моторикаларды дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті	«Көкөністер мен жемістерді себеттерге салу». Міндеттері: "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жоқ" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру. Карточкалармен жұмыс. **(Математика негіздері)** Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу. Ұжымдық жұмыс жүзім. Балалар бір бірден	«Жемістер мен көкөністер» Міндеттері: Жемістер мен көкөністер туралы видео материал көрсету. Тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға үйрету **(Көркем әдебиет)** «Өсімдіктер» Міндеттері: Туған өлкенің кейбір өсімдіктері туралы қарапайым түсініктерді	«Жемістер мен көкөністер» Міндеттері: Жалпы белгілері бойынша жемістер мен көкөністерді топтастыру. тақпақты мағыналы, асықпай және дыбыстарды анық айтуға үйрету. Иісім жұпар аңқыған, Бақшадағы шырынмын. Жеп көргендер тамсанған – Балдай тәтті қауынмын. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	«Жемістер» Міндеттері: дөңгелек пішінді жемістердің суретін салу **(Сурет салу)** көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасау арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)**	«Көкөністер» Міндеттері: Алдын ала даярлаған ірі және барынша ұсақ элементтерді орналастыру мен желімдей білуі; үлкен және кішкентай көкөністерді жапсыру. **(Жапсыру)** «Ағаштармен жемістер» Міндеттері: Құрастыру заттарынан ағаштармен жемістер құрастыру **(Құрастыру)**

	жасап, сабағына жинап, жүзім сабағын жасау. **(Мүсіндеу)** «Жемістер» Міндеттері: Дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету. Жемістер ыдысы. Әр түрлі көкөністер мен жемістердің ішінен, тәрелкеге сыятын жемістерді жапсыру. **(Жапсыру)**	қалыптастыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	«Жемістер» Міндеттері: желімдеудің техникасы; желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алуды үйрету арқылы жемістерді жапсыру. **(Жапсыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	Саусақ жаттығуы. "Ұшты талдан жапырақ". Ұшты талдан жапырақ Сары көбелек секілді. Аспанда жай шатырлап, Тамшы жерде секірді. М. Әлімбаев	-Алдымызда ұзынша, Жайылып тұр жолақша. Топ-топ басайық, Бірге жылдам барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Д. Ахметова	Саусақ жаттығуы. "Жаңбыр жауса - тұрмайық". Жаңбыр жауса – тұрмайық, Қолға шатыр алайық Там-там – соқса тамшылар, Жамылып, отырайық. Д. Ахметова	Ермексаздан шамасы бірдей кесектерді жұлу амалын игерту. "Жапырақтар".	Саусақ жаттығуы. "Құлыптар". Саусақтарды ойнатайық, Бір-біріне ұқалайық. Арасына өткізіп, Мықты құлыптар жасайық. Д. Ахметова
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Аспаптармен таныстыру. Ұлттық құндылықтарды дамыту үшін күйлерді тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында балалардың қалаулары бойынша жұмыстарды беру. **(шығармашылық дағдылар, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін рөлдік ойындар.				
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау.				

	(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	«Шығармашылықпен құрастыру» Міндеттері: Әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру **(Құрастыру)** Қ/о «Кім жылдам?»	«Көңілді күн» Міндеттері: көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасау арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)** Қ/о «Тырналар»	«Көкөністер» Міндеттері: Ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып кейбір көкөністерді мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **(Мүсіндеу)** Қ/о «Поезд»	«Көкөністер» Міндеттері: Ермексаз және табиғи қалдық материалдармен үйлестіріп жемістер мен көкөністерден әр түрлі заттар жасау. Балалардың қиялын дамыту. **(Мүсіндеу) (Жапсыру)** Қ/о «Кім жылдам?» Желдің қай жақтан соғып тұрғанын бақылауын ұйымдастыру	«Дене мүшелері» Міндеттері: Өзінің дене мүшелерін (басы, аяғы, қолы) бағдарлау және атау.кім жылдам көрсетеді ойынын бірнеше балалармен ұйымдастыру. Жеке карточкалармен жұмыстар. **(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар» Өсімдіктерге жасаған күтім нәтижесін көрсету, байқағыштығын қалыптастыру
Балалардың үйіне қайтуы	Ата-аналармен баланың балабақшадағы достары туралы әңгімелесу. Жаттаған тақпақтарын үйде сұрау. Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес бер				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 09.10 - 13.10.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балаларға жануарлардың суреті бар кітаптар алып беруін ұсыну.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын «Танып ал да, атын ата»,«Суреттерді орналастыру», «Дауысынан таны», «Бұл кімнің дауысы?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбекті бақылау (бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға көмектесуін жетілдіру) **Балармен жеке жұмыс.**				
	Видео материал көру Орман дегеніміз не? «орманда кімдер мекендейді?» сұрағына балалардың жауап беруін жетілдіру. Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну **(сөйлеуді дамыту)** «Жануарлар» Міндеттері: салынған жануарларды түстерін дұрыс таңдап бояу. **(Сурет салу)**	«Тоқылдақ» Міндеттері: **С**уреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сөйлеу; Орманда қандай құстар мекендейді? Кітаптар арқылы тану, атау. Олардың ерекеше белгілерін есте сақтау. Тақпақ жаттау. Тоқылдақтар тоқылдап Ешбір тынымкөрмейді Ағашты қанша тессе де, Жұмысы бір өнбейді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Орман жапырақтары» Міндеттері: Балаларға жапырақтар салынған себетті көрсету. Бұл жапырақтар орман ағаштарынан түскен жапырақтар. Мен сендер үшін жинап алып келдім. Мына суреттерге қараңдар. Бұл суретте шырша, қайың, үйеңкі ағаштары бейнеленген. Жапырақтарына назар аударып, сәйкесінше қойыңдар. Атауларын атап, қандай белгілері	«Саңырауқұлақпен жидектер» Міндеттері: атауларын атауда дыбыстарды дұрыс айтып, байланыстыра сөйлеуін үйрету**.** Тақпақ жаттау Қорбаңдаған аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп - теріп аламыз, Қалтамызға саламыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Бір немесе бірнеше» Міндеттері: Тапсырмалары бар қораптарды көрсету. Ойнап көреміз бе? деп«артығын тап» айдарында тапсырмаларды орындату. Жануарлар, ағаштар, құстар және саңырауқұлақ пен жидектер суреттері арқылы жеке жұмыстар. қоршаған ортадан бір немесе бірнеше

			бар әңгімелейік.		бірдей затты табу **(математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Шеңбер құрып сәлемдесу. Сәлем, деймін күнге мен Сәлем, деймін мен саған Сәлем, деймін апайға Қонақтарға, құстарға, Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. «Орман дегеніміз не?», «орманда кімдер өмір сүреді деп ойлайсың?» тақырыбында әңгімелесу негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау жасату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Сыпайы сөздер: Сәлеметсіз бе! Сау болыңыз! Рақмет! кешірші, мен олай қайталамаймын, татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Сөздерін күнделікті пайдалану дағдысын жетілдіру.	**Дене шынықтыру** <u>(Маман жоспары бойынша)</u>	**Музыка** <u>(Маман жоспары бойынша)</u>	**Дене шынықтыру** <u>(Маман жоспары бойынша)</u>	**Дене шынықтыру** <u>(Маман жоспары бойынша)</u>
	Сергіту сәті «Ұзан құлақ сұр қоян.» Құрылыс заттарынан жануарларға үйшік	Құстарды ауызша санау. Үлкен кіші салыстыру. Алыста жақында сөздерінің мағынасын түсіндіру. Құс ұяларын	Тербеледі ағаштар, Алдымен жел еседі. Кіп-кішкентай балалар, Үп-үлкен боп өседі. Тақпақ жаттау.	«Жидектер» Міндеттері: жидектердің суретін таңдауы бойынша салу **(Сурет салу)**	Дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі- түсті бояулармен)

	құрастыру **(Құрастыру)**	салыстыру. **(математика негіздері)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Фланелеграф тақтасында ағаштарды жапсыру арқылы орман жасау. **(Жапсыру)**		дағдыларын қалыптастыру. Еркін тақырыпта шығармашылық жұмыс **(Сурет салу)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Даладағы ауа райы қандай. Табиғатта қандай өзгерістер бар. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру; **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Тақпақ жаттау Қорбаңдаған аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп - теріп аламыз, Қалтамызға саламыз. **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес әрекетін дамытатын	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында ұшып жүрген құстарды бақылау негізінде зейінін, байқағыштығын дамыту. Құстардың ұясын көрсету. Жем салу. Су құю. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық»	Күн тәртібімен таныстыру арқылы тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн**.** **(математика негіздері)** Балабақша ауласында өсетін ағаштарға күтім жасау. Жапырақтар теру, су құю. Құмыраға сәндеп салу. Балалардың дербес әрекеті дамыту, еркін ойындары **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласынан саңырауқұлақ пен жидектер іздеу. Бар болса теру, атау. Ауа райның ерекшеліктерін байқау. Күз мезгіліне тән құбылыстарды атауды үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: Поезд Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстыру.	Құрылыс материалдарынан орманға барар жол жасауды үйрету. **(Құрастыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: Сақина жасыру

	қимылды ойын: «Өзара айырмашылығын тап»			**(құрастыру)**	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «бауырсақ», «шалқан» және т.б ертегілерді оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Жануарлар» Міндеттері: олардың дене бөлшектерін атату. Жануарларды биіктігі бойынша салыстыру. **(математика негіздері)**	«Құстар» Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөліну. Қалауы бойынша геометриялық пішіндер арқылы құстардың суреттерін салу, тұзды	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі құрылымдар жасауды үйрету **(Құрастыру)**	«Құлпынай мен қарақатты және т.б жидектерді салысыру». Міндеттері: Үлкен кіші сөздерін пайдалану. Бөліп себеттерге салу. Артығын тап дидактикалық ойыны.	«Орман» туралы біз не білеміз. Міндеттері: Суреттер бойынша әңгімелеу, байланыстырып сөйлеу дағдыларын дамыту. Жаттаған тақпақтарын еске

	«Аю» Міндеттері: Алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы ермексаз кесектерін жаю дағдыларын пысықтау. Аюды мүсіндеу. **(Мүсіндеу)**	қамырды пайдаланып құс мүсінін жасау. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерден құстарды жапсыру. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	«Жапырақтар» Міндеттері: Жапырақтарды салу, ермексаздан жасау әдістерін жетілдіру. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)**	Карточкалардан бірдей жидектен артық жидекті табу. **(математика негіздері)** Элементтерді қарапайым біріктіру білігін жетілдіру. Саңырауқұлақты мүсіндеу, жапсыру **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	түсіріп айту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Табиғат бұрышын мекендеушілерді» бақылау дағдыларын қалыптастыру. Орманмен салыстыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Спорттық ойындардың бастапқы техникасын жеке үйрету	Табиғаттағы оқиғаларды ойдан құрастыруға үйрету мақсатында жеке жұмыс	Үй жануарларын және олардың төлдерін сызба арқылы қосу жеке жұмыс жүргізу _____	өзінің жұмыстарын және басқа балалардың жұмыстарын бағалауды үйрету.	Жыл мезгілін ерекшеліктерін білуге жеке жұмыс жүргізу _____.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Дайын жапсыру пішіндерінен жануарларды жапсыру. **(Жапсыру)** Балалардың қалауы бойынша ойыншықтарды алып, шығу. Еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстыру. **(құрастыру)** Қ/о: Тырналар-тырналар	Мысықтың дауысын салу. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Доппен ойындар. Қ/о: «Күміс алу»	Ермаксаздан апта бойы жасаған жұмыстың ішінен ұнағанын жасату немесе тақтаға жапсыру және сипаттауын қалыптастыру. **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)** Қандай көкөніс пен жаместерді білетінін сұрау. Қ/о: «Не жедің, тауып айт»
Балалардың үйге	Балалармен орман	Құстар туралы жаттаған	Табиғи материалдардан	Үйде баламен артығын	Апта бойғы жұмыстар

қайту	туралы әңгімелесу.	тақпағын сұрау	орман жасауды ұсыну.	тап ойынын ойнауды ұсыну.	бойынша ақпарат беру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 16.10 – 20.10.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Арнай көңіл белгілері арқылы көңіл күйін білдіру. Сәлемдесу әдісін таңдау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа райы қандай болып тұрғанын сұрау. **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу. Күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық сөздерді қолдануы жөнінде сауалнама алу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап» **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Үй жануарлары» Міндеттері: жайлы суреттер көрсету, әңгімелету негізінде сөздік қорын кеңейту,байланыстырып сөйлеуді үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	Міндеттері: Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту.	Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта **(сурет салу және жапсыру)** жұмыстары	Өзінің үйіндегі сүйікті жануардың суретін салу немесе ермексаздан жасауды меңгерту **(сурет салу, мүсіндеу).**	«Үй жануарларының дауысы арқылы тану». Міндеттері:Топтағы ойыншықтарын табу, сипаттау. Не білетіндерін әңгімелеу. Өздеріне ән немесе ертегі құрастыруына ықпал ету. **(сөйлеуді дамыту,**

					көркем әдебиет)
Таңертенгі жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бес саусақ» өлеңі Бас бармағым – атам, үйдің данасы Балан үйрек - әжем, ошақ анасы Ортан терек - әкем, отау панасы Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары Титтей бөбек – мен, бәрінің базары (көркем әдебиет) «Үй жануарлары» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық сөздер: Балабақша, сабын, су, кір, таза, билейік, ән айтамыз, ауа, қар, жел, жаңбыр, суық, ыстық, жылы	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша).	**Музыка** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)
	«жеті лақ» ертегісін оқып беру. Міндеттері: (үстел үсті театры) кейіпкерге, оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге баулу	«Үй жануарларының төлдерін атауды үйрету». Міндеттері: Оларды сипаттауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың қалауы бойынша үй жануарлары	«Үй жануарларының қорасын жасау» **(мүсіндеу)**	«Менің үй жануардан досым тақырыбында әңгімелесу». Міндеттері: Үйдегі мысығы немесе күшігін сипаттап сөйлеуді үйрету **(сөйлеуді дамыту)**	«Көлік құралдарының түрлерімен таныстыру». Міндеттері: Үй жануары атты көлік құралы ретінде пайдаланатыны

	(көркем әдебиет) Міндеттері:Карточкалар ға қарап құрастыру материалдарынан үй жануарларын құрастыру. **(құрастыру)**	тақырыбында геометриялық пішіндерден сурет салғызу, ермек саздан мүсінін жасау арқылы дөңгелек мүсіндерден құрастырып жасату, пішіндерден үй жануарын жапсырып орналастыру жұмыстарын жасауды үйрету. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**			туралы түсінік беру. Суреттер тамашалау. Ойыншық аттарды салыстыру. Дене мүшелерін атау. Солдан оңға қарай орналастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Дәстүрден тыс әдіспен үй жануарларын бояу **(сурет салу)** «Күз мезгілінің ерекшеліктеріне назар аударту». Бақылау. Мақсаты: Жел соғып тұр, далада салқын деген ұғымдарды тұсінуін жетілдіру.**(қоршаған**	Балабақша қызметкерлері туралы ұғымдарын кеңейту. Еңбек. Мақсаты: Аула сыпырушы мен бақташыға көмектесу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Құрастыру материалдарынан үйшік құрастыруды дамыту.	Бақылау. Балабақшаны мекендейтін үй жануарлары туралы әңгімелесу. Мақсаты: Оны барып көру, күтім жасау. Су тамақ беру. (қонаққа мысық немесе күшік келеді) **(қоршаған ортамен таныстыру)**	«Салыстыру» Міндеттері: Ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей жапырақтарды салыстыру, жапырақтардың қай ағаштар түскенін атауын үйрету. (**қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еркін ойындар	Ағаштардың түскен бұтақтарын жинап, жануарларға қора құрастыруды үйрету. **(құрастыру)** Еркін ойындар Қ/О «Поезд»

	ортамен таныстыру) Еркін ойындар Қимылды ойын «тышқандар мен мысық»	**(құрастыру)** Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер Қимылды ойын «тышқандар мен мысық»	Еркін ойындар. Табиғи материалдардан қора жасау. **(құрастыру)** Қ/О «Поезд»	Қағаздан бетіне дайын жануарларды жапсыруды үйрету. **(жапсыру)** Қимылды ойын «тышқандар мен мысық»	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын меңгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үй жануарларын ермексазбен табиғи материалдармен (жаңғақтармен) мүсіндеу. **(Мүсіндеу)** Геометриялық пішіндерді таныстыруды жалғастыру. Карточкалармен жеке жұмыстар. Дидактикалық ойын «артық пішінді тап» **(математика негіздері)** Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарда еркін іс әрекеттер	«жеті лақ» ертегісін айтып беру, қайталап айту дағдыларын дамыту. Көңілді музыкаға би үйрену. **(көркем әдебиет, музыка)** Үй жануарларын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыруды үйрету. **(Математика негіздері)**	**Үй жануарлары** бейнеленген кітаптарды қарату. Жануарлардың азығы жайлы түсінігін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталау. **(көркем әдебиет, музыка)** Құрастыру материалдарынан үйшік құрастыруды жетілдіру. **(құрастыру)** Еркін іс әрекеттер	Балалардың апта бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	қимылды ойындардың ережелерін үйрету жеке жұмыстану	Жалпы мағаналас сөздерді ажыратуға жеке жұмыстану	Уақыт белгілерін бағдарлай алуға жеке жұмыстану	Еңбекқорлыққа, тазалыққа үйрету	Мемлекеттік әнұранды орындағанда қолын сол жағына қоюды үйрету_____.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Фланелерафқа үй жануарларын тауып жапсыру **(жапсыру)** Қ/о «Ақ доп, қызыл доп»	Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету.	«Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Білетін тақпақтарын қайталап айтуын пысықтау **(көркем әдебиет)** Қ/О Құстардың ұшып

	Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер		**(Математика негіздері)** Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»		келуі» Еркін ойындар.
Балалардың үйге қайтуы	Үй жануарлары туралы не білетінін сұрау.	Жеті лақ ертегісін айту	Үй жануарлары бейнеленген кітаптар қарауды ұсыну	Ата әжесінің суреттерін беріп жіберуін өтіну	Іс шарадан алған әсерлерін сұрау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 23.10 – 27.10.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі 25.10.2023**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Күннің суытуына байланысты балаларда болатын аурулар туралы ескерту.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Үй құстарын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Құстар» Міндеттері: Кітаптар орталығында үй құстары бейнелеген кітаптарды көрсету. Үй құстары туралы не білетінін анықтау. Олар туралы не білгісі келетінін сұрау. Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атауын үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. «Бала бала балапан» әнін айту. би қимылдарын жасау. Балапан туралы не білетінін сұрау. **(сөйлеуді дамыту)**		Дидкатикалық ойын «қай ертегіден» арқылы суреттерді көрсетіп қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. **(көркем әдебиет)** Суреттегі ертегі кейіпкерлерін салыстыру, санау **(математика негіздері)**	Құстардың қимылы мен дауыстарын салу қабылеттерін жетілдіру. «Қуыр қуыр қуырмаш»әнін айтқызу. Үй құстары немен тамақтанады сұрау, дәндерді көрсетіп ақпараттар беру. **(көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру.Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жақсы көңіл күйде жүру үшін бір бірімізге жақсы тілектер айтайық. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды,естуді дамыту. Күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық сөздермен сөздік қорларын толықтыру: жылы киінеміз, жеңіл киінеміз, үстел, орындық, топ, байқа, асықпа, күт, көмектес, жер, орамал.	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Музыка** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)
	Ұжымдық сурет салу.. Қарапайым табиғат құбылыстарын, құстарды бейнелеуге баулу **(сурет салу)**	«Үйрек» Міндеттері: Қонаққа үйрек келуін ұйымдастырумен балалардан өзі туралы не білетінін сұрау, жауап табуды үйрету. Үйрекке арнап білетін тақпақтары мен әндерін айтып, музыкаға би белеуін ұйымдастыру. Қимылды ойын ойнату. Үйрекпен қоштасу **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, музыка)**		Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық жұмыстар. **(сурет салу, мүсіндеу жапсыру)**	Біртекті құстардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсетуді үйрету. **(математика негіздері)** құстарға арнап әр түрлі заттар құрастыру **(құрастыру)**

Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласынада ауа райын бақылау. Жапырақтардың тербелуі мен жерге түсуін тамашалау. Құстарға қарау. Олардың үй құстарынан айырмашылығы неде екенін сұрау, ақпарат беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласын сипаттап, ауа райы туралы айтып беруін ұйымдастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Ермексаздан үйрек жасап көрсетру, құмда таяқпен үйрек суретін салуды ұйымдастыру **(мүсіндеу, сурет салу)** «Ұсқынсыз үйрек» ертегісін кітаптан оқып беру, суреттерін көрсету. **(көркем әдебиет)** Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»		Құрастыру ойыншықтарымен таза ауада ойындар **(құрастыру)** Еңбек. Мақсаты: Аула сыпырушыға балабақша ауласын тазартуда көмек беру. Балалардың дербес әрекеттері	Бақылау. Мақсаты: Балабақша аумағын мекендейтін құстармен танысу. Оларға қамқорлық таныту әдістерін таныстыру. Қонаққа келген балапанды. тамақтандыру, су беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу»				

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Орыс халық ертегілерін оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Міндеттері: Тәулік бөліктерін тануын дамыту оларды атау - таңертең, күндіз, кеш, түн. Таңертең қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. **(математика негіздері)** Балалардың таңдауы бойынша балапанды	Міндеттері:Үстел үсті театр ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру дағдыларын дамыту **(Математика негіздері)** «Үйшік» Міндеттері: Құрастырмалы ойынышықтардан үйрекке үй құрастыру **(Құрастыру)** Фланелеграфта үйректі		«Ұсқынсыз үйрек» және «Жеті лақ» ертегілерін айтып беру дағдыларын пысықтау. Кітаптарға қарап айту. дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білуін пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**	Кітаптардан ертегілерді қарау. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша ертегі кейіпкерлері немесе ойдан шығарылған ертегі кейіпкерлерін суретін салып,

	ермексаздан жасау, үй құстарын фланелеграфта жапсыру. **(мүсіндеу, жапсыру)**	балапандарымен сол жақтан оң жаққа қарай жапсыруды пысықтау **(Жапсыру)**			мүсінін жасау. Дайын пішіндерден ертегі кейіпкерін жапсыру жұмыстарын орындау **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Жеке бас гигиенасының бастапқы дағдыларын қалыптастыру мақсатында жеке жұмыстану	Сан есімдерді ретімен атауды, жекеше және көпше түрде байланыстыра сөйлеуді жеке үйрету	Қарапайым тәжірибеге қызығушылық танытуын қадағалау	кескішпен түрлі безендірулер жасату.	Еңбек адамдарының еңбектерінің құрметуге жұмыстану
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Табиғи материалдардан үй құстарына үйшік құрастыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Қ/о «Сақина жасыру». Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау. Балалардың дербес әрекеттері «Ұсқынсыз үйрек» ертегісін қайталап кітаптан оқып беру, суреттерін көрсету. **(көркем әдебиет)**		Ертегідегі жануарлар қандай табиғатқа жатады. Өлі әлде тірі табиғатты танып анықтауын қалыптастыру. Үй құстары қайда тіршілік ететінін зерттеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар «Әнші балапан» әнін тыңдату, сюжеттік мүсіндеу. **(Мүсіндеу)**
Балалардың үйге	Үй құстары туралы	Ұсқынсыз үйрек ертегісін	Әнші балапан әнін	Қуыр қуыр қуырмашты	Баланың үйдегі күн

қайтуы	сұрауға кеңес беру.	айтып беруін сұрау	тыңдап, берге орындауға кеңес беру.	үйде жасауға кеңес беру.	тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.

Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен,

ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап беруі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Дидактикалық ойындар картотекасы

«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.
Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды

ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.
Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.
Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 30.10 - 03.11.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл-күймен қарсы алу. «Көңіл-күйіңді көрсет» ойын жаттығуын ойнату Баланың бүгінгі				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыруды ұйымдастыру (сөйлеуді дамыту)</td></tr>
<tr><td>Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру</td><td colspan="5">Ата-аналарға балалардың кітапқа қызығушылығын арттыру тақырыбында кеңес беру.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</td><td colspan="5">Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Әлеметтік ,эмоционалды зиятткерлік қабылетін дамыту үшін балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аударуды үйрету.
Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойындар.
Өнер орталығында сурет салу, бояту, суретті кітапшаларды бояу, қарату.
Құрастырмалы ойыншықтарды құрастыру ойындары, кітаптарды қарау,
Сөрелерге ойыншықтарды жинау.
Балалармен жеке жұмыс.</td></tr>
<tr><td>Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдауды жетілдіру.
Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту жаттуғыларын жасату
(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</td><td>Кітаптан «Шалқан» ертегісін оқып беру. Ертегі желісі бойынша сұрақтар қою. Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з)дыбыстарды анық айтуын үйрету
(Сөйлеуді дамыту)
Шалқанның суретін салдырту. Балалардың таңдау бойынша қарындаш немесе қылқаламмен жұмысын жасату.
Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету.
(Сурет салу)</td><td>Балаларды геометриялық фигура үшбұрышпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру. Топтағы заттардан фигураларға ұқсас келетіндерін табу. Кітаптардан сондай пішін барма қарап, тапқызу.
(Математика негіздері)</td><td>Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелерді, кірпіштерді ажырата білуге үйрету.
(Құрастыру)</td><td>Зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету.
(Сөйлеуді дамыту
«Ұсқынсыз үйрек» ертегісін кітаптан оқып беру.
Кейіпкерлердің іс әрекетін сипаттауды үйрету.
(көркем әдебиет)</td></tr>
</table>

Таңертенгі жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені бойынша жатығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білуді жетілдіру.Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды пысықтау				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбер. Балалардың зейінін әдемі, мейірімді, жақсы көңіл-күймен өзіме аударып, бүгінгі күн сендерге қуаныш пен көптеген жаңа қызықты әсерлер әкелген деп «Көңілді-күн» әнін айтқызу. «Менің кітабым» тақырыбында балалармен әңгімелесу. Үйден алып келген кітаптарын қарау. Балаларға әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау мумкіндігін беру, ережелер туралы келісу және т. б. жағдайларды жасау **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау:бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге баулу. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату	**Дене шынықтыру** (маман жоспары бойынша)	**Музыка** (маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (маман жоспары бойынша)
	Кітаптардан дене мүшелері бейнеленген суреттер қарату. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатыстыкеңістік	«Шалқан» Міндеттері: Ермек саз кесектерін алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы шалқанды мүсіндету	Үшбұрыш фигурасын пайдаланып әр түрлі құрылымдарды ойдан шығарып құрастырту. **(Құрастыру)**	«Кітаптарға қызығушылықты ояту». Міндеттері: Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге	«Үйректі ермексаздан жасату». Міндеттері: Мүсіндеу барысында

	бағыттарын анықтауды қолдарын үстелдің үстіне және астына қойып ойнату. **(Математика негіздері)**	**(Мүсіндеу)** Дайын шалқанды ертегі желісі бейнеленген суретке орнын тауып жапсырту. **(Жапсыру)**		қарастыру. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, Балаларға бір бірден қораптан зат алдырту. Алмай жатып ол не екенін сипап сезу арқылы тапқызу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(Мүсіндеу)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен	Еңбек. Мақсаты: Аула тазалаушысымен сұхбат. Еңбек иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық танытуды дамыту. **(Қоршаған ортамен**	Балабақша ауласынан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, салыстыруды жасату. **(Математика негіздері)** Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың	Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру Бақылау. Мақсаты:Ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен	Бақылау. Мақсаты:Ауа райын бақылату. Желдің бағытын анықтату. Желге қарсы және желдің бағытымен жүгіруді жасату. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Балабақша ауласынан	Құстарды бақылату. Бақылау. Мақсаты:Аққу мен үйректің және басқа да құстардың ортақ белгілері туралы әңгімелесу. **(Қоршаған ортамен**

	таныстыру) Бормен жерде әртүрлі пішіндегі кітаптар, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар және заттарды таңдауы бойынша бейнелеуге баулу **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «Өз үйіңді жылдам тап» Балалардың қалуы бойынша еркін ойындар	түрлерімен таныстыру. Әр түрлі ғимараттар құрастыруды үйрету. **(Құрастыру)** **Қимылды, еркін ойындар** **Спорттық жаттығулар:** Спорт залда үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебуді үйрету.	таныстыру. Ұшып өткен самолетті, құстарды бақылату. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Көрген заттарының бейнесін ағашпен құмда немесе ауада салып көруді ұйымдастыру. **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «Күміс алу»	әр түрлі заттарды тауып заттарды жұбымен өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыруды үйрету **(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар» **Спорттық жаттығулар:** Спорт залда үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебуді үйретуді жалғастыру	**таныстыру)** Ұлттық бұрышқа бару. Әдемі кілемдер мен көрпешелерге назар аударту. Мольбертте салып көруді ұсыну. Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(Сурет салу)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. **(дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе				

	арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ертегілердің мазмұнын түсінуге дағдыландыру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдату. **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Балаларды орталықтарға бөліп, шығармашылық жұмыстарын жасату. «Кітап» Міндеттері: Кітаптың мүсінін ермексаздан жасату **(Мүсіндеу)** Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Кітап бетіне дайын пішіндерді жапсырып сәндеуді үйрету. **(Жапсыру)**	«Шалқан» Міндеттері: ертегісін қайталап оқып беру, балалардың кітаптағы суреттерге қарап қайталап айтуын үйрету. **(Көркем әдебиет)** Балалардың көздерін байлап, қолдарына бір зат беру. Заттардың сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, дәмін көру, есту арқылы тануды қалыптастыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Міндеттері:Сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Өзара ойындарда сұрақтар қоюды. Кітаптар қарауды дамыту. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Ұжымдық жұмыс.	Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білуді үйрету. Кітаптарға қарап әр түрлі кейіпкердің (бауырсақ) бейнесін салу, мүсінін жасауды және жапсыруды үйрету. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	«Кілемшені сәндеу». Міндеттері: Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасауды, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыруды үйрету.

			Жылы жаққа ұшып бара жатқан құстарды бір біреуден реттілікпен жапсырту. **(Жапсыру)** Ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһазды таңдауы бойынша ерекше белгілерін бере отырып ермексаздан мүсіндету. **(Мүсіндеу)**		**(Жапсыру)** «Ұсқынсыз үйрекке ұя жасау». Міндеттері: Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(Құрастыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Санамақтар айтқызу.** Бір дегенім - білеу, Екі дегенім - егеу, Үш дегенім - үскі, Төрт дегенім - төсек, Бес дегенім - бесік, Алты дегенім - асық, Жеті дегенім - желке, Сегіз дегенім - серке, Тоғыз дегенім - торқа, Он дегенім - торқа, Он дегенім - оймақ, Он бір қара жұмбақ.	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** "Жомарт Күз" (суретті қарастыру) Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.	**Әңгіме құрастыру "Табиғат".** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын табиғаттағы ерекшеліктердің атауларын білдіретін сөздермен байыту.	**"Ғажайып қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын ойыншықтардың атауларын білдіретін сөздермен байыту.	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу. өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын дамыту. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				

Серуен	Еркін табиғи қалдық материалдардан құрылымдар құрастырту. **(Құрастыру)** Қ/о «Кім жылдам?» Кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекетер жасауға үйрету	көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасату арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)** Қ/о «Тырналар»	Қ/о «Поезд» «Жасырылған затты тап сипатта» тапсырмаларын орындату	Қ/о «Кім жылдам?» Желдің қай жақтан соғып тұрғанын бақылауын ұйымдастыру	Далаға шығып сәлден соң қарңғы болатынын айту. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды дамыту: күндіз-түнде, таңертең-кешке. **(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар» Өсімдіктерге жасаған күтім нәтижесін көрсету, байқағыштығын қалыптастыру
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен баланың балабақшадағы кітаптары туралы әңгімелесу. Жаттаған тақпақтарын үйде сұрауын тапсыру. Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 6.11 - 10.11.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, тазалығы дәне денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын «Танып ал да, атын ата»,«Суреттерді орналастыру», «Дауысынан таны», «Бұл кімнің дауысы?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.**Балармен жеке жұмыс.** Балалардың жалпы қабылданған ережелер мен нормаларды меңгеруіне ықпал ету.Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру.				
	Видео материал көру Денсаулық дегеніміз не? «тазалық деген не?» сұрағына балалардың жауап беруін жетілдіру. Міндеттері: Ересектердің сөзін тыңдау және түсінуін жетілдіру **(сөйлеуді дамыту)** Салынған тазалық құралдары, сүлгі, тарақ, тіс щеткасының түстерін дұрыс таңдап бояу. **(Сурет салу)**	«Кірқоймас» Міндеттері: Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну**.** «Кірқоймас» мультфилімін тамашалау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Менің бөлмем» тақырыбында әңгімелесу. Міндеттері: Үйде қандай тазалық жұмыстарын жасайды. Сөйлеу әдебінің тиісті формаларындұрыс қолдануды үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Денсаулыққа пайдалы дәрумендерді қайдан алуға болады?» Міндеттері: Ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беруді дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Тазалық құралдары» Міндеттері: Тапсырмалары бар қораптарды көрсету. Ойнап көреміз бе? деп«артығын тап» айдарында тапсырмаларды орындату. Тазалық құралдары жеке басқа, үйге арналған суреттері

					арқылы жеке жұмыстарды орындату. **(математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; сақ болуға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктерді беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бала бала балақан» видео Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. «Тазалық денсаулық кепілі», «Тазалық деген не?», «Денсаулық деген не?» тақырыбында әңгімелесу негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату жасату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды,естуді дамыту жатығуларын жасату.	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Музыка** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)
	Құрылыс заттарынан жуынатын бөлме құрастыру **(Құрастыру)**	Құстарды ауызша санау. Үлкен кіші екенін салыстыру. Алыста жақында сөздерінің мағынасын түсіндіру. Құс ұяларын салыстыруды ұйымдастыру.	Фланелеграф тақтасына үйдің тазалығына қолданатын заттарды тауып жапсырту. **(Жапсыру)**	Дәруменге бай көкөністердің суретін таңдауы бойынша салдырту **(Сурет салу)**	дәстүрден тыс сурет салу негізінде (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі- түсті бояулармен) таңбалап салу дағдыларын

		(математика негіздері)			қалыптастыру. Еркін тақырыпта шығармашылық жұмыс жасату **(Сурет салу)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. топта (терезенің алдына шықпау, розеткалардыұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау) қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғата маусымдық құбылыстарын бақылату күнтізбесінде жылдың күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тазалықтың досы** Тақпағын жаттау. Сылдырлайды мөлдір су,Мөлдір суға қолың жу. Жуынсаң сен	Бақылау. Мақсаты: Аулада өсіп тұрған шырша мен басқа ағаштарға назар аударту. Туған өлкенің кейбір өсімдіктері туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық»	Күн тәртібімен таныстыру арқылы тәулік бөліктерін тану және атату - таңертең, күндіз, кеш, түн**.** **(математика негіздері)** Бақылау. Мақсаты: Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Балабақшаға жақын маңдағы үй жануарларын тамашалату. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында өсетін ағаштардың денсаулыққа қандай пайдасы бар екенін түсіндіру. Ағаштарға күтімді қалай жасау керектігі туралы әңгімелесу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: «Поезд»	Табиғи материалдардан орманға барар жол жасауды үйрету. **(Құрастыру)** «Спорт денсаулық кепілі» екенін түсіндіру. Спорттық ойындар ойнату. Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: «Сақина жасыру»

	әрдайым, Аппақ бетің, маңдайың.Тазалықтың досы - Су дегенің осы. **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес әрекетін дамытатын «Өзара айырмашылығын тап»қимылды ойынын ойнату		Балалардың дербес әрекеті дамыту, еркін ойындары	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстырту. **(құрастыру)**	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін және т.б ертегілерді оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				

	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті **(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)**	Міндеттері: Топтағы тарақтарды ұзындығы мен ені бойынша салысытыру. «Артығын тап» дидкатикалық ойынын ойнату. **(математика негіздері)** Сабынның мүсінін жасату. **(Мүсіндеу)** Жуынатын бөлме суретіне сүлгі сабын тіс шеткесін, тарақты жапсыртуды пысықтау. **(Жапсыру)**	Балаларды қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Қалауы бойынша геометриялық пішіндер арқылы құстардың суреттерін салдырту, тұзды қамырды пайдаланып құс мүсінін жасату. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерден құстарды жапсырту. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі құрылымдар жасауды үйрету **(Құрастыру)** Тазалық құралдарының суретін салып, ермексаздан мүсінін жасату. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)**	«Құлпынай мен қарақатты және т.б жидектерді салысыру». Үлкен кіші сөздерін пайдалануды пысықтау. Бөліп себеттерге салғызу. «Артығын тап» дидактикалық ойыны. Карточкалардан бірдей жидектен артық жидекті тапқызу. **(математика негіздері)** Қарапайым біріктіру білігін жетілдірумен. жидектерді мүсіндету, жапсырту **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	Суреттер бойынша әңгімелеу, байланыстырып сөйлеу дағдыларын дамыту. Жаттаған тақпақтарын еске түсіріп айту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Бақылау. Мақсаты: Табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Ермаксаздан апта бойы жасаған жұмыстың ішінен ұнағанын жасату немесе тақтаға жапсырту дағдысын жетілдіру. **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**

Балалармен жеке жұмыс	Екі, үш қатарға тұрғызып үйрету	Ертегілердің мазмұнын айқызып жұмыстану	геометриялық пішіндерді үйрету	әдемі леп желімдеуге үйрету	Табиғи құбылыстады үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Балаларға қалауы бойынша аулаға ойыншықтарды алып, шығуына мумкіндік беру. Еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстырғызу. **(құрастыру)** Қ/о: Тырналар-тырналар	Ауладағы тазалықты сақтау ережелерімен таныстыруды жалғастыру. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Доппен ойындар. Қ/о: «Күміс алу»	Қандай көкөніс пен жеместерді білетінін сұрау. Қ/о: «Не жедің, тауып айт»
Балалардың үйге қайтуы	Балалармен тазалық туралы әңгімелесу. Үйде баламен артығын тап ойынын ойнауды ұсыну. Апта бойы жасалған жұмыстар бойынша ақпарат беру.				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 13.11 - 17.11.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Арнай әр балаға сәлемдесу әдісін таңдау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа райы қандай болып тұрғанын сұрау. **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балаларды қабылдау кезінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап» Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарату, Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. **Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Ойыншықтар қайдан келеді?» Міндеттері: Бізге ойыншықты көп сыйлайтын адамдар? сөздік қорын кеңейту,байланыстырып сөйлеуді үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** **Сылдырмақ**	«Көлік құралдары» ойыншықтарымен таныстыру. Міндеттері:Олардың өмірдегі қызметі туралы айту, қалай ойнауға болатынын көрсету. «Артығын тап» (әуе жер, су көліктер)	Міндеттері:Балалардың қалауы бойынша топтағы қалаған ойыншығын алуына жағдай жасап ойнату Таңдаған ойыншығының **(суретін салу және жапсыру, мүсіндеу)** жұмыстарын орындату	Міндеттері:Өзінің сүйікті қуыршағының киімін бояу немесе ермексаздан сөмке, әшекей заттар жасауды меңгерту **(сурет салу, мүсіндеу).**	«Ғажайып қоржын» ішінен бір ойыншықты ұстап сезу, бірақ көрмей атын атау. Міндеттері: Топтағы ойыншықтарды сипаттауын ұйымдастыру. Қоржынана алған ойыншығы туралы не

	Өзінше бір жыр жырлап, Отыр інім былдырлап. Әрі ойыншық, әрі аспап Қолында бар сылдырмақ. *К. Ыбрайұлы* Өлеңді оқып беру. Өлеңнің мағынасын түсіндіру. Бірге жаттау. **(көркем әдебиет)**	бойынша карточкалармен жұмыс жасату **(сөйлеуді дамыту)**			білетіндерін әңгімелету. Өздеріне ән немесе ертегі құрастыруына ықпал ету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларын жасату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бес саусақ» өлеңі Бас бармағым – атам, үйдің данасы Балан үйрек - әжем, ошақ анасы Ортан терек - әкем, отау панасы Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары Титтей бөбек – мен, бәрінің базары **(көркем әдебиет)** «ойыншықтар» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Шұбар тауық»**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Қоршаған ортадағы	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары	**Музыка** (Маман жоспары	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары

	күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас») айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру	бойынша)	бойынша)	бойынша)	бойынша)
	Міндеттері:Балаларды орталықтарға бөліп құрастыру және сурет салу даңдыларын жетілдіру. карточкаларға қарап құрастыру материалдарынан ойыншықтар құрастырту. **(құрастыру)** Дәстүрден тыс әдіспен ойыншықтар бейнесін бояту **(сурет салу)**	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп көліктердің суретін салдырту, мүсінін жасату және қағазға жапсырту.**(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	Үй жануарлары мен жабайы жануарлар ойыншықтарын тамашалау. Олардың кітаптарға бейнелерін табу. Өз ойларын айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**	«Менің қуаршағым» тақырыбында әңгімелесу. Үйдегі қуыршағын сипаттау, топтағы қуыршақтармен салыстыра сөйлеуді үйрету **(сөйлеуді дамыту)**	**Сылдырмақ** Өзінше бір жыр жырлап, Отыр інім былдырлап. Әрі ойыншық, әрі аспап Қолында бар сылдырмақ. *К. Ыбрайұлы* Өлеңді оқып беру. Өлеңнің мағынасын түсіндіру. Бірге жаттау. **(көркем әдебиет)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Күз мезгілінің ерекшеліктеріне назар	Еңбек. Мақсаты:Балабақша қызметкерлері туралы ұғымдарын кеңейту.	Бақылау. Мақсаты: Балабақшаны мекендейтін үй	Ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей жапырақтарды	Серуенге алып шыққан ойыншықтарды салыстыру. Бөлшектерін атау. Солдан оңға қарай

	аударту. Жел соғып тұр, далада салқын деген ұғымдарды түсінуін жетілдіру.**(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»	Аула сыпырушы мен бақташыға көмектесу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Құрастыру материалдарынан көлік құрастыруды дамыту. **(құрастыру)** Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»	жануарлары туралы әңгімелесу. Оны барып көру, күтім жасау. Су тамақ беру. (қонаққа мысық немесе күшік келеді) **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар. Табиғи материалдардан қора жасату. **(құрастыру)** Қ/О «Поезд»	салыстыру, жапырақтардың қай ағаштар түскенін атауын үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еркін ойындар Қуыршақ бейнесі бар қағаздың бетіне дайын киімдерді жапсыруды үйрету. **(жапсыру)** Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»	орналастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Ағаштардың түскен бұтақтарын жинап, жануарларға қора құрастыруды үйрету. **(құрастыру)** Еркін ойындар Қ/О «Поезд»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ойыншықтар туралы ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				

	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын менгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Табиғи материалдармен ойыншық жасату(жаңғақтармен) мүсіндеу. **(Мүсіндеу)** Геометриялық пішіндерді таныстыруды жалғастыру. Карточкалармен жеке жұмыстарды орындату. Дидактикалық ойын «Артық пішінді тап» **(математика негіздері)** Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарда еркін іс әрекеттер	«Маша мен аю» ертегісін айтып беру, қайталап айту дағдыларын дамыту. Көңілді музыкаға би билеуді үйрету. **(көркем әдебиет, музыка)** Көліктерді сол жақтан оң жаққа қарай орналастыруды үйрету. **(Математика негіздері)**	Үй жануарлары мен жабайы жануарлар бейнеленген кітаптарды қарату. Жануарлардың азығы жайлы түсінігін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау **(Математика негіздері)**	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталату. **(көркем әдебиет, музыка)** Құрастыру материалдарынан қуыршаққа үйшік құрастыруды жетілдіру. **(құрастыру)** Еркін іс әрекеттер	Балалардың апта бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	**Санамақтар айтқызу.** Бір дегенім - білеу, Екі дегенім - егеу, Үш дегенім - үскі, Төрт дегенім - төсек, Бес дегенім - бесік, Алты дегенім - асық,	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** "Жомарт Күз" (суретті қарастыру) Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.	**Әңгіме құрастыру "Табиғат".** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын табиғаттағы ерекшеліктердің атауларын білдіретін	**"Ғажайып қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.

	Жеті дегенім - желке, Сегіз дегенім - серке, Тоғыз дегенім - торқа, Он дегенім - торқа, Он дегенім - оймақ, Он бір қара жұмбақ.		сөздермен байыту.	ойыншықтардың атауларын білдіретін сөздермен байыту.	
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Фланелерафқа жасырылған ойыншықтарды тауып жапсырту **(жапсыру)** Қ/о «Ақ доп, қызыл доп» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету.	Бігінгі ауарайына байланысты көңіл күлері жайлы әңгімелесу Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Білетін тақпақтарын қайталап айтуын пысықтау **(көркем әдебиет)** Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы	Баласының көліктер туралы не білетінін сұрау. Көліктер бейнеленген кітаптар қарауды ұсыну				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 20.11 - 24.11.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін				

	білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Күннің суытуына байланысты балаларда болатын аурулар туралы ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Үй құстарын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Қыс мезгілі» Міндеттері: Кітаптар орталығында қыс мезгілі бейнелеген кітаптарды көрсету. Қыс мезгілі туралы не білетінін анықтау. Олар туралы не білгісі келетінін сұрау. Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атауын үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Ауылға саяхат» Міндеттері: саяхатқа баруды ұсыну. Балабақшаның ішінде үлкен көлемді жануарларды тамашалау. Олардың қысқы өмірі туралы сұрау. Олар дала да тұрады, жаурайды ма, жаурамай ма? Олар тоңып қалмас үшін не істейміз деп әңгімеге тарту « Қошақаным» әнін айтқызу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, музыка)**	«Құс қанат» оюын таныстыру, Міндеттері: қалаулары бойынша түстерді таңдап бояту. **(сурет салу)** Құрастыру материалдарынан карточкаларға қарап балапан құрастыруға көмектесу **(құрастыру)**	«Қай ертегіден» Міндеттері: дидактикалық ойыны арқылы суреттерді көрсетіп, қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. Ертегілерде қыс бейнесі қалай бейнелегенін суреттерден көрсету. **(көркем әдебиет)**	«Көлік» Міндеттері: Терезеден көліктерді көрсету, дауыстарын салу. Кімнің үйінде көлік бар. Олар қалай қысқа дайындалады. Дөңгелектерін қалай ауыстырады. Диалог құруды үйрету. **(көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)**				

	Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жақсы көңіл күйде жүру үшін бір бірімізге жақсы тілектер айтайық. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Қазір жылдың қай мезгілі? Алда қандай мезгіл келе жатыр? Қысқа дайындықты адамдар, жануарлар, құстар, көліктер қалай жасайды сұрау. Пікірлерін тыңдау. Ертегі тыңдаймыз **«Шалқан ертегісі»**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу.	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Музыка** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)
	«Қар ұлпалары» Міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша қарды ермексаздан жасату. Фланелеграфқа мақтадан жасалған қар ұлпаларын жапсырту. **(мүсіндеу, жапсыру)**	«Жеті лақ» ертегісін кітаптан оқып беру, суреттерін көрсету, әңгімелесу. **(көркем әдебиет)**	«Бала бала балапан» әнін айтқызу. би қымылдарын жасату. Балапан туралы не білетінін сұрау. **(сөйлеуді дамыту)**	Міндеттері: Суреттегі ертегі кейіпкерлерін салысытыру, санату **(математика негіздері)** Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық жұмыстарды жасату. **(сурет салу,**	«Дөңгелек» Міндеттері: Әр түрлі көлемде ермексаздан дөңгелектер жасату. Оларды салыстыру, санату, **(математика негіздері және мүсіндеу)** Көліктерге арнап гараж құрастырғызу **(құрастыру)**

				мүсіндеу жапсыру)	
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалармен ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	Балабақша ауласынада ауа райын бақылату. Бақылау. Мақсаты: Жапырақтардың тербелуі мен жерге түсуін тамашалату. Құстарға қарау. Олардың үй құстарынан айырмашылығы неде екенін сұрау, ақпарат беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Ұжымдық сурет салдырту. Қарапайым табиғат құбылыстарын таяқпен жерде салғызу **(сурет салу)** Еркін ойындар	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласын сипаттап, ауа райы туралы айтып беруін ұйымдастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Құмда таяқпен төрт түліктің ерекше белгілерінің суретін салуды ұйымдастыру. Ермексаздан жануарлардың ерекшелігімен (мүйізі, тісі, құйрығы) жасауды жетілдіру. **(мүсіндеу, сурет салу)** Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»	Бақылау. Мақсаты: Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар мен құстар жайлы түсініктерін қалыптастыру. Құстардың қысқа қалай дайындалатынын бақылату. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеттері Фланелеграфқа торғайларды жапсырту **(Жапсыру)**	Құрастыру ойыншықтарымен таза ауада ойындар **(құрастыру)** Аула сыпырушыға балабақша ауласын тазартуда көмек беру. Балалардың дербес әрекеттері	Бақылау. Мақсаты: Желді бақылау, желге қарсы және желдің бағытында жүру. Айырмашылығын сезіну, айта білуін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар

Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту)**
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Әлем халықтарының ертегілерін оқып беру **(көркем әрекет)**
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Таңертең қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. Жыл мезгілдерін санау, табиғат бұрышынан өзгерістерді анықтату. **(математика негіздері)** Табиғи материалдардан үй құстарына үйшік құрастырту. **(құрастыру)**	Үстел үсті театр ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру дағдыларын дамыту **(Математика негіздері)** Құрастырмалы ойынышықтардан төрт түлікке қора құрастырту **(Құрастыру)** Фланелеграфта төрт түлікті төлдерімен сол жақтан оң жаққа қарай жапсыруды пысықтау **(Жапсыру)**	Торғай ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру мен салыстырту (үлкен, кіші) **(Математика негіздері)** «Әнші балапан» әнін тыңдату, сюжеттік мүсіндеуді орындату. **(Мүсіндеу)**	«Шалқан» және «Жеті лақ» ертегілерін айтып беру дағдыларын пысықтау. Кітаптарға қарап айту. дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білуін пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**	Кітаптардан ертегілерді қарау. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша көлік түрлерінің суретін салып, дайын дөңгелектерді көліктерге жапсыру жұмыстарын орындату **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	бір-бірден сапта жүруді үйрету	дауыс күшін өзгертіуге түрлі интонацияда дыбыстауға жұмыстану	Балабақшаның ауласындағы өсімдіктердің атын үйрету	_ көкөністер-жемістердің, суреттерін салауды әдемі бояуды үйрету.	Шөптесін өсімдіктермен гүлдерді ажыратуға жұмыстану, _____.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Қ/о «Сақина жасыру». Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау. Балалардың дербес әрекеттері	Торғайдыі дыбыстарын салдырту. Кітаптан ертегі қарату. **(көркем әдебиет)** Қ/О «Ақ доп, қызыл доп». Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар

Балалардың үйге қайтуы	Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу. Апта бойғы жұмыстар жөнінде ақпарат беріп отыру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 27.11 - 01.12.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 27.11.2023**	**Сейсенбі 28.11.2023**	**Сәрсенбі 29.11.2023**	**Бейсенбі 30.12.2023**	**Жұма 01.12.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Үй құстарын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				

	«Қала» Міндеттері: Кітаптар орталығында үйлер бейнелеген кітаптарды көрсету. Қала туралы не білетінін анықтау. Қала туралы не білгісі келетінін сұрау. Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атауын үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Саябақтың суретін салдырту». Міндеттері: Ермексаздан ағаштар жасап, барлығын бір жерге жинап саябақ жасату. Дүкендегі ойын құралдарын құрастыруды жасату. **(мүсіндеу, сурет салу,құрастыру)**	«Субұрқақтар» туралы не білетіндерін сұрау. Міндеттері: Сурет бойынша әңгімелеуді жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту)** Су бұрқақақты қалаулары бойынша түстерді таңдап бояту. **(сурет салу)**	Дидкатикалық ойын «Бұл қай жер» суреттерді көрсетіп қай жер екенін(саябақ, дүкен, сауда орталығы, емхана) тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. **(көркем әдебиет)**	«Менің қалам» Міндеттері: тақырыбында отбасы мүшелерімен салып келген суреттерін танысытыру, әңгімелету. **(көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларын жасату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру.Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балабақша есігін Үшке тола ашқанбыз. Балапандай өсіріп, Мәпелейді бақшамыз. «Менің қалам» тақырыбында әңгімелесу. Саябақ, ойын сауық орталықтарымен, жергілікті жердің әдемі суреттерін көрсету. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз « Күн мен Түн»**				

Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту	**Дене шынықтыру (Маман жоспары бойынша)**	**Музыка (Маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (Маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (Маман жоспары бойынша)**
	Ұжымдық сурет салу.Бастыру әдісімен плакатқа үйлер салып, қаланы бейнелеуге баулу **(сурет салу)**	Үйден қаланың саябақтарында түскен фоталарын алып келтірту. Суреттерді тамашалап, естеліктерін бір біріне айтып беруін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **(музыка)**	Құрастыру материалдарынан су бұрқақты құрастырып жасату **(құрастыру)**	Суреттегі ғимараттарды салыстыру, санату **(математика негіздері)** Балалардың таңдаған суреттері негізінде шығармашылық жұмыстарын орындату. **(сурет салу, мүсіндеу жапсыру)**	Салған суреттеріндегі бейнелерді үлкен кіші екенін салыстыру **(математика негіздері)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерді дамыту)**.				
Серуен	Таза ауада жүріп күз бен қыстың айырмашылығы неде екенін сұрау, ақпарат беруді қалыптастыру.	Балабақша қаланың бөлігіне жата ма? Оны қалай білуге болады? Балалардың ойларын тыңдау. Басқа	Балалар тұратын қала мен ауыл атауын атап тануын қалыптастыру. Қазақстан Республикасының	Құрастыру ойыншықтарымен таза ауада ойындар ойнату **(құрастыру)**	Балабақшаның дәліздеріне көрме жасап салып келген суреттерін іліп қою. Басқа топтың балаларын тамашалауға

	Ауа райын бақылау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар	балабақшаға барып көрді ме? **(қоршаған ортамен танысу)** Серуенге алып шыққан кітаптан ертегі оқып беру, суреттерін көрсету. **(көркем әдебиет)** Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»	астанасы туралы білімдерін жетілдіру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеттері	Еңбек. Мақсаты: Аула тазалаушыға балабақша ауласын тазартуда көмек беру. Балалардың дербес әрекеттері	шақырып өздері салған суреттерін таныстыруды ұйымдастыру **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар Құрылыс материалдарымен еркін тақырыпта құрылымдарды жасату **(құрастыру)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	.Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Орыс халық ертегілерін оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Тәулік бөліктерін тануын дамыту оларды атау - таңертең, күндіз, кеш, түн. Таңертең қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. **(математика негіздері)** Балалардың таңдауы бойынша ермексаздың түсін таңдап үй жасату, үйлерді, ағаштарды жолдарды фланелеграфта жапсырту. **(мүсіндеу, жапсыру)** Ірі құрылыс материалдардан үй құрастырту. **(құрастыру)**	Өдері жасаған ағаштарды сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру дағдыларын дамыту **(Математика негіздері)**	Топтағы ойыншықтарды үлкені кіші екенін анықтап салыстыруды пысықтау. **(Математика негіздері)** Су бұрқақтың мүсін жасау, суды қағаздардан қиып ап жапсырту. **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	Ойыншықтарды пайдаланып, ойдан ертегі шығарып, бір біріне айтып беруін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	Кітаптардан ертегілерді қарату. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша ертегі кейіпкерлері немесе ойдан шығарылған ертегі кейіпкерлерін суретін салып, мүсінін жасату. Дайын пішіндерден ертегі кейіпкерін жапсырту **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Баланы қалыптастыру мақсатында жеке жұмыстану	достық қарым-қатынас және өзара көмектесуге үйрету	қарындашты дұрыс ұстауға үйрету	Ұқыптылыққа қайшыны дұрыс ұстауға үйрету	Нанды жерге тастамауға адамгершілікке үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Қ/о «Сақина жасыру». Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауын дамыту. Балалардың дербес	Кітаптан ертегі қарату. **(көркем әдебиет)** Қ/О «Ақ доп, қызыл доп». Балалардың дербес	Желді, құстарды бақылату. Өзгешеліктерді байқату. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар

		әрекеттері Көңілді ән қосып, дене қыздыратын би билету **(музыка)**	әрекеттері Еркін ойындар	Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш»	Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері
Балалардың үйге қайтуы	Қаланың көрікті жерлеріне серуенге шығуды ұсыну. Апта бойы жасаған іс әрекеттер бойынша ақпарат беру.				

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен

қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз тусіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.

Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас

Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Дидактикалық ойындар картотекасы
«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.
Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.
Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.
Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 04.12 - 08.12.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл-күймен қарсы алу. «Көңіл-күйіңді көрсет» ойын жаттығуын ойнату Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыруды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата-аналарға балалардың кітапқа қызығушылығын арттыру тақырыбында кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Әлеметтік ,эмоционалды зиятткерлік қабылетін дамыту үшін балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аударуды үйрету. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойындар. Өнер орталығында сурет салу, бояту, суретті кітапшаларды бояу, қарату. Құрастырмалы ойыншықтарды құрастыру ойындары Сөрелерге ойыншықтарды жинау. **Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Қар түіршіктері» Міндеттері: Домалақ қар түіршіктерін салуды жетілдіру **(Сурет салу)**	Кітаптан «Қар ханшайымы» ертегісін оқып беру. (жартысын түстен кейін оқу) Міндеттері:Суреттерін	«Қамал» Міндеттері:Әр түрлі ойын құралдарынан қамал құрастыру. Ойнап болғаннан	Ғажайып қоржын. Міндеттері:ішінен әр түрлі заттарды аладырту. Оларды	Балалардың қалауы бойынша аққала немес қар түйіршіктерін ермексаздан жасату.

		көрсету. Қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Суық жылы, қыс жаз. **(Сөйлеуді дамыту)**	кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(Құрастыру)**	арнайы қораптарға саладырту негізінде. заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен атауды жетілдіру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Міндеттері:Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(Мүсіндеу)**
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені бойынша жатығуларды орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	"Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балаларға тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Кесе, шыны, пияла. Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? Өлең жолдарын оқу арқылы, балалардың тәбетін ашу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбер. Ау, балалар, балалар! Айналаға қараңдар! Биыл тәтті қыс болды, Бұл бір сәтті іс болды. Ақ бұлт бүркеп аспанды, Шекер жауа бастады. Бұл қыс қандай тамаша! *Ә. Табылды* тақпағы арқылы қыс мезгілінің табиғи ерекшеліктерін түсіндіру. Терезеге қарап ауа райын бақылау. «Қыс мезгілі туралы не біледі?» «Қыста не болады?» тақырыбында балалармен әңгімелесу.				

	Балаларға әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау мүмкіндігін беру, ережелер туралы келісу және т. б. жағдайларды жасау **(сөйлеуді дамыту)** Ертегі тыңдаймыз « Үйшік»ертегісі				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел,айт).	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Музыка** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)
	«Қыс мезігілі» Міндеттері:Таныс кітаптардағы қыс мезігілінің суреттерін балалармен бірге қарау, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, бір бірінің пікірлерін тыңдауды жетілдіру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Қар ханшаймының таяғы» Міндеттері:Ермек саз кесектерін алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы қар ханшаймының таяғын мүсіндету **(Мүсіндеу)** «Қар ханшайымы» Міндеттері:Ханшайымды ертегі желісі бейнеленген суретке орнын тауып жапсырту. **(Жапсыру)**	Ойын. Міндеттері:Топтың ішінен бір немесе бірнешебірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беруін қалыптастыру **(Математика негіздері)**	«Менің қиялымдағы құрылыс» Міндеттері:Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. **(Құрастыру)**	«Қар ханшайымы» Міндеттері:ертегісі туралы не білетіндерін естеріне түсіру, мультфилімін көрсету. Кейіпкерлердің іс әрекетін сипаттауды үйрету. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету;				

	Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, салқын), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** «Өз үйіңді жылдам тап» Балалардың қалуы бойынша еркін ойындар	Балабақша ауласынан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, салыстыруды жасату. **(Математика негіздері)** Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, қардан аққала құрастыруды үйрету. **(Құрастыру)** **Қимылды, еркін ойындар**	Бақылау. Мақсаты: Ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. Ұшып өткен самолетті, құстарды бақылату. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Аяқ киімдерінің іздерін бақылау. Өз іздерінен жол салу. **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «Күміс алу» **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.	Серуенде (жолға шықпау) ойын алаңында сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру**.** **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Тырналар»	Құстарды бақылату. Мақсаты: Ауа райы туралы өз бетінше айту дағдысын қалыптастыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қарға жатып, аяқ қолдарын қимылдатып, өздерінің қарға түскен пішіндерін тамашалату. **(Сурет салу)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. **(дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету.				

	Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ертегілердің мазмұнын түсінуге дағдыландыру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдату. **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды қолдарын үстелдің үстіне және астына жасыру бойынша ойнату. **(Математика негіздері)**	«Қар ханшайымы» ертегісінің жалғасын оқып беру, балалардың кітаптағы суреттерге қарап қайталап айтуын үйрету. **(Көркем әдебиет)**	«Қаладағы қыс» Міндеттері: Қыстың аппақ қаламы Ағартыпты қаланы. Аялап жүр аяз кеп, Ауладағы баланы. Соғып үлкен ақ қала, Соған мәз боп,	Ұжымдық жұмыс. Қыс мезгілі. Міндеттері: Ақ қағазға бірнеше баладан бөлініп, дайын пішіндерді жапсырып, қардың суретін салу. **(сурет салу, жапсыру)**	Қар ханшайымы ертегісіндегі Кай мен Герданы фланелеграфқа орындарын тауып жапсыру. **(Жапсыру)**

	Балаларды орталықтарға бөліп, шығармашылық жұмыстарын жасату. Міндеттері: Қар түіршігінің мүсінін ермексаздан жасату **(Мүсіндеу)** Міндеттері: Фланелеграфқа қыс мезгілінің көрінісін бейнелейтін белгілерін жапсырту. **(Жапсыру)**	Дөңгелек пішінді қарды бейнелеу. Міндеттері: Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды үйрету. **(Сурет салу)**	шаттана,Асыр сап жүр алаңда Қар атысып топ бала Өлеңді тыңдай білуге тәрбиелеу. Не туралы айтылғанын сұрау. Терезеден аққаланы көрсету. Аққала туралы не білетінін айтқызу. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Бірінші топ балаларына аққаланың мүсінін ермексаздан жасату екінші топтың балалары дайын пішіндерді үйлестіріп аққала жапсырады **(мүсіндеу, жапсыру)**	Міндеттері: Топтан әр түрлі заттарды тауып заттарды жұбымен өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыруды үйрету **(Математика негіздері)**	Міндеттері: Кай мен Гердаға әдемі үй құрастыру. **(Құрастыру)**
Балалармен жеке жұмыс	мүсіндеуде кескішті қолдана білуге үйрету	туралы тақпақты жаттау	жасалған әрекеттердің көмегімен түрлі мәселерді шешудің әдістерін табуда бағыт беру	Отан тақпағын жаттау	ертегі желісін ретімен мазмұндау ретін қалыптастыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу. өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын дамыту. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қармен әр түрлі құрылымдар	Ауа райын бақылау, күннің кешке қарай	Қ/о «Поезд» Далада қардың	Қ/о «Кім жылдам?» Көңілді музыкаға,	Далаға шығып сәлден соң қараңғы

	құрастырту. **(Құрастыру)** Қ/о «Кім жылдам?»	суытатынын түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Тырналар»	асытына, ағаштың түбіне әр түрлі заттар жасыру. «Жасырылған затты тап сипатта» тапсырмаларын орындату.	еркін би қимылдарын жасату арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)**	болатынын айту. Міндеттері: Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды дамыту: күндіз-түнде, таңертең-кешке. **(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар»
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналар баламен қыс мезгілі туралы әңгімелесуін ұсыну. Жаттаған тақпақтарын үйде сұрауын тапсыру. Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 11.12 - 15.12.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды	Балалардың көңіл күйі, тазалығы дәне денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				

өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын «Танып ал да, атын ата»,«Суреттерді орналастыру», «Дауысынан таны», «Бұл кімнің дауысы?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, **Балалармен жеке жұмыс.** Балалардың жалпы қабылданған ережелер мен нормаларды меңгеруіне ықпал ету.Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру.				
	Видео материал көру Міндеттері: Қазақстан дегеніміз не? Сұрағына балалардың жауап беруін жетілдіру. Ересектердің сөзін тыңдау және түсінуін жетілдіру **(сөйлеуді дамыту)**	«Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар» Міндеттері:Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру,табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	«Менің қалам, балабақшам» Міндеттері:тақырыбында әңгімелесу. Кітаптардан суреттер қарау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Топтағы ойыншықтарды салыстыру. Міндеттері:Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпышамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыруды үйрету **(математика негіздері)**	Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; сақ болуға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктерді беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бала бала балақан» видео Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. «Қазақстан туралы не білесіңдер?»тақырыбында әңгімелесу негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет түрін				

	таңдату жасату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Бақа мен бұлбұл»**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас») айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Музыка** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)
	«Көк ту» Міндеттері:Қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды үйрету. Ішінен көк түсті тану. Туда бейнеленген күнді салуды үйрету. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(Сурет салу)** «Күн» Міндеттері:Құрылыс заттарынан күн бейнесін құрастыру **(Құрастыру)**	«Қазақстанды мекендейтін ерекше жануарлар» Міндеттері:Қазақстанды мекендейтін ерекше жануарлар туралы мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Балабақша және үй» Міндеттері:Фланелеграф тақтасына үйдің және балабақшаның заттарын тауып жапсырту. **(Жапсыру)**	Кітаптан балалардың сұраныстары бойынша ертегілер оқып беру. Міндеттері:Көрген ертегілерінен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Тәуелсіздік күні» мерекелік іс шараға қатысу. Алған әсерлерімен бөлісу. Жаттаған тақпақтарын айту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				

Серуенге дайындық	Балалардың ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. топта (терезенің алдына шықпау, розеткалардыұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таянуштан ұстау) қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғатта маусымдық құбылыстарын бақылату күнтізбесінде жылдың күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Отан** Отан деген-атамекен, Отан деген-туған жер. Отан-ана Отан-үлкен. Қазақстан – туған ел. Е.Өтетілеуұлы **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес әрекетін дамытатын «Өзара айырмашылығын тап» атты қимылды ойынын ойнату	Құстарды ауызша санату. Міндеттері: Үлкен кіші екенін салыстыру. Алыста жақында сөздерінің мағынасын түсіндіру. Құс ұяларын салыстыру ды ұйымдастыру. **(математика негіздері)** Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық» Қарда аяқ киімнің іздеррімен жол салу. Еңбек. Мақсаты:ағаштардың қарын түсіру.	«Күн тәртібі» Міндеттері:Күн тәртібімен таныстыру арқылы тәулік бөліктерін тану және атату - таңертең, күндіз, кеш, түн**. (математика негіздері)** «Туған өлкенің кейбір өсімдіктері» Міндеттері: туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру. Қыстағы ағаштардың бейнесі туралы ақпарат беріп бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.	Міндеттері: Балаларды айналасындағы ересектердің жақсы көретінін, оған әрқашан қамқорлық танытатынын білдіре отырып, өзінің туған жеріне, отанына деген сүйіспеншілік сезімін ояту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: «Поезд» Қардан қарапайым құрылыстар құрастырту. **(құрастыру)**	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғатта маусымдық құбылыстарын бақылату күнтізбесінде жылдың күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Ағаштарды ауызша санату. Үлкен кіші екенін салыстыру. Алыста жақында сөздерінің мағынасын түсіндіру. **(математика негіздері)** Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою)				

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін және т.б ертегілерді оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу.Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**). Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Туды көрсету оның көлемі түсі пішіні туралы айту. «Артығын тап» дидактикалық ойынын ойнату. **(математика негіздері)** Күннің мүсінін жасату. **(Мүсіндеу)** Көк параққа күнді жапсыру. **(Жапсыру)**	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Қалауы бойынша геометриялық пішіндер арқылы жануарлардың суреттерін бояту, тұзды қамырды пайдаланып жануар мүсінін жасату. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерден жануарларды жапсырту. **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)**	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі құрылымдар жасауды үйрету **(Құрастыру)** Ермексаздан ағаштың мүсінін жасату. Ағаштардың суретін бояту. **(Сурет салу) (Мүсіндеу)**	Балаларды таңдауы бойынша орталықтарға бөлу Ермексаздан жануарлар жасап орманға орналастыру. Менің Қазақстаным тақырыбында композицияны фланелеграфта жапсырту **(Мүсіндеу) (Жапсыру)**	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Қалауы бойынша геометриялық пішіндер арқылы тудың суреттерін бояту, тұзды қамырды пайдаланып күн мүсінін жасату. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерден туды жапсырту. **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	сөйлеу мәнерінің тәсілдерін(сөйлеудің қарқыны,интонация) сақтай білуге дағдыландыру	сөйлеуді дамытудан балалардан «Қыс» өлеңін тыңдап, «жапалақтап» сөзін дұрыс айтуға үйрету	қазақ және басқа халықтардың сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру	өзін кеңістікте, уақытын бағдарлауға үйрету.	Түстерді, пішіндерді үйрету.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу.				

	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Балаларға қалауы бойынша аулаға ойыншықтарды алып, шығуына мумкіндік беру. Еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстырғызу. **(құрастыру)** Қ/о: Тырналар-тырналар	Ауладағы тазалықты сақтау ережелерімен таныстыруды жалғастыру. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Доппен ойындар. Қ/о: «Күміс алу»	Балаларға қалауы бойынша аулаға ойыншықтарды алып, шығуына мумкіндік беру. Еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы	Балалармен тазалық туралы әңгімелесу. Үйде баламен артығын тап ойынын ойнауды ұсыну. Апта бойы жасалған жұмыстар бойынша ақпарат беру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.12 - 22.12.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 18.12.2023**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Арнай әр балаға сәлемдесу әдісін таңдау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа райы қандай болып тұрғанын сұрау. **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау кезінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап» Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарату, Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. **Балалармен жеке жұмыс.**				
		Қыста қандай ойындар ойнауға болады? Міндеттері: Балалардың ойын тыңдау, суреттер арқылы ойын түрлерімен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту)**	«Ойыншық» Міндеттері:Балалардың қалауы бойынша топтағы қалаған ойыншығын алуына жағдай жасап ойнату Таңдаған ойыншығының **(суретін салу және**	Міндеттері: Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту ла-ла-ла Арман жақсы бала, қа-қа-қаБақылдайды бақа. Тіл ұстарту	Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту.

			жапсыру, мүсіндеу) жұмыстарын орындату	жаттығуын жасату **(сөйлеуді дамыту)**	
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларын жасату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айту. Сөздік қорды толықтыру. **(көркем әдебиет)** «Қысқы ойындар» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Әжемнің ертегілері»**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер		**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Музыка** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша)
		«Ойын құралдары» Міндеттері:Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп ойын құралдарының суретін салдырту, мүсінін жасату және қағазға жапсырту.	Үй жануарлары мен жабайы жануарлар ойыншықтарын тамашалау. Міндеттері:Қандай ойындар ойнауға болатынын сұрау. Дауыстарынан тану.	Қуыршақтармен ойын. Міндеттері:Әлдилеу, тамақтандыру, ұйықтату. Өзінің сүйікті қуыршағының киімін бояу немесе	«Ғажайып қоржын» Міндеттері: ішінен бір ойыншықты ұстап сезу, бірақ көрмей атын атау.Қоржындағы ойыншықтарды сипаттауын

		(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)	Еркін ойындар ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту)**	ермексаздан сөмке, әшекей заттар жасауды меңгерту. **(сурет салу, мүсіндеу).**	ұйымдастыру. Қоржыннан алған ойыншықтың сыңарын тапқызу. Сол ойыншыққа байланысты өздеріне ән немесе ертегі құрастыруына ықпал ету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен		Еңбек Мақсаты: Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде еңбек әрекетіне ынталандыру. Аула тазалаушы мен бақташыға көмектесу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қардан доп құрастыру, нысанға дәлдеп лақтыруын үйрету. **(құрастыру)**	Әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбие негізінде балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аудару. Екі аюдың таласып қалғанын көрсету. Олардың орнында болғанда не	Қарға түскен іздерді салыстыру. Мақсаты:Ересек адамның ізі үлкен, балалардікі кішкентай, жануарлардікі қандай болады. Лупамен қарап, із кезуші ойынын ойнау. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика**	Серуенге алып шыққан ойыншықтарды салыстыру, бөлшектерін атау. Солдан оңға қарай орналастыру әркеттерін жасату **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Қардан доп жасау, оны домалатып, ұшырып көру. Мақсаты:Доп

		Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық» Кеңістікті бағдарлауға арналған «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету	істер едік, сұрау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар. Құрастыру материалдарымен достық үйшігін жасату. **(құрастыру)** Қ/О «Поезд»	**негіздері)** Еркін ойындар Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»	пен қардан жасалған допты салыстыруды ұйымдастыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар Қ/О «Поезд»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ойыншықтар туралы ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын менгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау)				

	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)		«Не дәмді?» ертегісін айтып беру, қайталап айту дағдыларын дамыту. Көңілді музыкаға би билеуді үйрету. **(көркем әдебиет, музыка)** Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауына : күндіз-түнде, таңертең-кешке жағдай жасау **(Математика негіздері)** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Ермексаздан жасалған қар түіршіктерін біріктіріп қамал жасату. **(Мүсіндеу)**	Балабақша ауласында мекендейтін жануарлар туралы айту, көрсету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау **(Математика негіздері)**	Қуыршақ бейнесі бар қағаздың бетіне дайын киімдерді жапсыруды үйрету. **(жапсыру)** Әндер мен тақпақтар және билерді қайталату. Жаңа жылдық ертеңгілікке дайындық**(көркем әдебиет, музыка)** Құрастыру материалдарынан қуыршаққа үйшік құрастыруды жетілдіру. **(құрастыру)** Еркін іс әрекеттер	Балалардың апта бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Фланелеграфта сүйікті ойын құралдарын жапсырту. Ойыншықтарының суретін бояту**(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс		_ өзін кеңістікте, уақытын бағдарлауға үйрету.	_қарындашты дұрыс ұстауға үйрету	_қызыл, сары түстерді жаттату.	қарындашты дұрыс ұстауға үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен		Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың	Бігінгі ауа райына байланысты көңіл	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль»	Білетін тақпақтарын, әндерін қайталап

		ерекшеліктерін атауды үйрету.	күйлері жайлы әңгімелесу Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	айтуын пысықтау **(көркем әдебиет)** Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы	Баласының қысқы ойындар туралы не білетінін сұрау. Қыс мезгілі бейнеленген кітаптар қарауды ұсыну				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 25.12 - 29.12.2023ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Жаңа жылдық ертеңгіліктегі қауіпсіздік шаралары мен ережелерді таныстыру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Үй жануарларын тап», «Шыршаны сәнде» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, Құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Шырша» Міндеттері: Шыршаны көрсету. Ол қай мерекенің белгісі екені айту. шыршадағы ойыншықтарды сипаттау, үйлерінде, тағы да басқа қай жерде шырша көргендерін сұрау. Шыршаның қасында тұрып, тақпақ, әндерін айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу.	«терезе жақтауларын сәндеу». Міндеттері:Қазақша оюларды бояп терезе жақтауларын сәндеу. **(сурет салу)** «Шырша» Міндеттері:Құрастыру материалдарынан карточкаларға қарап шырша құрастыруға көмектесу **(құрастыру)**	«Қай ертегіден» Міндеттері:дидкатикалық ойыны арқылы суреттерді көрсетіп, қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. Жаңа жылға жаттаған тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуын жетілдіру. **(көркем әдебиет)**	Жаңа жыл мерекесіне арналған ас мәзірі. Міндеттері:Балалардың сүйікті тағамдары туралы сұрау. Ол тағамды кім жасайды, не үшін ұнататынын сұрау. Суреттердің бір бөлігін көріп, қай тағам екенін анықтауды жасату. **(көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **Гигиеналық дағдылар** Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас.				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жаңа жыл ертеңгілігіне жаттаған тақпақтар мен әндерді қайталау. Жақсы көңіл күйде жүру үшін бір бірімізге жақсы тілектер айтайық. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Қазір жылдың қай мезгілі? Қандай мереке келе жатыр? Жаңа жылға дайындықты адамдар қалай жасайды сұрау. Пікірлерін тыңдау. Ертегі тыңдаймыз «Ақ аю неге тоңбайды?»				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасауды: сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға баулу	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Жүгіру.* тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Секіру.* ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын: Тышқандар мен мысық.	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, арқан бойымен жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру Қимылды ойын: Спорттық жаттығулар: Шанамен сырғанау: биік емес төбеден сырғанау.	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, арқан бойымен жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру Қимылды ойын: Өз түсіңді тап.

	«Шырша» әнін айтқызу. Би билеп, ертеңгілікке дайындалу. **(Музыка)** Балалардың таңдауы бойынша қарды ермексаздан жасату.Фланелеграфқа мақтадан жасалған қар ұлпаларын жапсырту. **(мүсіндеу, жапсыру)**	«Шырша» әнін айтқызу. Міндеттері: Шыршаға қағаздан ойыншық жасату, оны ілу. Табиғи жаңғақтардан шыршаға ойыншық жасатып, ілу, сипаттау. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдануды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, музыка, құрастыру, жапсыру)**	Жаңа жылдық сыйлық Міндеттері: Жаңа жылдық сыйлық қорапшасын көрсету. Қай кезде қандай сыйлық алды, қандай сыйлық алғысы келеді? Сыйлық қорапшасының ішінде не зат бар екенін табу, сипаттау. Зат есімдерді, етістіктерді келер және өткен шақта қолдануды жетілдіру **(сөйлеуді дамыту)**	«Геометриялық пішін» Міндеттері:Геометриялық пішін үшбұрышпен таныстыруды пысықтау, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру. Карточкалардан үш бұрышты табу ойынын ойнату. **(математика негіздері)**	«жемістер» Міндеттері:Ермексаздан дөңгелектер жасату. Қызғылт мандарин, сары банан, қызыл сары алма жасату. Оларды салыстыру, санату, **(математика негіздері және мүсіндеу)** «Үстел» Міндеттері:Мерекелік дастарханға арнап үстел құрастыру. Жасаған заттарын бетіне қоюн ұйымдастыру **(құрастыру)**
Серуенге дайындық	Балалармен ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Балабақша ауласынада ауа райын бақылату. Қардың түйіршігін қағазбен ұстап, лупа арқылы пішінін көруіне жағдай жасау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Тышқандар мен мысық.»	Шыршаның түбіндегі сыйлық қораптарының айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру. Шырша ойыншықтырының сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, көру, есту арқылы тануды қалыптастыру. **(қоршаған ортамен**	Көлік құралдарының түрлерімен және ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. Ұшып бара жатқан ұшақ пен құстың ұқсастығы туралы әңгімелеу. **(қоршаған ортамен танысу)**	Таза ауада құрастыру ойындары, қардан әр түрлі заттар құрастыру. Шырша ойыншығын жасату. **(құрастыру)** Аула сыпырушыға балабақша ауласын қардан тазартуда көмек беруін ұйымдастыру Кішкентай шелектерге қарды салып тасыту.	Желді бақылау, желге қарсы және желдің бағытында жүру. Айырмашылығын сезіну, айта білуін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш»

	Ойында туындаған мәселелерді шешу тәсілдерін дамыту.	**танысу)** **Қимылды ойын** «Өз түсіңді тап» Қарда шеңбер болып жүріп іздерімен шеңберлер салу. **(сурет салу)** Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»	Балалардың дербес әрекеттері **Қимылды ойын** «Допты дәлдеп лақтыр»	Балалардың дербес әрекеттері **Қимылды ойын** «Торғайлар мен автомобиль»	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау. Қыс мезгілі туралы ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Ұжымдық сурет салдырту. Әр түрлі пішіндегі қар түіршіктерін салу **(сурет салу)** Құрастыру ойыншықтарымен еркін ойын, әр түрлі құрылымдар құрастырту. **(құрастыру)**	Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды: (үстінде-астында) меңгерту **(Математика негіздері)** Кітаптар қарау, балалардың сұранысы бойынша ертегілер оқып беру.	Шыршаға ойыншықтар жапсыруды ұйымдастырып. Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүрту үшін майлықты қолдануды үйрету. **(Жапсыру)** Міндеттері: Шырша ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру мен салыстырту дағдысын дамыту(үлкен, кіші) **(Математика негіздері)** «Шырша» әнін тыңдату, балалардың таңдауы бойынша шырша ойыншығын мүсіндеу. **(Мүсіндеу)**	«Шалқан» және «Жеті лақ» ертегілерін айтып беру дағдыларын пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық жұмыстарды жасату. **(сурет салу, мүсіндеу жапсыру)**	Кітаптардан ертегілерді қарау. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша тағамдардың суретін салып, дайын тағам пішіндерін жапсыру жұмыстарын орындату **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	сөйлеу мәнерінің тәсілдерін(сөйлеудің қарқыны,интонация) сақтай білуге дағдыландыру	сөйлеуді дамытудан балалардан «Қыс» өлеңін тыңдап, «жапалақтап» сөзін дұрыс айтуға үйрету.	қазақ және басқа халықтардың сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру	өзін кеңістікте, уақытын бағдарлауға үйрету.	отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы сұрап білу
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Таңертең қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету.	Қ/о «Сақина жасыру». Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау.	Кітаптан ертегі қарату. **(көркем әдебиет)** Қ/О «Ақ доп, қызыл	Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше	К/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес

	Жыл мезгілдерін санау, табиғат бұрышынан өзгерістерді анықтату. **(математика негіздері)** Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Балалардың дербес әрекеттері	доп». Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	әрекеттері Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы	Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу. Апта бой атқарылған жұмыстар жөнінде ақпарат беру.				

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз тусіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап беруі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.

Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Дидактикалық ойындар картотекасы

«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.
Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.
Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.
Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.01 - 05.01.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі** 01.01.2024	**Сейсенбі** **02.01.2024**	**Сәрсенбі** **03.01.2024**	**Бейсенбі** **04.01.2024**	**Жұма** **05.01.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл-күймен қарсы алу. «Көңіл-күйіңді көрсет» ойын жаттығуын ойнату Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыруды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың жас ерекшеліктеріне сай ойындармен ойнауы туралы кеңес беру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Әлеметтік ,эмоционалды зиятткерлік қабылетін дамыту үшін балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аударуды үйрету. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойындар. Өнер орталығында сурет салу, бояту, суретті кітапшаларды бояу, қарату. Құрастырмалы ойыншықтарды құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, **Балалармен жеке жұмыс.**				
			Заттар, ойыншықтар, кітаптар және ыдыстарға ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу. Табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.	«Үйде» Міндеттері:Балалардың отбасы бейненленген фотосуреттерді қарауға үйрету. Олардың баланы үйде қалай атайтынын. Жаңа жылдық дастарханда қалай жайғасатыны жайлы айту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Өсімдіктер және жануарлар» Міндеттері:Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. **(Мүсіндеу)**
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені бойынша жатығуларды орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білуді жетілдіру.Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)**				

	Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды пысықтау				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбер. Терезеге қарап ауа райын бақылау. «Қыс мезгілі туралы не біледі?» «Қыста қандай мерекелер болады?» тақырыбында балалармен әңгімелесу. Балаларға әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау мүмкіндігін беру, ережелер туралы келісу және т. б. жағдайларды жасау **(сөйлеуді дамыту)** Ертегі тыңдаймыз «Қасқар мен жеті лақ»				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі**	**Дене шынықтыру**	**Музыка (маманның жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маманның жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маманның жоспары бойынша)**
			«Ғажайып қоржын» Міндеттері: Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Ғажайып қоржынға қолдарын салып, ішінен бір зат алу, оны атау, санау, топтастыру. Бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беруін	«Үйшік» Міндеттері:Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. **(Құрастыру)**	«Ойыншығым» Міндеттері:Қалаған ойыншықтарын алу. Сол ойыншықты әр жерге қояды, досы қай жерде қалай тұрғанын тауып айтады Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды менгерту.

			қалыптастыру **(Қазақ тілі, математика негіздері)**		**(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен			«Үй жануарлары мен олардың төлдері» Міндеттері: Балабақша ауласында бейнеленген немесе мүсін жануарларды көрсету. Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Аяқ киімдерінің іздерін	Жаяу жүргіншілерге арналған қарапайым ережелермен таныстыру Балабақша ауласындағы ережелермен танысуды пысықтау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Тырналар» Қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді меңгерту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қарда алақандарын бастырып салыстыру.

			бақылау. Өз іздерінен жол салу. **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «Күміс алу» **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.	ойнату.	Кімнің қолғабының ізі қандай. **(Сурет салу)** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру. Далада бір немесе бірнешебірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. **(Математика негіздері)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. **(дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ертегілердің мазмұнын түсінуге дағдыландыру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдату. **(көркем әдебиет)**				

Біртіндеп ұйқыдан ояту,сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)			Жаңа жыл мерекесі қалай өткенін сұрау. Қандай сыйлықтар алды, отшашуды көрді ме сұрау? Өзара әңгемелесу дағдысын қалыптастыру. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Балалардың қалауы бойынша жаңа жылда алған сыйлықтарының мүсінін жасау. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Екінші топта	Ұжымдық жұмыс. Қыс мезгілі. Міндеттері: Ақ қағазға бірнеше баладан бөлініп, дайын пішіндерді жапсырып, қардың суретін салу. **(сурет салу, жапсыру)** Топтан әр түрлі заттарды тауып заттарды жұбымен өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыруды үйрету **(Математика негіздері)**	Қар ұлпаларын жаспыру. Міндеттері: Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алуды, жаймадағы дайын үлгіге жағуды, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдануды жетілдіру. **(Жапсыру)** Құрастыру құралдарынан қар пішінін құрастыру. **(Құрастыру)**

			сыйлықтардың суретін бояу. **(мүсіндеу, сурет салу)**		
Балалармен жеке жұмыс			геометриялық пішіндерді үйрету	Ертегілердің мазмұнын айқызу	Табиғи құбылыстады үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу. өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын дамыту. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен			Қ/о «Поезд» Қармен әр түрлі құрылымдар құрастырту. **(Құрастыру)**	Қ/о «Кім жылдам?» Көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасату арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)**	Далаға шығып сәлден соң қарңғы болатынын айту. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды дамыту: күндіз-түнде, таңертең-кешке. **(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар»
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналар баламен қыс мезгілі туралы әңгімелесуін ұсыну.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.01 - 12.01.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сипаттау дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, тазалығы дәне денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын «Танып ал да, атын ата»,«Суреттерді орналастыру», «Дауысынан таны», «Бұл кімнің дауысы?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.**Балармен жеке жұмыс.** Балалардың жалпы қабылданған ережелер мен нормаларды меңгеруіне ықпал ету.Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру.				
	«Ұлттық тағамдар» Міндеттері: Кітаптардан ұлттық тағамдардың суреттерін көрсету. Танып атай білулерін қалыптастыру. Соның	«Геометриялық фигура» Міндеттері:Балаларды геометриялық фигура шаршымен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы	«Сәйкесін тап» Міндеттері:Ойыншық тар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаздарға арналған қораптар қойып қою. Топтан	«Топтағы ойыншықтар» Міндеттері:Топтағы ойыншықтарды салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және	«Бауырсақ» ертегісін естеріне түсіру. Міндеттері:Бауырсақ туралы не білетіндерін сұрау. Орталықтарға бөлініп

	ішінен қайсысын жеп көргенін сұрау. Әже қонаққа келеді. Өзімен құрт, май, бауырсақ, жент алып келеді. Балалар дәмін көріп атын атауды үйренеді. **(көркем әдебиет)**	аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру. **(математика негіздері)**	осы қораптарға сәйкес келетін заттарды жинау. Сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыруды үйрету **(математика негіздері)**	бауырсақтың суретін салу, ермеказдан жасау. **(көркем әдебиет, мүсіндеу, сурет салу)**
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; сақ болуға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктерді беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бес саусақ» өлеңі Бас бармағым – атам, үйдің данасы Балан үйрек - әжем, ошақ анасы Ортан терек - әкем, отау панасы Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары Титтей бөбек – мен, бәрінің базары				

	Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. «Қандай тағам жегенді ұнататынын сұрау?», «Мен аспазбын»тақырыбында әңгімелесу негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату жасату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Мақта қыз бен мысық»**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге баулу	**Дене шынықтыру** (Маманның жоспары бойынша)	**Музыка** (Маманның жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маманның жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Маманның жоспары бойынша)
	«Ұлттық тағамдар» Міндеттері:Балалар екі орталыққа бөлінеді. Бірі әжемен құрт жасаса, екінші орталықта тәрбиешімен жайылған қамырдан домалақ пішінді бауырсақтар ойып алады. **(мүсіндеу)** «Үстел» Міндеттері:Құрылыс домалақ дастарханға арналған үстел құрастыру **(Құрастыру)**	«Ойыншық» Міндеттері:Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту. Түстерді көрсету, балалар сол түске сәйкес келетін ойыншықты тауып атау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Жайма» Міндеттері: Ақ қағаздарды жыртып, табаққа салып қамыр (жайма) жасау, сары түсті қағаздардан бауырсақ жасау. **(Жапсыру)**	«Ертегілер елінде» Міндеттері:Кітаптан балалардың сұраныстары бойынша ертегілер оқып беру. Қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізіп қолдануды үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Топ ішіндегі заттарға қарап салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар сөздерімен белгілеу **(математика негіздері)**

Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. топта (терезенің алдына шықпау, розеткалардыұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау) қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғата маусымдық құбылыстарын бақылату. Құстарға жем беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекетін дамытатын «Өзара айырмашылығын тап»қимылды ойынын ойнату	Серуенде (жолға шықпау) ойын алаңында сумен, қармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық» Қарда іздерден жол салу, ағаштардың қарын түсіру.	Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтауды пысықтау: алдында-артында. **(математика негіздері)** Қыстағы ағаштардың бейнесі туралы ақпарат беріп бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау.	Ұлттық тағамдардың түрлерімен таныстыруды пысықтау, тамақтану ережелерін қайталау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: «Поезд» Қардан қарапайым құрылыстар құрастырту. **(құрастыру)**	**Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.

			Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін және т.б ертегілерді оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу.Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**). Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Үш аю» ертегісін үстел үсті театры арқылы айтып беру. Міндеттері: Шығармаларды тыңдағаннан кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** «Артығын тап» дидактикалық ойынын ойнату. Жеке карточкалармен **(математика негіздері)** Міндеттері:Ұжымдық мүсіндеу, аюдың дене бөліктерін жасап, біріктіру. **(Мүсіндеу)** Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. Аюды жапсыру. **(Жапсыру)**	Балаларды қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Міндеттері:Қалауы бойынша тағамдардың суреттерін бояту, қамырды пайдаланып күлешелерді пішінді қалыптарға салып жасату. Фланелеграф тақтасына әр түрлі тағамдарды ыдыстарына сәйкестендігіп жапсырту. **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)**	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі құрылымдар жасауды үйрету **(Құрастыру)** Ермексаздан балалардың қалауы бойынша тағамдардың мүсінін жасату. Тағамдардың суретін бояу. **(Сурет салу) (Мүсіндеу)**	Балаларды таңдауы бойынша орталықтарға бөлу Міндеттері:Дастархан жасаймыз,балалар ермексаздан қағаздан әр түрлі тағамдар қояды. Қуыршақтарды қонаққа шақырып, күтеді. **(Мүсіндеу) (Жапсыру)**	Қарапайым тапсырмаларды өздігінен орындауға, түрлі балалар әрекетіне қажетті материалдарды, құрал-жабдықтарды дайындауға, қолданып болған соң ойыншықтарды, кітаптарды, заттарды орнына жинауға баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Фланелеграфта еркін ойындар, құрастыру құралдарымен әртүрлі құрылымдар құрастыру. **(құрастыру, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Баланы қалыптастыру мақсатында жеке жұмыстану	достық қарым-қатынас және өзара көмектесуге үйрету	Екі, үш қатарға тұрғызып үйрету	отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы сұрап білу	Нанды жерге тастамауға адамгершілікке үйрету

Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту)**.				
Серуен	Балаларға қалауы бойынша аулаға ойыншықтарды алып, шығуына мүмкіндік беру. Еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстырғызу. **(құрастыру)** Қ/о: Тырналар-тырналар	Ауладағы тазалықты сақтау ережелерімен таныстыруды жалғастыру. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Доппен ойындар. Қ/о: «Күміс алу»	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Доппен ойындар. Қ/о: «Кім жылдам»
Балалардың үйге қайтуы	Балалармен жақсы көретін тағамдары туралы әңгімелесу. Үйде баламен артығын тап ойынын ойнауды ұсыну. Апта бойы жасалған жұмыстар бойынша ақпарат беру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.01 - 19.01.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Арнай әр балаға сәлемдесу әдісін таңдау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа райы қандай болып тұрғанын сұрау. **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау кезінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап». Әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (қамқор, сезімтал және іскер) аудару. Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. **Балармен жеке жұмыс.** Бөлме өсімдіктерінің 2-3 түрін тану және атауын қалыптастыру				
	«Әнші балапан» Міндеттері: Әнші балапан әнін теледидарға қарап	«Медбике» Міндеттері: Топқа медбике апай қонаққа келеді.	Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру	«Жүргізуші» Міндеттері: Терезеге қарап көліктерді бақылату.	Таңдап алған ойыншықтардың бөлшектерін атау. Солдан оңға қарай

	айту. **(музыка)**	Өзінің мамандығында пайдаланатын құралдарды көрсетеді. Олардан қорқудың қажеті жоқ екен айтады. Балаларға ойыншық құралдарды беріп дәрігер болып ойнауға ұсынады. Қуыршақтарды тыңдап, ыстығын өлшеп дәрі берген болып ойнау. тазалық сақтау ауырмаудың негізгі жолы екенін айтып, тазалық құралдарымен таныстырады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	материалдарымен ойындар, кітаптарды қарату	Осы көліктерді кім жүргізеді. Автобустарды ше? Жүргізуші деген кім? сендердің ата аналарың , жақындарың көлік жүргізе ала ма? **(сөйлеуді дамыту)**	орналастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)**
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығуларын жасату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айту. Сөздік қорды толықтыру. **(көркем әдебиет)** «Қандай мамандық иелерін таниды?», «Ата аналары қандай мамандық иесі» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Қолғап»ертегісі**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау:өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға үйрету.	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**
	«Әнші биші күйші» Міндеттері: ші-ші-ші Ағам менің – әнші Әпкем менің – биші Көкем менің – күйші Тіл ұстарту жаттығуын жасату, әнші биші күйшіні суреттер арқылы танысытыру. Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық	«Дәрігер» Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп дәрігердің құралдарының суретін салдырту, мүсінін жасату және қағазға жапсырту. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	«Аспаз» Міндеттері: Қалпағы ақ қарасаң, Дәрігер емес ,бірақ та, Дәм мәзірін қаласаң, Алға ұсынып тұрады ол. (Аспаз) Топқа аспаз апай қонаққа келеді. Балаларға тәтті күлше жасап бергісі келетінін айтады. Ол үшін пішіндерді	«Жүргізуші» Міндеттері: Жүргізушінің құралы көлік екенін түсіндіру, дөңгелектері салынбаған көліктерді дөңгелек салып аяқтап, бояу. Ермексаздан машинаның рөлін жасау. **(сурет салу, мүсіндеу).**	«Мамандық иесі» Міндеттері: Ілініп тұрған суреттерге қарап қандай мамандық иесі екенін танып атау. Үстел үстінде тұрған құрал саймандарды сәйкестіріп қасына қою. Ол мамандық иелері туралы не білгенін, бірлескен қандай іс әрекет жасағандарын естеріне түсіру.

	аппаратты дамыту **(сөйлеуді дамыту)**		бастырып қамырдан күлшелер жасау керектігін түсіндіреді. Балалар аспазшыға әнші балапан әнін орындап, менің анам дәрігер тақпағын айтып береді. Бірге кім жылдам ойынын ойнайды. Осы уақытта күлшелер пісіп жылы күйінде топқа келеді. Балалар аспазға алғысын айтып шығарып салады **(мүсіндеу, сөйлеуді дамыту)**		**(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				

Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойынәрекетіне ынталандыру. Аула тазалаушы мен бақташыға көмектесу. Оларға әнші балапан әнін айтып беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қимылды ойын «Кім жылдам» Қардан жұлдызқұрт жасау. **(құрастыру)**	Қардан доп құрастыру, нысанға дәлдеп лақтыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық» Кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету	Бақылау. Мақсаты: Ауладағы ауа райын бақылап, сипаттай білу. Құстарға жем беру**.** **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар. Қ/О «Поезд» Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды бекіту: күндіз-түнде, таңертең-кешке. **(Математика негіздері)**	Бақылау. Мақсаты: Көліктердің іздерін қарау. көлік жүргіземіз деп рөл ұстағандай болып жүріп, дауыстарын келтіру. Тұраққа келеміз, жол жүреміз тапсырмаларын орындау. Оңға солға бұрылғанда кеңістікті бағдарлау дағдыларын пысықтау. (**қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еркін ойындар Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»	Қардан доп жасау, оны домалатып, ұшырып көру. Доп пен қардан жасалған допты салыстыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар Қ/О «Поезд»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды				

	үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ойыншықтар туралы ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын менгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Әнші, биші, күйші Міндеттері: суреттерін қарау, олардың құралдарымен ойындар ойнап, олар туралы ертегі ойлап айту. Суреттер бояу, ермексаздан микрофон жасау, қағаз бетіне әр өнер иесіне тиесілі аспаптарын жапсыру. **(көркем әдебиет, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	**Менің мамам дәрігер** Ә. Мұсаханов Тіс ауырса, іш ауырса Мамам дәрі береді. Барлық ана, барлық бала, Оны жақсы көреді. Міндеттері:Тақпағын таныту. Ауырып жатқан адамға жанашырлық танытуға тәрбиелеу **(көркем әдебиет)** Міндеттері:Қарама-	«Қолғап ертегісі» Міндеттері:ертегісін естеріне түсіріп кітаптан суреттерін көрсетіп оқып беру. Жаңа ертегілерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға үйрету. **(көркем әдебиет)** Қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер менолардың реңктерін жасап	Міндеттері:Қағаз бетіне дайын көлікті желім жағып жапсырту **(жапсыру)** Әндер мен тақпақтар және билерді қайталату **(көркем әдебиет, музыка)** Құрастыру материалдарынан көлік құрастыруды жетілдіру. **(құрастыру)**	Балалардың апта бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. Міндеттері:Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Фланелеграфта сүйікті мамандық иесінің құралдарын таңдап жапсыру. Ойыншықтарының суретін бояу. Бояудың

		қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке. **(Математика негіздері)**	(қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды үйрету. Шыққан түске сәйкес келетін шарларды салу. **(сурет салу)** Бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу. **(құрастыру)**	Еркін іс әрекеттер	келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	Тұрған орнында қос аяқпен, биіктіктен және ұзындыққа секіруді меңгерту	Отан туралы тақпақтарды, өлеңдерді мәнерлеп жатқа айтуды жетілдіру	Заттардың санын біреу-көп екенін түсіндіру	Сурет салуда ұқыптылық танытуды, қауіпсіздікті сақтауды дамыту .	Тұратын қаласы мен ауылы туралы бастапқы түсінікті қалыптастыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету.	Балабақшада, үйде, көшеде тәртіп сақтауға баулу. Балаларды әдепті қарым-қатынасқа үйретуді жалғастыру (амандасуға, қоштасуға, көмек көрсеткені үшін	Бүгінгі ауа райына байланысты көңіл күйлері жайлы әңгімелесу Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Білетін тақпақтарын, әндерін қайталап айтуын пысықтау **(көркем әдебиет, музыка)** Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.

		алғыс айтуға үйрету). Балабақшаның үй-жайлары мен ауласында тәртіп пен тазалық сақтауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар			
Балалардың үйге қайтуы	Баласының қысқы ойындар туралы не білетінін сұрау. Қыс мезгілі бейнеленген кітаптар қарауды ұсыну				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.01 - 26.01.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау кезінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Ойыншықты тап», «Үй жануарларын тап», Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, Құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Машина, автобус» Міндеттері: Балалар бүгін сендер балабақшаға немен келдіңдер. Мына суретте не бейнелеген. Балалар бір бөлігі ғана көрініп тұрған суреттен не зат екенін табу керек. Машина, автобус туралы не білетіндерін сұрау. Өткен аптада жүргізушімен танысқанын, қандай ойындар	Өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды: үстінде-астында меңгерту. Ұшақты әр түрлі заттың қасына қойып қай жерде екенін атау, **(Математика негіздері)**	Кемелерге түрлі желкендер жапсыру немесе желкеннің суретін салып бояу. **(Жапсыру)**	«Жүк көлігі» Міндеттері:Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер ажырата білуге, атауға жәнеқолдануға үйрету Құрастыру материалдарынан жүк көлігін құрастыру **(құрастыру)**	Кітаптардан ертегілерді қарау. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша көліктердің суретін бояу, дайын көлік пішіндерін жапсыру жұмыстарын орындату **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**

	ойнағандарын естеріне түсіру. Орындықтарды қатарластырып қойып автобустағыдай әрекеттер жасап ойнау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жақсы көңіл күйде жүру үшін бір бірімізге жақсы тілектер айтайық. «Көліктер» туралы не білетіндерін сұрау. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Үш аю»ертегісі**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел,айт).	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**
	Машина автобус бейнелеген суреттерді бояу	**Ұшқыш** Кең аспанды шарлаған,	«Тасша бала» Міндеттері:Қонаққа есікті тақылдатып тасша	«Камаз» Міндеттері:Камаздың гүрілдеген дауысы	«Автобус» Міндеттері:Бала ларға автобус

	(сурет салу)	Ұшқыш деген мен болам. Қыран құстай самғаған, Ерен жүйрік мен болам. Міндеттері:Ұшқыш деген кім? ол қандай көлікті бағындырады. Ұшақтың қандай түрлері болады? Олардың түстері қандай? Қалай ұшады, көрсетіп, ойнау. Сендер ұшақта ұшып көрдіңдер ме? Қима суреттерді құрастыру. **(сөйлеуді дамыту, құрастыру)**	бала келеді. Балалармен сәлемдесіп, зерігіп кеткен соң достар тауып ойнауға келгенін айтады. Балалар ойнауға келіседі. Өздерінің жақсы көретін ойынын ойнату. Бір кезде тасша бала қалтасынан қағаз тауып алады. Балалар мен сендерге бір зат жасап көрсетейін деп кеме жасап береді. Балалар не зат екені табады. Бірге барлығы бірнеше кеме жасайды. Содан соң оны суға жүздіртіп көрейік деп арнайы ыдысқа құйылған суға жүздіртеді. Содан соң тасша бала үйіне қайтуы керектігін айтып достарымен қоштасып үйіне қайтады. Балалар серуенге жиналады **(сөйлеуді дамыту, құрастыру)**	естіледі. Балалар бұл ненің дауысы екенін тапқанда экраннан суреті шығады. Жүк көліктерінің суреттерін қарау, оларды салыстыру, сипаттау, топтағы жүк көліктермен әр түрлі заттарды тасу. **(көркем әдебиет, математика негіздері)**	макетін көрсетіп оған мініп саяхатқа шығамыз деп автобустағы орындықтарға отырғызу. Балалардан артыңда, алдыңда, сол жақта, оң жақта кім отыр деп сұрау. Содан соң көлік жүрді деп балаларға алға қараңдар дейді. Алдында ауыл көрінеді біз сол жерге барамыз дейді.Содан соң ауылға келген соң автобустан түсіп жан жағымызға қараймыз біздің оң жағымызда үйлер орналасқа, сол жағымызда үй жануарлары күшік пен мысық тұр екен дейді. Балаларға көздерін жұмдырып күшікпен мысық жасырынады деп, оларды жасырып қояды. Балалар дөңгелене отырады. «Пішіндерді ата» дидактикалық ойынын

					ұйымдастыру**.** Қоржыннан пішіндерді шығарып бұл қандай зат оның пішіні неге ұқсайды деп сұрау : орамал – үшбұрыш, шаршы, күн дөңгелек, терезе шаршы, кілемше – тік төртбұрыш. Содан соң қайта автобусқа мініп топқа оралады. **(көркем әдебиет, математика негіздері)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалармен ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Автобусқа мініп аулаға шығайық. Балабақша ауласынада ауа райын бақылату. Көшедегі көлік пен автобустардың дыбыстарын тыңдау, олардың шығаратын дыбыстарында айырмашалық бола ма анықтау.	Бақылау. Мақсаты: Далаға шығып ұшақтар аспанда бар ма, қарау. Ұшақты адамдар құстарға қарап жасағанын түсіндіру. Ұшақтар болып ұшу. Ол қалай ұшады, қалай қонады көрсету, бірге	Бақылау. Мақсаты: Қандай көлік құралдарымен танысқандарын естеріне түсіру. Ауа райын бақылап, сипаттауды пысықтау **(қоршаған ортамен танысу)**	Еңбек. Мақсаты: Аула сыпырушыға балабақша ауласын қардан тазартуда көмек беру. Жүк көліктеріне қарды салып тасу. Балалардың дербес әрекеттері	Желді бақылау, желге қарсы және желдің бағытында жүру. Айырмашылығын сезіну, айта білуін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар

	(қоршаған ортамен таныстыру) Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Тышқандар мен мысық.» Ойында туындаған мәселелерді шешу тәсілдерін дамыту.	жасату. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Өз түсіңді тап» Қар түйіршіктерін нысанға лақтыру	Балалардың дербес әрекеттері **Қимылды ойын** «Допты дәлдеп лақтыр»	**Қимылды ойын** «Торғайлар мен автомобиль»	**Қимылды ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау. Балалардың сұранысы бойынша кітаптардан ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				

Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті **(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)**	«Машина дөңгелегі» Міндеттері:Балалардың таңдауы бойынша машина дөңгелегін ермексаздан жасату.Фланелеграфқа автобусқа жолаушыларды жапсырып, дұрыс орналастыру. **(мүсіндеу, жапсыру)** «Машина, автобус» Міндеттері:Құрастыру ойыншықтарымен еркін ойын, машина, автобус құрастырту. **(құрастыру)**	Кітаптар қарау, балалардың сұранысы бойынша ертегілер оқып беру. Орталықтарға бөлініп ұшақтың бейнесін қанаттарын салып толықтырып бояу, ермексаздан ұшақ жасау(тәрбиешінің көмегіміен) қағаздан ұшақ құрастырып оны ұшыру.	Топтағы кеме ойыншықтарын салыстыру (үлкен, кіші) **(Математика негіздері)**	Балалардың сұранысы бойынша кітаптардан ертегі оқып беру. Міндеттері: Баяғы заманда жүк көліктері болмаған кезде адамдар ат арбамен жүк тасығанын айту. суретін көрсету. Қазіргі замандағы арбалардың түрлерімен таныстыру. **(көркем әдебиет)** Балалардың таңдауы бойынша шығармашылық жұмыстарды жасату. Міндеттері:Жүк көлік немесе арбаның дөңгелегін салу, бояу. Фланелеграфта жүк көлігін құрастырып жапсыру. Ермексаздан жүк көлігімен арбаға арналған дөңгелектер жасау. **(сурет салу, мүсіндеу жапсыру)**	Көліктерді құрастыру. Міндеттері:Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету**.** **(құрастыру)**

Балалармен жеке жұмыс	оң және сол қолмен тік нысанаға заттарды лақтыруды меңгерту	«бір», «көп» ұғымдарын ажыратуын пысықтау	негізгі түстерді дұрыс атауға талпындыру	таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды жетілдіру	көлік құралдарын тану және атауын үйрету
Серуенге дайындық	оқылған шығармадан қызықты үзінділерді, сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуын дамыту				
Серуен	«бір», «көп» ұғымдарын ажыратуын пысықтау	Қ/о «Сақина жасыру». Далаға қағаздан жасалған ұшақтарын алып шығып ұшырып көру. Балалардың дербес әрекеттері	Кітаптан ертегі оқып беру **(көркем әдебиет)** Қ/О «Ақ доп, қызыл доп». Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар
Балалардың үйге қайтуы	отбасы мүшелері мен өзіне жақын адамдардың есімдерін атауын қалыптастыру				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.01 - 02.02.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Жайдары көңіл-күймен балаларды қарсы алу. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыру **(сөйлеуді дамыту)**				

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата-аналарға балаларды кітаптан ертегі кейіпкерлерімен таныстыру маңыздылығы жайлы ұсыныстар беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру барысында балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Әлеметтік ,эмоционалды зиятткерлік қабылетін дамыту үшін балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аударуды үйрету. Таңдауы бойынша үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойнауға мүмкіндік беру . Өнер орталығында сурет салу,суретті кітапшаларды қаратып бояту. Құрастырмалы ойыншықтармен ойнауды және ойындарынан соң ойыншықтарды сөрелерге жинату. **Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Қар түйіршіктері» Міндеттері:Домалақ қар түіршіктерін қаламмен салу **(Сурет салу)**	«Ертегілер елінде» Міндеттері:Балалар таңдаған шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Суреттерін көрсету сипаттау.**(Сөйлеуді дамыту)**	«Шарбақ» Міндеттері:Құрылыс құралдарынан суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып шарбақтар жасауды үйреету **(Құрастыру)**	«Ғажайып сандық» Міндеттері:Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық заттардың, немесе жемістердің, атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. «Ғажайып сандықты» қолдану арқылы **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Мультфилім көру» Міндеттері:Қалауы бойынша мультфилім көру ондағы кейіпкерлердің іс әрекетін сипаттауды үйрету **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені бойынша жатығуларды орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін жетілдіру.Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып				

	отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды пысықтау				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбер. Ау, балалар, балалар! Айналаға қараңдар! Биыл тәтті қыс болды, Бұл бір сәтті іс болды. Ақ бұлт бүркеп аспанды, Шекер жауа бастады. Бұл қыс қандай тамаша! *Ә. Табылды* тақпағы арқылы қыс мезгілінің табиғи ерекшеліктерін еске алу. Терезеге қарап ауа райын бақылату. «Қыс мезгілінде қандай айлар бартуралы не біледі?» «Қыста қандай мереке болды?» тақырыбында балалармен әңгімелесу. Балаларға әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау мүмкіндігін беру, ережелер туралы келісу және т. б. жағдайларды жасату **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Қоянның үйшігі»**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға беймдеу	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**
	«Дүкен» Міндеттері: Заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы және ерекше	«Көгөністер мен жемістер» Міндеттері:Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату,	«Геометриялық фигура» Міндеттері:Геометриялық фигура шаршымен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны	«Өз бетінше құрастыру» Міндеттері:Негізгі құрылыс бөлшектерін: цилиндрлер, үшбұрыштар,	«Азық түліктер» Міндеттері:Мүсіндеуге қызығушылығын дамыту. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен азық түліктерді жасату

	белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту үшін дүкен ойынын ұйымдастыру **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, мүсіндету **(Мүсіндеу)** «көгөністер мен жемістер» Міндеттері:Көгөністер мен жемістерді көлемдеріне қарай екі түрлі табаққа жапсыруды үйрету **(Жапсыру)**	зерттеуге мүмкіндік беру және бөлме ішінен шаршыға ұқсас заттарды табу **(Математика негіздері)**	призмаларды қолдану арқылы өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру **(Құрастыру)**	**(Мүсіндеу)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігін арттыру үшін , спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балалардың сырт киімдерінің реттілігіне зейін аударып, бақылауға үйрету; Балалардың ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Маусымдық табиғат құбылыстарын бақылату қысқы мезгілдегі қар үймектерімен мұзды	Балабақша ауласынада биік аласа қар үймектеріне жалаушалар қондырып сәндеу. Бір біріне көмектесу ықыласын	Еңбек. Мақсаты: Ауада қар тазалауда қолданылатын заттармен таныстыру.	Серуенде ұсақ заттармен және спорттық ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру**.**	Бақылау. Мақсаты: Желдің соғуын, ағаштардың теғселуін бақылату. Байқаған ауа райы туралы өз бетінше

	салыстыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** «Лақ пен қасқыр» Балалардың қалуы бойынша еркін ойындар	дамыту **(Математика негіздері)** Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, қардан қоянға үйшік құрастыруды үйрету. **(Құрастыру)** **Қимылды, еркін ойындар**	Шағын күрекшемен журетін жолды тазалату. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қар бетінде қолғаптарын киген алақандарымен іздер салу тамашалау **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «Лақ пен қасқыр»	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.	айту дағыдысын қалыптастыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Шағын таяқшалар мен қар бетінде шеңберлерді (шарларды) салдыртып тамашалату. **(Сурет салу)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды жүру дағдыларын дамыту. Асықпай бір-бірін итермей жүруді пысықтау. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін жетілдіру. **(дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеуді пысықтау. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаы дамыту)** Тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ертегілердің мазмұнын түсінуге дағдыландыру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдату.				

	(көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Кеңістік бағыттарын (үстінде,астында, жанында)бағдарлау ды үйрету үшін «Зат (ойыншық) қайда тұр» ойынын үйрету. **(Математика негіздері)** Балаларды орталықтарға бөліп, шығармашылық жұмыстарын жасату. Міндеттері:моншақтард ы ермексаздан жасату **(Мүсіндеу)** «ыдыс аяқтар» Міндеттері:Фланелегра фқа үстел үстіне ыдыс аяқтарды жапсырып орналастыру .	«Қар ханшайымы» ертегісін үстел үсті театыры құралдарымен сахналап көрсету **(Көркем әдебиет)** «моншақтар» Міндеттері:Жіпке тізілген әсем моншақтарды бояту **(Сурет салу)**	«қар жамылған ағаштар» Міндеттері:Терезеден қар жамылған ағаштарды көрсету олардың алдында тұрған аққаланы көрсетіп ол туралы не білетіні айтқызу. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Балаларды екі топқа бөліп бірінші топтағыларға қар түйірлерін ермексаздан жасау екінші топтың балалары дайын пішіндерді үйлестіріп үлкен кіші аққалаларды жапсырады	Ұжымдық жұмыс. Міндеттері:Ыдыс аяқ түрлерін таңдап бояу немесе дайын ыдыс аяқтар бейнесін фланелеграфтағы сөреге орналастырып жапсыру **(сурет салу, жапсыру)** Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды(күндіз-түнде таңертең-кешке) үйрету үшін . «Бұл қай кез» дидактикалық ойынды ұйымдастыру. **(Математика негіздері)**	Үй жануарлары Міндеттері: Үй жануарларын көлемдеріне қарай фланелеграфта дайындалған үйшіктерге орналастырып жапсыру **(Жапсыру)** «Жол» Міндеттері: Үйшіктерге апаратын жолдарды еден үстінде құрастыру. **(Құрастыру)**

	(Жапсыру)		**(мүсіндеу, жапсыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	Баланы қалыптастыру мақсатында жеке жұмыстану	Достық қарым-қатынас және өзара көмектесуге үйрету.	Екі,үш қатарға тұрғызып үйрету	Аяла,Томирис отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы сұрап білу.	Нан жерге тастамауға адамгершілікке үйрету.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу. өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын дамыту. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қармен әр түрлі құрылымдар құрастырту. **(Құрастыру)** Қ/о «Кім жылдам?»	Ауа райын бақылау, күннің кешке қарай суытатынын түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Тырналар»	«Қорапта не бар жасырылған затты атап сипаттауына жағдай жасау. Қ/о «Поезд»	Қ/о «Кім жылдам?» Көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасату арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)**	Ұксас заттарды жинап қораптарға орналастыру **(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар»
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналар баламен қыс мезгілі туралы әңгімелесуін ұсыну. Жаттаған тақпақтарын үйде сұрауын тапсыру. Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру				

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болыңдар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар

тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы

жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Дидактикалық ойындар картотекасы

«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.

Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«**Вагондарға дөңгелек таңдау»**

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.

Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.

Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.

Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.

Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.

Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы

Топ: ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: 05.02 - 09.02.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Жайдары көңіл-күймен балаларды қарсы алу. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыру **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды	Балалардың көңіл күйі, тазалығы және денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				

өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын « Жұбын тап», «Бұл кімнің дауысы?» Өнер орталығында сурет салу, кітаптарды қарау,суретті кітапшаларды бояту, Қарапайым құрылыстар құрастыру, Табиғат бұрышында бөлме өсімдіктерінің 2-3 түрін тану және атау, күтім жасау дағдыларын қалыптастыру.**Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Үйшік» Міндеттері:Таңдаған үй жануарына құрылыс материалдарынан өз бетінше үйшік құрастыру дағдысын жетілдіру **(Құрастыру)**	«Не дәмді?» Міндеттері:ертегісі айтып берумен сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Әсем көлектер» Міндеттері:Фланелеграф тақтасына әсем көлектерге оюлар жапсырып сәндеу **(Жапсыру)**	«Түлкі мен қоян» Міндеттері: ертегісін оқып беру. Ертегіні тыңдағаннансоң кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)**
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; сақ болуға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктерді беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды,				

	тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бала бала балақан» видео Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. Төрт түліктің суреттерін тамашалап,атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Алма»ертегісі**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**
	«Ертегі оқып берейін» Міндеттері: Балалар таңдаған ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналату.Сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту:баяу сөйлеуін, жетілдіру **(сөйлеуді дамыту)** «Қар ұлпалары» Міндеттері:Көк, ақ негізгі түстер ді	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстырғызу. **(құрастыру)**	«Қысқы киімдер» Міндеттері:кітаптардан суреттер қарату әңгімелесу.. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Заттарды салыстыру» Міндеттері: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыруды үйрету **(математика негіздері)**	«Азық-түлік тағамдары» Міндеттері:Ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып азық-түлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету **мүсіндеу**

	қолданып ұшып жатқан қар ұлпаларын салуды үйрету. **(Сурет салу)**				
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Серуенде ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. топта (терезенің алдына шықпау, розеткалардыұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау) қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, аяз) күнтізбеде ауа-райының жай-күйін белгілету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қыс ханшайымының патшалығымен суреттер көру арқылы таныстыру **(көркем әдебиет)** Қимылды ойын: «Өз түсіңді тап.»	Ағаш бұталарынан түскен шыбықтарды жинап салыстыру (ұзын,қысқа, жуан ,жіңішке) Көп аз тең сөздерінің мағынасын түсіндіру.. **(математика негіздері)** Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық» Қарда аяқ киімдерінің іздерінен жол салу дағдысын дамыту.	Ересектердің басқаруымен биіктігі бойынша аққалаларды жасату биік-аласа, дене мүшелерін атап сөздерімен белгілеуді дамыту. **(математика негіздері)** Бақылау. Мақсаты: Туған өлкенің кейбір өсімдіктері туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру.	Балаларды айналасындағы ересектердің жұмысына зейін аударып қарапайым тапсырмаларды өздігінен орындауға ынталандыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: «Поезд»	**Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Ересектердің басқаруымен биіктігі бойынша аққалаларды жасату биік-аласа, дене мүшелерін атап сөздерімен белгілеуді дамыту. **(математика негіздері)**

		(Қоршаған ортамен таныстыру)	Қыстағы ағаштардың бейнесі туралы ақпарат беріп бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Қардан құыршақ сырғанайтын төбешікті жасату. **(құрастыру)**	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін және т.б ертегілерді оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу.Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				

	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Артығын тап» дидактикалық ойынын ойнату. **(математика негіздері)** Нан түрлерінің мүсінін жасату. **(Мүсіндеу)** Сырғанақ үстіне шананы жапсыруды үйрету **(Жапсыру)**	Балаларды қалауы бойынша **(сурет салу, мүсіндеу,жапсыру)** әрекеттерін өз бетінше орындауға жұмылдыру	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі жиһаздарды жасауды үйрету **(Құрастыру)** Ермексаздан себеттер жасату. Көкөністердің суретін бояту. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)**	Балаларды таңдауы бойынша орталықтарға бөлу ермексаздан асхана ыдысын жасату Анаға силайтын орамал тақырыбында оюларды фланелеграфта жапсырту **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	«Алма» ертесі Міндеттері: ертегісін естеріне түсіру.Өз бетінше айтып беруге дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Шығармашылық орталықтарында дербес әрекет**. (сурет салу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	оң және сол қолмен тік нысанаға заттарды лақтыруды меңгерту	оқылған шығармадан қызықты үзінділерді, сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуын дамыту	«бір», «көп» ұғымдарын ажыратуын пысықтау	негізгі түстерді дұрыс атауға талпындыру	отбасы мүшелері мен өзіне жақын адамдардың есімдерін атауын қалыптастыру
Серуенге дайындық	оқылған шығармадан қызықты үзінділерді, сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуын дамыту				
Серуен	«бір», «көп» ұғымдарын ажыратуын пысықтау	Қ/о: Тырналар-тырналар Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру.	Аулада тазалықты сақтау ережелерімен таныстыруды жалғастыру. Қ/о: Тышқандар мен	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Қ/о: «Допты	Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»

		(музыка)	мысық	дәлдеп лақтыр»	
Балалардың үйге қайтуы	Негізгі түстерді дұрыс атауға талпындыру. отбасы мүшелері мен өзіне жақын адамдардың есімдерін атауын қалыптастыру. Ата –аналар балабақшасының төлем ақысын уақытымен төлеу.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.02 - 16.02.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Арнай әр балаға сәлемдесу әдісін таңдау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа райы қандай болып тұрғанын сұрау. **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау кезінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап» Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарату, Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Артығын тап» дидактикалық ойын Міндеттері: негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау **(Математика негіздері)**	«Мемлекеттік рәміздер» Міндеттері: Балалар тұратын қала мен ауыл, еліміздің астанасы, Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері туралы білімдерін пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**	«Қысқы табиғат» Міндеттері:Балалардың қалауы бойынша қысқы табиғат көріністерін кітаптардан қарап, ересектердің басқаруымен қысқы көріністерді кітаптардан қарап таңдағанының **(суретін салу, жапсыру, мүсіндеу)** жұмыстарын орындату	«Өзара айырмашылығын тап» дидактикалық ойыны Міндеттері:ойын арқылы Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту **(сөйлеуді дамыту)**	Міндеттері:Жаттаған әндерін айтып, музыка ырғағына сәйкес би қимылдарын жасау **(муызка)**
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларын жасату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айту. Сөздік қорды толықтыру. **(көркем әдебиет)** «Қысқы ойындар» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Қасқыр мен жеті лақ»**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу.	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**
	«Қысқы ойындар» тақырыбында әңгімелесу. Міндеттері: Қандай ойындарды жақсы көретінін ойнап көрсету. Суреттер арқылы ойындарды әңгімелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	«Ойын құралдары» Міндеттері:Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп ойын құралдарының суретін салдырту, мүсінін жасату және қағазға жапсырту. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	«Отбасы» Міндеттері:Отбасы мүшелерін, олардың іс-әрекеттерін атауға үйрету және әрекеттерін сахналауға баулу **(сөйлеуді дамыту)**	«Үй жануарлары» Міндеттері: Үй жануарларына (қой, ешкі, сиыр) күтім жасау тамақтандыру, су беру сипып аялау негізінде олар жейтін көрек түрінің **суретін бояу (сәбіз, көкорам) және мүсіндеу**	«Ғажайып қоржын» Міндеттері:ішінен алған заттың атын атау топ ішінен сыңарын табы. Сол ойыншыққа байланысты өздеріне ән немесе ертегі құрастыруына ықпал ету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				

Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Қазақстанды мекендейтін жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру Қасқыр мен түлкі тіршілігін таныстыру **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар. Қардан достық үйшігін жасату. **(құрастыру)**	Бақылау. Мақсаты: Ересектердің еңбегін бақылау Аула тазалаушыға көмектесу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қардан қалашық құрастыру, одан асырып қар түйірлерін нысанға дәлдеп лақтыруды жасату. **(құрастыру)** Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер	Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру Аю мен қоян тіршілігін таныстыру **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар. Құрастыру материалдарымен достық үйшігін жасату. **(құрастыру)**	Бақылау. Мақсаты: Балабақшадағы аспазшы еңбегімен таныстыру. Тағам түрлерінен дәм татып сипаттауды үйрету. Асханадағы үлкен кіші табақтарды тамашау, салыстыру **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еркін ойындар Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»	Серуенге алып шыққан ойыншықтарды салыстыру оларды жасырып қайда екенін таптырту. Тапқан ойыншықтарды бойына қарай сөреде. солдан оңға қарай орналастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Қардан доп жасау, Доп пен қардан жасалған допты салыстыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар Қ/О «Поезд»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу»				

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ойыншықтар туралы ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын меңгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп ойын құралдарының суретін салдырту, мүсінін жасату және қағазға жапсырту. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	«Не дәмді?» ертегісін қайталап айтып беру, мазмұнын түсіну дағдыларын дамыту. Көңілді музыкаға ырғақты би қимылдарын жасауға жұмылдыру. **(көркем әдебиет, музыка)** Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау үшін құыршақты	Мысық пен күші дос бола алама ойыншықтармен әрекеттерді жасатып сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Әженің нымшасын сәндейміз» Міндеттері: қағаздың бетіне дайын оюларды нымша етегіне жапсыруды үйрету. **(жапсыру)** Әндер мен тақпақтар және билерді қайталату. **(көркем әдебиет, музыка)**	Ата бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Фланелеграфта сүйікті ойын құралдарын жапсырту, ойыншықтарыдың суретін бояту**(сурет**

		күндіз ойнату –түнде ұқтату және тамақтандыру әрекеттерін жасату. **(Математика негіздері)** Тесік күлшелерді жасау дағдыларын дамыту. **(Мүсіндеу)**	«Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау **(Математика негіздері)**	Құрастыру материалдарынан көліктерге көпір құрастыруды жетілдіру. **(құрастыру)** Еркін іс әрекеттер	**салу, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	тұрған орнында қос аяқпен,биіктіктен және ұзындыққа секіруді меңгерту.	тақпақтарды,өлеңдерді мәнерлеп жатқа айтуды жетілдіру.	жаяу жүргіншілерге және жолаушыларға арналған қарапайым ережлерді білуін қалыптастыру.	сурет салуды ұқыптылық танытуды,қауіпсіздікті сақтауды дамыту.	тұратын қаласы мен ауылы туралы бастапқы түсінікті қалыптастыру.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Жаттаған әндерін айтып, музыка ырғағына сәйкес би қимылдарын жасау **(муызка)**	Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету.	Бігінгі ауа райына байланысты көңіл күйлері жайлы әңгімелесу Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Білетін тақпақтарын, әндерін қайталап айтуын пысықтау **(көркем әдебиет)** Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.

Балалардың үйге қайтуы	Баласының қысқы ойындар туралы не білетінін сұрау. Қыс мезгілі бейнеленген кітаптар қарауды ұсыну

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.02 - 23.02.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке бүгінгі күн жайлы пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Қысқы кезде ата аналарға қауіпсіздік шаралары мен ережелерді таныстыру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Үй жануарларын тап» Кітаптарды қарату, балалардың сөздік қорына жаңа сөздер қосу **(сөйлеуді дамыту)** Құрастыру материалдарымен ойындарға жағдай жасау. Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге күтім жасауын ұйымдастыру. **Балалармен жеке жұмыс.** Ертегі тыңдаймыз «Үш аю» ертігісі				
	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру -үстел үсті ойындары.	Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу **(Сурет салу)**	«Көлік» Міндеттері:Құрастыру материалдарынан үлгі сызбаларға карточкаларға қарап көлік түрін құрастыруға көмектесу **(құрастыру)**	«Ғажайып қоржын » Міндеттері:дидкатикалық ойыны арқылы ас ішу құралдарымен сипап тану арқылы атуын ұйымдастыру «Үш аю» ертегісін кітаптан тамашалатып таныстыру **(көркем әдебиет)**	«Жалқау мысық» Міндеттері:ертегі желісін бұзбай айтуды мағанасын түсіндіруді үйрету, **(көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жақсы көңіл күйде жүру үшін бір бірімізге жақсы тілектер айтайық. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Қазір жылдың қай мезгілі? Қандай мереке келе жатыр? Қандай мерекелерді біледі? Пікірлерін тыңдау.				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі	**Қазақ тілі** Балалардың	**Дене шынықтыру** (маман жоспары	**Музыка** (маман жоспары	**Дене шынықтыру** .(маман жоспары	**Дене шынықтыру** (маман жоспары

бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасауды: сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға баулу	бойынша)	бойынша)	бойынша)	бойынша)
	«Қол өнер бұйымдары» Міндеттері: Сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту үшін кол өнер бұйымдары (қамшы, кілем, құрақ жастық,) түрлерін сипаттау, ерекшелігін таныту, **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Қыс» әнін айтқызу. Міндеттері:Би қимылдарын жасату. Табиғи материалдарды және қағазды жырту әдісімен даладағы ағаштар үстіндегі қарларды жапсыруды үйрету **(сөйлеуді дамыту, музыка, құрастыру, жапсыру)**	«Қуыршақ театыры» Міндеттері:Балаларм ен қуыршақ театырынан көрген ертегі кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылауды ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту)** «Қоржын» Міндеттері:Қазақша оюларды бояп қоржын бетіне жапсырып сәндеу.дағдысын жетілдіру **(сурет салу)**	«Геометриялық фигуралар» Міндеттері:үшбұрыш және шаршыға ұқсайтын орамалдарды ұстау және көру тәсілдері арқылы салыстырып жинату Карточкалардан үш бұрыш пен шаршының орнын табу ойынын ойнату. **(математика негіздері)**	«Жемістер» Міндеттері:Ермексазда н түрлі көлемдегі жемістерді жасату, санап салыстыру **(математика негіздері және мүсіндеу)** «Сөрелер» Міндеттері:Ыдыстар қоятын сөрелерді құрастырып оларға ыдыстарды орналастыру дағдысын дамыту **(құрастыру)**

Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалармен ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотор**иканы **дамыту)**.				
Серуен	Ағаш түбіндегі сыйлық қораптарының айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру. Ондағы ойыншықтырдың сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, көру, есту арқылы тануды қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Тышқандар мен мысық.»	Бақылау. Мақсаты: Аулада ауа райын бақылату. Қардың түйіршігін қағазбен ұстап, лупа арқылы пішінін көру. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Өз түсіңді тап» Қарда шеңбер болып жүріп іздерімен шеңберлер салу. **(сурет салу)** Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»	Бақылау. Мақсаты: Аспаандағы бұлыттардың жылжуын бақылату. Аулада қоқысты жинау қар сыпыру әрекеттерін жасату ң түрлерімен және **(қоршаған ортамен танысу)** Балалардың дербес әрекеттері **Қимылды ойын** «Допты дәлдеп лақтыр»	Таза ауада құрастыру ойындары, қардан әр түрлі заттар құрастыру.. **(құрастыру)** Еңбек. Мақсаты:Аула сыпырушыға балабақша ауласын қардан тазартуда көмек беру. Кішкентай шелектерге қарды салып тасыту. Балалардың дербес әрекеттері **Қимылды ойын** «Торғайлар мен автомобиль»	Бақылау. Мақсаты: Желді бақылау, желге қарсы және желдің бағытында жүру. Айырмашылығын сезіну, айта білуін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш»

	Ойында туындаған мәселелерді шешу тәсілдерін дамыту.				
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау. Қыс мезгілі туралы ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.				

	(**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Ұжымдық сурет . Міндеттері:Әр түрлі пішіндегі қар түйіршіктерін терезе бетіне салу **(сурет салу)** Міндеттері:Таңдауы бойынша орман ішінде фланелеграфқа жабайы аңдарды орналастыру және жапсырту. **(мүсіндеу, жапсыру)** Құрастыру ойыншықтарымен еркін ойын, әр түрлі құрылымдар құрастырту. **(құрастыру)**	Тапсырманы орында ойының негізіндее өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтауды: үстінде-астында жанында меңгерту **(Математика негіздері)** Кітаптар қарау, балалардың сұранысы бойынша ертегілер оқып беру.	Міндеттері:Желімдеудің техникасын меңгерту жіптегі түрлі түсті шарларды жапсыру дағдысын дамыту **(Жапсыру)** Міндеттері:Жалауша ларды (үлкен, кіші) таяқшаларға сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру мен салыстырту дағдысын дамыту **(Математика негіздері)** «Шырша» әнін тыңдату, балалардың таңдауы бойынша шырша ойыншығын мүсіндеу. **(Мүсіндеу)**	«Шалқан» және «Жеті лақ» Міндеттері:ертегілерін ұайталап айтып беру дағдыларын пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық жұмыстарды жасату. **(сурет салу, мүсіндеу жапсыру)**	Кітаптардан суреттерді қарату. Міндеттері: Суреттер арқылы зат атауы мен сипатын айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Міндеттері:Балалардың таңдауы бойынша тағамдардың суретін салып, дайын тағам пішіндерін жапсыру жұмыстарын орындату **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**

Балалармен жеке жұмыс	Оң және сол қолмен тік нысанаға заттарды лақтыруды меңгеру	оқылған шығармадан қызықты үзінділерді,сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуын дамыту.	«бір», «көп» ұғымдарын ажыратуы пысықтау .	Негізгі түстерді дұрс атауға талпындыру	Отбасы мүшелеры мен өзіне жақын адамдардың есімдерін атауын қалыстастыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Табиғат бұрышынан өзгерістерді анықтату өсімдітерді бойларына қарай салыстыру**(математика негіздері)** қуырмаш» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Балалардың дербес әрекеттері Кітаптан ертегі суреттерін қарату. **(көркем әдебиет)** Қ/О «Ақ доп, қызыл доп».	Қ/о «Сақина жасыру». Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше ойын сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойғы жұмыстар жөнінде ақпарат беруата аналар сұраныстарын тыңдау.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.02 - 01.03.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды қарсы алу, ыстық мейірімге баулу. Амандасу дағдыларын жетілдіру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оның денсаулығы туралы сұрау, және жеке пікірін білдіруге баулу. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Арнайы жерге төселген секіру ойын кілемшесі арқылы ойнап, топқа өтуін сұрау. **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата аналарға осы айда болатын мерекелік ертеңгіліктермен іс шаралар туралы ақпарттар беріп, бірлесе атқаратын жұмыстарды талқылау.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Балаларды шеңберге отырғызып, бір-біріне жақсы тілек айтқызу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру.	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, домино, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар).	Өнер орталығында сурет салу, суретті карточкаларды бояу, дербес шығармашылық іс әрекеттерді ұйымдастыру.	Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу	Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару.**(қоршаған ортамен танысу) Балалармен жеке жұмыс.**
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Қол				

	орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Тамақтану әдебін сақтау. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері Аспан ашық көгілдір Күн шуағын төгіп тұр Қол ұстасқан біздерге Терезеден қарап тұр. Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісу. Көктемгі көңіл күйлері қалай екені сұрау? Балалардың ойын тыңдау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Жыл басына таласқа. Жануарлар» ертегісі**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету	**Дене шынықтыру (маман жоспар бойынша)**	**Музыка (маман жоспар бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспар бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспар бойынша)**
	«Жыл басына таласқан жануарлар» Міндеттері:Кітап орталығында шеңбер бойлай отырығызып «Жыл басына таласқан жануарлар» ертегісін оқып беру. Жыл мезгілдерінің атаулары мен ай атауларын қайталап айтқызу. Жануарлардың	«Ойыншықтар» Міндеттері:Балаларға сыйлық келіпті деп ішін ашу үшін сыйқырлы сөзді айтқызу. Ішінде әр түрлі құрастыру ойыншықтары бар екен. Балаларды екі топқа бөліп отырғызу. Бірінші топ әр түрлі құрылымдар	«Ойыншықтар» Міндеттері:Балалардың назарын үстел үстіндегі ойыншықтарға аудару. Ойыншықтарды тең етіп екіге бөлу және оларды биіктігі бойынша салыстыру дағдыларын қалыптастыру	«Жаңылтпаш» Міндеттері:Сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту:баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айтуды үйрету. Пай-пай-пай, Жайылып жүр тай.Ай-ай-ай, Ұшып кетті торғай. **(сөйлеуді дамыту)**	«Ертегілер елінде» Міндеттері:Ертегі кейіпкерлерінің киімдерін көрсету. Өз бетінше таңдап киіп ойындар ойнату. Еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-

	суреттерін тану, қимылдарын көрсету. **(көркем әдебиет)** «Мысық пен тышқан» Міндеттері:Балалардың үйінде қандай жануарлар бар екенін сұрау. Ол жанаурлар не жейді, қайда тұрады әңгімелету. «Мысық пен тышқан» ойынын ойнату. **(қоршаған ортамен танысу)** «Өз ойынан құрастыру» Міндеттері:Қарапайым құрылыстарды өз ойынан құрастыруды үйрету. **(құрастыру)**	құрастырса **(құрастыру)** Екінші топ Құрастыру ойыншықтарын жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды. Екі топтың балалары да өздерінің жасаған жұмысы туралы қарама қарсы топтағы балаларға айтып береді. **(математика негіздері және сөйлеуді дамыту)** «ойдан сурет салу» Міндеттері:Балалар жұмыстарын болған соң, қалаулары бойынша карандашпен сурет салуды ұсыну. Құрастырған заттарын немесе ойдан сурет салу. **(Сурет салу)** Міндеттері:Балалар жұмыстарын аяқтаған	**(математика негіздері)** «Ойыншықтар» Міндеттері:Балаларға бір бірден ойыншық таңдату. Сол ойыншыққа ұқсас ойыншық бейнесін тауып фетр тақтаға жапсыруды жасату **(жапсыру)**	«Өз ойымен сурет салу» Міндеттері:Балалардың қалауы бойынша терезеден көрген заттарын суреттерден табу. Балалардың қалауы бойынша бояулармен сурет салу. **(суретін салу)** Фетр тақтасына балаларға көктем белгілерін тауып жапсыруын ұйымдастыру **(жапсыру**).	салмақты) ынталандыру. **(көркем әдебиет)** Балаларды екі орталыққа бөлу. Міндеттері:Бір орталықта өздеріне ұнайтын ертегі кейіпкерлерінің суретін бояу, суретті толықтырып салу. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(сурет салу)** Екінші орталықта ертегі кейіпкерлерінің ойыншықтарын салыстыру**.** «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беруді дамыту. **(математика негіздері)**

		соң тәрбиеші қорапты қозғап ішінде тағы бір зат бар сияқты деп дыбысын тыңдату. Қорапқа сиқырлды сөздер айтқызу ол ашылғанда кәмпиттерді балаларға жақсы жұмыстары үшін таратып беру.			
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Бақылау. Мақсаты:Ауа райын бақылау. Күннің қандай болып тұрғанын айтқызу. Фетр матаға күннің шуақтарын жапсырту. **(жапсыру)** Көктем туралы ән тыңдап, бірге айтып, би билету. **(музыка)** **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға	Өзінің отбасы, отбасылық қарым-қатынас туралы әңгімелеп беруге үйрету**.** Жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** «Жыл басына таласқан жануарлар» ертегісін естеріне түсіріп, жануарларды танып, қимылдарын дауыстарын айтуды жетілдіру. **(көркем**	Бақылау. Мақсаты:Көктемнің қыстан айырмашылығын атауды үйрету. Қарлардың ертіп ағып жатқан тамшыларын тамашалату. Ағаштарды құстарды бақылату. **(қоршаған ортамен танысу)** Аналар мерекесіне жаттаған тақпақтарын қайталау **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Алып шыққан ойыншықтармен жеке және топтық ойын «Тең бе?», «қайсысы жоқ?» сұрақтарын қою арқылы салыстыру дағдыларын дамыту **(математика негіздері)** Табиғи заттардан кеме құрастырып, қардың еріп ағып жатқан суына жүздірту **(құрастыру)** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және	Зерттеу. Мақсаты:Қар тез еріп кетуі үшін не істеуге болады. Тұзды қарға сеуіп көрсету. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын Қоян мен қасқыр** Аналар мерекесіне арналған ертеңгілікте айтатын әндерін билерін пысықтау. **(музыка)**

	баулу.	**әдебиет)** Спорт залда қимылды ойындар ойнатып, спорттық жаттығулар жасату: Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебуді жалғастыру	**Қимылды ойын:** «Тырналар» Доптармен, ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.	қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату **(музыка)** **Қимылды ойын:** Тышқандар мен мысық.	
Серуен	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айту және т.б. жаттату. **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті)**				
Серуеннен оралу	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: сабынды дұрыс қолдануды,қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді үйрету. Тамақтану (Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Түскі ас	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу. Балаларға көктем туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қою **(көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Бірінші топта «Жыл басына таласқан жануарлар»ертегісін суреті бойынша сипаттауды үйрету. Екінші топта балалар ермексазбен ағашқа орналастыру үшін жапырақтар жасауын ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту, мүсіндеу)**	Көктем туралы әнді естеріне түсіріп айту, би билету. **(музыка)** Балаларды екі орталыққа қалауы бойынша бөлу. Көктемнің белгілері гүлдердің күлтешелерін ермексаздан жасап дайын домалаққа біріктіру, қиылған дайын гүлдерді жапсыру. **(мүсіндеу және жапсыру)**	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалардың аналар мерекесіне алған сыйлықтарының суретін салу, мүсінін жасауына жағдай жасау. **(сурет салу, мүсіндеу)** Ірі және ұсақ құрылыс материалынан құрастыруды жетілдіру **(құрастыру)**	Топтағы гүлдерге күтім жасау, олардың суретін салуды үйрету. **(қоршаған ортамен танысу және сурет салу)** Ермексаздан жеке жеке гүлдер жасату. Оларды жинап гүлдер бағын жасату. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **(мүсіндеу)** Ырғақты би қимылдарын жасату, әнге қосылып айту **(музыка)**	Балаларды орталықтарға бөлу. Ертегі кітаптарын қарау, балалардың қалаған ертегілерін оқып беру, үстел үсті театры арқылы көрсету. Өздерінің айтуын дамыту **(сөйлеуді дамыту)** Оқылған ертегі желісі негізінде көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. **(мүсіндеу)** Балалардың қалауы бойынша ертегі кейіпкерлерін жапсырту. **(жапсыру)**

Балалармен жеке жұмыс	Оң және сол қолмен тік нысанаға заттарды лақтыруды меңгеру	оқылған шығармадан қызықты үзінділерді,сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуын дамыту.	«бір», «көп» ұғымдарын ажыратуы пысықтау	Негізгі түстерді дұрс атауға талпындыру	Отбасы мүшелеры мен өзіне жақын адамдардың есімдерін атауын қалыстастыру
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау және ойыншықтар алып шығу.(**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Қимылды ойын Шыбыққа қалпақ кигізу Алып шыққан ойыншықтарын салыстыру, нәтижелерін бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеуді үйрету **(математика негіздері)**	**Қимылды ойын:** «Мысық пен тышқан» Көктем тақпағын қайталау	Қимылды ойын «Трамвай» Аналар мерекесіне арналған ертеңгілікте айтатын әндерін билерін пысықтау. **(музыка)**	Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру **(көркем әдебиет)** Еркін ойындар	**Қимылды ойын** Өз түсіңді тап Алып шыққан құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрастырғызу **(құрастыру)**
Балалардың үйге қайтуы	Көктем мезгілігің ерекшеліктері туралы балалармен әңгімелесуді және балаларға қызықты ойындарды үйде ойнауға ұсыну.				

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз тусіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала

ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш

тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар

- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Дидактикалық ойындар картотекасы
«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.
Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.
Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.
Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 04.03 – 07.03.2024ж.
Тәрбиеші

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Жайдары көңіл-күймен балаларды қарсы алу. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыру **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, тазалығы және денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа	Табиғат бұрышындағы гүлдерге су құюға көмектесіп бақылау. **Әлеуметтік дағдылар**	Дидактикалық ойын: «Түрлі-түсті гүлдер». Танымдық дағдылар	Дидактикалық ойын: «Көктем суретін құрастыру» **Шығармашылық дағдылар**	Музыка тыңдау шаттану. Табиғат бұрышындағы гүлдерге су құюға көмектесу. **Шығармашылық дағдылар**	

әрекеттер)					
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау. Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бала бала балақан» видео Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдануды үйрету **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Мақта қыз бен мысық»ертегісі**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Отбасы» ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге,	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	
	Отбасы суретін көрсету. Суретте не бейнеленген? -Суреттегі отбасы	Балалардан аналары не жақсы көретінін сұрау. «Анаға сыйлық» жасауға ынталандырып	Отбасы бейнеленген кітаптарды қарату. Тек адамдардың емес, жануарлардың отбасы жайлы	Отбасы мүшелерінің суреттерін көрсітіп, әр бір мүшені атап, есімдерін атау. Оларды сипаттауды үйрету.	

	мүшелерін атуын? - Ата, әже, әке, апа, іні, қарындас -суреттегі отбасы мүшелерінің не істеп отырғандығы жайлы әңгімелету негізінде сөздік қорын кеңейту,байланысты рып сөйлеуді үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** «Отбасы» рөлдік ойындарын ойнау негізінде сөйлемді дұрыс құрап сөйлеуін дамыту. **(көркем әдебиет)**	сипаттап сөйлеуді үйрету**(сөйлеуді дамыту)** Өз қолдарымен сыйлық жасату. Балалардың таңдауы бойынша табиғи материалдардан қолға тағатын моншақ тізбегін жасауды үйрету Гүлдер (немесе басқа заттарды) суретін саусақпен салуды үйрету. **(сурет салу)** Ермексаздан торт жасауды менгерту (**мүсіндеу).** Қағаздан жасалған гүл себетіне үсақ гүлдерді жапсыруды үйрету. **(жапсыру)**	түсінігін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** «Анасының көмекшілері» айдарымен аспаздық әрекеттерді тұзды қамырды домалақтап, алақан арасында басу арқылы күлше жасатуды үйрету. **(мүсіндеу)** Жануарлар отбасына үйшік құрастыруды менгерту. **(құрастыру)**	**(сөйлеуді дамыту)** Балалардың қалауы бойынша әжемнің кәмпиттері тақырыбында домалақ кәмпиттер суре тін салғызу, ермек саздан әже ауылындағы құрт мүсінін жасау арқылы дөңгелек мусінді жасату, Дастархан бетіне домалақ бауырсақтарды жапсырып орналастыру жұмыстарын жасауды үйрету. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Серуенде ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. топта (терезенің алдына шықпау, розеткалардыұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау) қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту)**.				

Серуен	**Маусымдық өзгерістерді бақылау** *Мақсаты:* Табиғаттағы көктемгі өзгерістер туралы түсініктерін қалыптастыру; айнала қоршаған ортадан көктем өзгерістерін көре білуге үйрету; табиғатты бақылауға деген қызығушылығын арттыру, қамқор болуға тәрбиелеу. *Бақылау барысы* *Тәрбиеші:* *Балалар, мені тыңдаңдар, қазір мен сендерге өлең оқимын, сендер жасырынған сөздерді табыңдар.* *Жауған қарымен,* *... құнар береді.* *(қыс)* *Үлкендер қарбалас,* *... дән себеді.* *(көктемде)*	Қайың ағашын бақылау *Мақсаты: қайың ағашы туралы, ағаштардың көктемгі өзгерістері туралы білімдерін молайту.* *Бақылау барысы* *Көркем сөз «Жас шыбық» А. Меңдібай* *Көшетін әкеп қайыңның,* *Отырғыздым аулаға.* *Жіп-жіңішке жас шыбық,* *Өспейді деп ойлама.* *Жас шыбық өсіп толады,* *Әсем қайың болады,* *Суғарып, күтіп,* *баптасам.* *Қайың көп ағаштардың ішіндегі сұлу ағаштардың бірі. Оның аппақ діңі жұқа қабықпен қапталған. Қайың*	Бұршақты бақылау Мақсаты: — «Бұршақ» түсінігімен таныстыру; — Табиғатта неге бұршақ жауатыны туралы түсінік беру; — есте сақтаулары мен зейіндерін белсендіру. Бақылау барысы Көркем сөз «Бұршақ жауғанда» А. Меңдібай Аспанды бұлт торлап, Күн кенет бұзылды. Жел тұрып, сап-салқын, Жауын исі сезілді. Айнала тарсылдап, Ақ моншақ төгілді. Жер беті ағарып, Мұз болып көрінді. Моншақты ұстап ап, Көргім кеп барады- Қолымда көп моншақ , Су болып ағады. Тәрбиеші әңгімесі:	Итті бақылау Мақсаты: жануарлардың көктемгі өмірі туралы түсініктерін жүйелендіру; — жануарлар тіршілігіндегі өзгерістер себебін іздей білуге үйрету, өздерінің үйіндегі жануарларына деген жауапкершілік сезімдерін дамыту. Бақылау барысы Көркем сөз «КҮШІГІМ» А. Меңдібай Кіп-кішкентай күшігім, Сүйкімдісін өзінің. Еркелейді ойнақтап, Жылтырын-ай көзінің. Оратылып аяққа, Бір сәт тыным таппайды. Кел, достарым, жасқанба, Күшігім менің қаппайды Тәрбиеші сұрақтары. ♦ Бұл күшік	

	Бақ пенен бақшаны, ... баптап өсіреді. (жазда) *Дихандар жемісін, ... жинап береді. (күзде)* *Тәрбиеші сұрақтары:* *Өлеңде қандай жыл мезгілдері туралы айтылған?* *Қазір жылдың қай мезгілі?* *Көктемніңалдында қай мезгіл болды?* *Көктемнің келуімен табиғатта қандай өзгерістер болады?* *Қазір айналадан қандай өзгерістерді көруге болады?* *Зерттеу жұмысы:* *Балабақша ауласынан күннің жылуымен еріген қар суын (қар айналасындағы ылғалды жер) табу, оның неге ерігенін әңгімелеу.*	*қыс шыққан бойда бүр жарып шыға келеді. Халық әндері мен ертегілеріне қайыңды жиі қосқан. Оны сүйіспеншілікпен «ақ қайың» деп атаған. Ерте кезде жолаушы жүретін үлкен жолдардың бойына қайың еккен. Қайыңның жұмсақ қабығынан жеңіл шабата (аяқ киім), жолаушы жүргенде киімдері мен тамағын салатын себеттер тоқыған.* *Тәрбиеші сұрақтары:* *Қандайағаш түрлерін білесіңдер?* *Біздің ауламызда қандай ағаштар өседі?* *Ағаштар жылдың қай мезгілінде көктейді?*	күннің шуағы молайып, жер қызған кезде су буланып ыстық ауамен жоғары көтеріледі. Жерден жоғары кеңістік үнемі салқын, сондықтан да су тамшылары мұзға айналады. Жауын жауған уақытта кейбір мұздың ірі түйіршіктері еріп үлгермейді де, жерге мұз күйінше құлайды. Табиғаттың бұл құбылысы «бұршақ» деп аталады.Бұршақ көбіне жаңбырмен араласып жауады. Жерге түскен бұршақтар жылы ауамен тез еріп кетеді. Көлеңке, салқын жерде ұзақтау жатады. Зерттеу жұмысы Мұз түйіршіктерінің қай жерде тез еритінін анықтау: ашық жерде ме, әлде	сендерге ұнай ма? ♦ Күшікке қандай ат лайық деп ойлайсыңдар? ♦ Күшіктің көңіл-күйі қандай? ♦ Не себепті көңіл-күйі көтеріңкі деп ойлайсыңдар? ♦ Сендерше күшіктер көбіне немен айналысқанды жақсы көреді? Үйде асырауға алған иттер өз иесін өте жақсы көреді. Ол онымен үнемі бірге болады, иесі үшін қандай да бір қиыншылыққа төтеп береді. Ол өз иесін ешуақытта сатпайды. Ит - адамның сенімді досы. Бірақ, біздер де оны күту, дұрыс тамақтандыру керек екенін ұмытпауымыз керек. Яғни біз өз күшігімізді немесе мысығымызды, өзімізге тиесілі қандай	

	(көктемде күн шуағы молаяды, күн көзі көп түскен жердегі қар жібиді де, ылғал пайда болады) Еңбек Гүл егетін жерді тазалау. *Мақсаты:* Еңбекке деген оң көзқарастарын тәрбиелеу. Қимылды ойын: «Кім жылдам?». *Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру, жылдамдықтарын дамыту.* Жаттығу ойыны: Орнында тұрып биіктікке секіру. *Мақсаты: секіре білу дағдыларын дамыту, жылдамдықтары мен күштерін есептей білу.*	*Әуелі ағаш бұтақтарында не пайда болады? Қазір аулаға ағаш көшетін отырғызуға бола ма?* *Ағаштар жақсы өсуі үшін біз оларға не істеуіміз керек?* Зерттеу жұмысы Қайың ағашы мен басқа ағаштарды салыстыру: оларды қандай айырмашылықтары арқылы ажыратуға болады? Еңбек Ауланы өткен күзден қалған қоқыстан тазалауға көмектесу *Мақсаты:өз еріктерімен топқа бөлінуге, өз еріктерімен еңбек етуге баулу.* *Қимылды ойын: «Орамал тастамақ»*	бұта түбінде, үйдің көлеңке бетінде ме? Еңбек Аула қараушыға кескен бұталарды ауладан жинап алуға көмектесу. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуге, бастаған істі аяқтауға, еңбек нәтижесіне қануға үйрету. Қимылды ойын: «Ақ серек-көк серек». Мақсаты: ойын шартын сақтап ойнауға, құрбыластарын тыңдай білуге, олармен санасуға баулу. Жаттығу ойыны «Кім алда?». Мақсаты: бірінің соңынан бірі, қатар сақтап, бір ырғақпен жүкіруге үйрету.	да бір жануарымыз болса оған қамқор болуымыз керек екенін естен шығармағанымыз, оларды сүйе білгеніміз жөн. Еңбек: Жер қазу жұмыстарына қатысу. Мақсаты: - ұжыммен жұмыс істей білулерін тиянақтау; - еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, бастаған істі аяқтауға деген құлшыныстарын арттыру. Қимылды ойын: «Қасқыр қақпан». Мақсаты: — белгі бойынша әрекет етуге баулу; — жылдамдық, байқампаздық дағдыларын дамыту. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: секіру техникасын меңгерту (жіппен секіруге	

		Мақсаты: _- ойын шартын түсініп ойнауға, аңғарымпаздыққа, шапшаңдыққа баулу. Жаттығу ойыны Затты нысанаға лақтыру. *Мақсаты: қол күштерін, көз мөлшерін дамыту.*		жаттықтыру).	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін және т.б ертегілерді оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге				

	баулу.Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**). Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Аналарымызға арналған моншақ жасайық деп ермексазды алақан арасында жұмырлап дөңгелектеп моншақ жасауды жетілдіру. Домалақтарды бір біріне біріктіріп ұзын түрлі түсті моншақ жасату. **(Мүсіндеу)** Жасаған моншағымыздағы домалақтарды салыстырайықшы, қане қайсысы үлкен, қайсысы кіші. Дидактикалық ойын «артық пішінді тап» **(математика негіздері)** Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарда еркін іс	Тақпақтарын қайталау. Би үйрену. **(көркем әдебиет, музыка)** ана әке бала қуыршақтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыруды үйрету. **(Математика негіздері)** Өнер орталықтарында еркін іс әрекеттер	Балалардың қалауы бойынша әжелерге арнап тақия суретін бояуын ұйымдастыру,қарандаш ты дұрыс ұстауын дамыту. Түрлі түсті ермексаздан моншақ (дөңгелек) жасау. Фланелеграфқа моншақ бөлшектерін жапсырып, моншақ тізу. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталау. **(көркем әдебиет, музыка)** Аналарға берілетін сыйлықтарын аяқтау жұмыстарын ұйымдастыру Еркін іс әрекеттер	

	әрекеттер				
Балалармен жеке жұмыс	туыстық қатынасты білдіретін сөздерді айтуға үйрету.	сапта жүруге үйрету	қағаздан симметриялық пішіндерді қия отырып, түрлі үйлесімдікте сюжетті суреттерді салуды машықтандыру.	_сөздік қоры орташа дамыған.Сұраққа жауап беруге үйрету	
Серуенге дайындық	оқылған шығармадан қызықты үзінділерді, сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуын дамыту				
Серуен	Қ/о «Кім жылдам?»	Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету.	Бігінгі ауа райына байланысты көңіл күйлері жайлы әңгімелесу Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Білетін тақпақтарын, әндерін қайталап айтуын пысықтау **(көркем әдебиет)** Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.
Балалардың үйге қайтуы	Негізгі түстерді дұрыс атауға талпындыру. отбасы мүшелері мен өзіне жақын адамдардың есімдерін атауын қалыптастыру. Ата –аналар балабақшасының төлем ақысын уақытымен төлеу.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 11.03 – 15.03.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату. **(сөйлеуді дамыту)** Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасату) **Балалармен жеке жұмыс.** Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын ойнату, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарату.				
	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілету (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру.	«Ұлттық киімдермен, әшекейлер» Міндеттері:Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерін тағып көруіне жағдай жасау. **(қоршаған ортамен танысу)**	Ән ұранды айтқызу, қолдарын кеудесіне жүрек тұсына дұрыс қоюды үйрету **(музыка)**	«Жеті лақ» Міндеттері:ертегісін үстел үсті театры арқылы көрсету. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдануды үйрету	Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» ойнату Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту,

		Дайын әшекей бейнелерін бояту **(сурет салу)**		**(сөйлеуді дамыту)**	
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» жаттауға баулу**(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктем мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріңдерші? Көктемде не жауады? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, бір біріне жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Наурыз мерекесі туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Жеті лақ» ертігісі**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге баулу	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**

	«Наурыз» Міндеттері: Көктемнің алғашқы айы наурыз екені. Наурыз тойы туралы ақпарат беру. Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, ас қайыру, бата беру,қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу. Ұлттық бұрышта, ұлттық киімдерді киіп, қонақты күтіп алып шығарып салуын дәстүрге сай ұйымдастыруын сахналату. **(сөйлеуді дамыту)**	«Тұсау кесу» Міндеттері:Балаларды « тұсау кесу» дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы адамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру дағдысын жетілдіру. «Тәй тәй» өлеңін әуеніне балаларды билету. Қуыршақты жетелеп жүруді ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту) музыка)**	«Тұрмыстық заттар» Міндеттері:Қазақ халқының тұрмыстық заттарын тану және атау дағдысын кеңейту. Қазақ халқының дәстүрлі киіз үйімен таныстыру. Балаларды айналасындағы ересектердің жақсы көретінін, оған әрқашан қамқорлық танытатынын білдіре отырып, өзінің туған жеріне, Отанына деген сүйіспеншілік сезімін ояту. **(қоршаған ортамен танысу)** «Киіз үй» Міндеттері:Киіз үйге ойыншықтарды отырғызу барысында. оңнан солға қарай бойына қарай дұрыс отырғызуды үйрету **(математика негіздері)**	«Ұлттық ыдыс-аяқтар» Міндеттері:Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіруді жетілдіру **(жапсыру)**	«Киіз үй» Міндеттері:туралы не білетіндерін сұрау. Халық мақалдарын айтқызу. Әдептілік белгісі – иіліп сәлем бергені. Әкені көріп ұл өсер, Ананы көріп қыз өсер. **(сөйлеуді дамыту)** «Киіз үй заттары» Міндеттері:Киіз үйдегі тұрмыстық заттарды атату. Олардың қызметі туралы айтқызу олардың суретін салғызу. **(қоршаған ортамен танысу, сурет салу)**

Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Ұлттық заттарды балабақшада қай жерлерінен көруге болатынын айтып, ертіп апарып көрсету. **(қоршаған ортамен танысу)** Өзінің дене мүшелерін бағдарлауды және өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтауды: оң-сол жағына қою дағдысын ойын арқылы үйрету. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын** «Торғайлар мен автомобиль»	Бақылау. Мақсаты:Ауа райын тамашалату. Көктемнің алғашқы белгілерін байқату. **(қоршаған ортамен танысу)** Ойыншықтарын өз жанына қойып, оң сол жағын анықтауды жетілдіру. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын** «Құстардың ұшып келуі»	Ағаштың бұтақтарын жинап, үйшік құрастыру. **(құрастыру)** Бақылау. Мақсаты:Балабақша ауласындағы құстарды бақылату. Олардың тіршілігі туралы әңгімелету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Қимылды ойын** «Сақина жасыру»	Бақылау. Мақсаты:Ауа райын бақылату, Балабақша ауласында кездесетін пішіндерді таптырту атауы дағдысын пысықтау **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын** «Дауысынан таны» Құстар мен жануарлардың дауыстарын тану, атауды пысықтау. **Қимылды ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш»	Балабақшаның ұлттық бұрышына барып, қонақ күту ойынын ойнату. (**көркем әдебиет)** Ұлттық бұрыштағы заттарды тану, санау, салыстыруды жетілдіру **(математика негіздері)** Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсырту Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты

					ұқыптылықпен орындау дағдысын пысықтау. **(жапсыру)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату **(музыка)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Бесін ас алдында қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,	Шығармашылық әрекеттер.	Қазақ халқының тұрмыстық	Балаларды орталықтарға бөлу.	Әшекей бұйымдарды	Құрылыс материалдарынан

үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Балаларды екі орталыққа бөлу. Бірінші орталықта балалар құрылыс материалдарынан үй құрастырады. **(құрастыру)** Екінші орталықта шығармашылықпен айналысады. Қалаулары бойынша ұлттық тағамдардың (бауырсақ) суретін бояйды немесе мүсінін жасап үстел бетіне жайғастырады. Таңдауы бойынша дайын тағамдарды фетр тақтаға жапсырады.	заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Кесе жасату. **(мүсіндеу)** «Сақина салу» ұлттық ойынымен таныстыру. Оның ережелерін айту. Сақина түрлерімен таныстыру. Бірнеше рет ойнату. **(көркем әдебиет)**	Ермексаздан қамшы мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. **(мүсіндеу)** Кілемшедегі оюларды бояту. **(сурет салу)** Наурыз тойында киіз үйді тігетіні туралы кітаптар қарату. киіз үй туралы не білгендерін сұрау. **(көркем әдебиет)**	безендіру. Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға дағдыландыру. **(сурет салу)** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуді жетілдіру. **(құрастыру)** Балалардың сұранысы бойынша кітаптан ертегі оқып беру. Әдеби кейіпкерлердің	құрастыру ойындары. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту. **(құрастыру)** Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндету, оларды таяқшамен таңбалап безендіруді меңгерту **(мүсіндеу)**

				әрекеттерін адамгершілік нормалары мен түсініктері тұрғысынан бағалату **(көркем әдебиет)**	
Балалармен жеке жұмыс	меңгерген сөздерді ауызша сөйлеуді үйрету.	ұзындыққа секіру үйрету.	қағаздан симмериялық пішіндерді қтюды үйрету.	шағын әңгімелерді көрнекі сүйемелдеусіз тыңдауды үйрету.	екеуден үшеуден қатарға тұрып үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	**Қимылды ойын** «Поезд» Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету **(музыка)**	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Торғайлар мен автомобиль» Құрылыс материалдарымен еркін ойындар ойнату **(құрастыру)**	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Құстардың ұшып келуі»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Сақина жасыру»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»
Балалардың үйге қайтуы	Ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту дағдыларын үйде де жетілдіру керектігі туралы ақпарат беру. Оқып берген ертегілерді үйде қайталау. Көлік түрлері туралы әңгімелесуді ұсыну.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы :
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 18.03 – 20.03.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	«Көңілді смайликтер» арқылы қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Балаларды қабылдап, тазалықтарына мән беру. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	ата-аналармен баланың үйдегі отбасы мүшелерімен қарым қатынасында өз ойын толық жеткізуі туралы әңгімелесу. Ата –аналармен пікірлесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау,атын атау), «Ғажайып сандық». Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру:Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдауды үйрету. **(құрастыру)** Кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Балармен жеке жұмыс. Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау,адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру				

	Серуен барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемдегі – құстардың ұшып келуі, оларды қоректендірудің қажеттігін түсіндіру. Топқа оралып, жабайы аңдардың суретін көру олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы,қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. **(қоршаған ортамен танысу)**	Күн тәртібі Міндерттері:бейнеленген суреттер мен күн тәртібі бейнеленген қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды пысықтау: күндіз-түнде, таңертең-кешке түсінігін пысықтау Ауа райын бақылап, жаңбыр қай кезде жауып тұрса, сол кезде жаңбырдың карточкасын тауып жапсыруды ұйымдастыру. **(математика негіздері**	«Бақша ағаштар» Міндерттері:әңгімесін оқып беру. Әңгіменің негізі ойын баларға түсіндіру. **(көркем әдебиет)**		
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	Таңғы жиын. Шуақ шаша алтын таңда,				

дайындық	Мөлдір таза ауада. Табиғаттың бәрі оянады. Қайырлы таң балалар! Сәлем бердім саған елім! Тал бесігім туған жерім. Сәлем бердім бәріңізге! Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктемде қанша ай бар? Атап беріңдер? Жарайсыңдар!!! Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру. «Жаңбыр» туралы не білетіндерін сұрау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Өзінің, құрдастарының шығармашылық жұмыстарының нәтижелеріне, суреттеріне, бұйымдарға құрметпен қарауға, оларға ұқыптылықпен қарауға баулу. Ертегі «Толағай» тыңдаймыз				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу.	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша**		
	«Құстар» Міндерттері: балалардың кітаптағы құстардың бейнесін өз бетінше қарап, әңгімелеуіне мүмкіндік беру. **(көркем әдебиет)** Міндерттері:Құстардың суретін аяқтау(шеңберге үшбқрыштар салу	«Жаңбыр» Міндерттері:Терезеге қарап жаңбырды тамашалау. Жаңбыр туралы не білетіндерін сұрау. Далаға шелектер қойып су жинату, жиналған суды топтағы өсімдіктерге құйюды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту**	«Көктем» Міндерттері:Көктем мезігілі турал фильм көрсету. Көктемде ағаштар бүршік жарып, жапырақ ашып, жеміс ағаштары гүлдейтінін айту. бірақ бүл құбылыс Қазақстанның әр өңірінде әр түрлі уақытта болатынын айту. Мысалы		

	арқылы), бояту **(сурет салу).**	**және қоршаған ортамен танысу)**	Астанаға көктем кеш келеді. Ал Қазақстанның оңтүстігінде өрік ағаштары гүлдеп жатқанын түсіндіру. Терезеге қарап, ағаштарды бақылату. Дәл осы сәттегі ағаштардың бейнесін сурет етіп салып, есімізге сақтап қалайық деп сурет салуды ұсыну. **(қоршаған ортамен танысу, сурет салу)**		
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Балабақша ауласындағы ағаштарды, құстарды салыстыру. Тең бе анықтауды жетілдіру **(математика**	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. **(көркем әдебиет)** Бақылау.	Алып шыққан ойыншықтарын салыстыру. **(математика негіздері)**		

	негіздері) **Қимылды ойын** «Сақина жасыру» Наурыз туралы ән айту. **(музыка)** Еркін ойындар	Мақсаты: Ауладағы ағаштарды бақылау, салыстыру, Ағаштарды, дала гүлдерін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануын қалыптастыру **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Поезд»	**Қимылды ойын** «Күміс алу» Еркін ойындар Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(сурет салу)**		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өленділер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже айту. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау. Көктемгі тіршілік туралы ертегілер оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ**				

	мотористаны дамыту) Бесін ас алдында қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітаптар қарату. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту** Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталату, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. **(көркем әдебиет)** Құстардың мүсінін жасау, фетр тақтасына жапсыру жұмыстарын орындату **(мүсіндеу, жапсыру)**	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарату, әңгімелесу. Топтағы ойыншықтарының суретін салу, мүсінін жасату, немесе қағаздан өздері ойыншық жасауына мумкіндік беру. **(сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)**	Кітаптар қарату. Таныс ертегілерді өз бетінше айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту)** Дайын ағаштарға жапырақтар мен гүлдерді ермексаздан жасап, немесе қағаздан жапсыруды үйрету**(мүсіндеу, жапсыру)** Көктем туралы жаттаған әнін айтқызу **(музыка)**		

Балалармен жеке жұмыс	меңгерген сөздерді ауызша сөйлеуді үйрету.	ұзындыққа секіру үйрету.	қағаздан симмериялық пішіндерді қтюды үйрету.		
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Серуен	**Қимылды ойын** «Жоғары лақтыр» Конструктордан әр түрлі құрылымдар құрастыру. **(Құрастыру)**	**Қимылды ойын** «Сақина жасыру» Еркін ойындар	Еркін ойындар Табиғи заттардан құрылымдар құрастыру. **(Құрастыру)** **Қимылды ойын** «Қоян мен қасқыр»		
Балалардың үйге қайтуы	Қазақша жаңа жыл туралы әңгімелесуді ұсыну. Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.03 – 29.03.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**

<table>
<tr><td>Балаларды қабылдау</td><td colspan="5">Көңілді қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Балаларды қабылдап, денсаулығы туралы сұрау. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту (сөйлеуді дамыту).</td></tr>
<tr><td>Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен,
кеңес, әңгімелесу</td><td colspan="5">Ата –аналармен пікірлесу.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары,
бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)</td><td colspan="5">Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары.
Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша),
Балармен жеке жұмыс.</td></tr>
<tr><td></td><td>Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау,атын атау), «Ғажайып сандық».</td><td>Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар.</td><td>Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру.</td><td>Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау,адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру</td></tr>
<tr><td>Ертеңгілік жаттығу</td><td colspan="5">Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</td></tr>
<tr><td>Таңғы ас</td><td colspan="5">Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)
Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыруды пысықтау. (сөйлеуді дамыту)</td></tr>
<tr><td>Ұйымдастырылған іс-әрекетке</td><td colspan="5">Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айту.
Жарайсыңдар!!! Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру.</td></tr>
</table>

дайындық	«Көктемгі ағаштар» туралы не білетіндерін сұрау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Алма ағашы» ертегі**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер		**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**
		«Бәйтерек» Міндеттері: ағашы туралы мультфильм суреттер қарату. Астанадағы бәйтерекпен салыстыру. **(сөйлеуді дамыту)** Ұжымдық жұмыс. Міндеттері: Алдын ала жасалған бәйтерекке жапырақтарын ермексаздан жасап жабыстыруын ұйымдастыру. **(мүсіндеу)**	Балаларды орталықтарға бөлу. Міндеттері: Қалауы бойынша кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес шығармашылық әрекеті. Міндеттері: Тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды үйрету. **(сурет салу).**	Ғажайып қоржынды көрсету. Міндеттері: Ішіндегі ойыншықтарды таныстыру. Дидактикалық ойын «Кім жылдам жұбын табады» ғажайып қалтадан ойыншықтар шығару, балаларға топтан соның жұбын тауып саластыру жағдайын жасау. **(математика негіздері)** Міндеттері: Қоржыннан шыққан ойыншықтардан әр түрлі құрылым құрастыру. Құрастырған құрылыспен сюжетті	Дидактикалық ойын «Ағаштардың дәнін тап» Міндеттері: Суреттерде ағаштар және олардың дәндері. Екінші конвертте ағаштар және жемістер. Сәйкесін табуды үйрету. Оларды қалай тануға және ажыртуға болатынын түсіндіру. Бір біріне жасырып ойнатуын ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту)** Міндеттері: Дәндерді екеуден жинату. Карточкалармен жұмыс жасату. **(математика негіздері)**

				ойыншықтарды қолданып ойнату. **(құрастыру)**	
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылату. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаларды дамыту)**.				
Серуен		Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Бақылау. Мақсаты: Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру, табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Жаңбырдың суын басып, құрғақ жерді	Бақылау. Мақсаты: Көктемгі ағаштарды бақылау. Белгілерін тани білуін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Жалауға қарай жүгір» Асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(сурет салу)**	Бақылау, зерттеу. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылату (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың көктемгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді пысықтау **(қоршаған ортамен танысу)** Табиғи заттардан әр	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. **(көркем әдебиет)** Бақылау. Мақсаты: Табиғатты бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, ұя салуы, балапан шығаруы жайлы

		басу арқылы іздер салу. **(сурет салу)** **Қимылды ойын** «Поезд»		түрлі құрылымдар құрастырту **(құрастыру)** **Қимылды ойын** «мысық пен тышқан»	айтып таныстыру **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Трамвай»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. Әртүрлі, балалардың қалауы бойынша ертегілер оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				

Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		Астанадағы бәйтерек мұнарасы туралы айту. оның макетін көрсету. Құрылыс бөліктерін санату, салыстыруды пысықтау **(математика негіздері)** Балаларды орталықтарға бөліп жақсы көретін әндерін тыңдатып, би билету. **(музыка)** Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта фетр тақтасында жапсыру әрекетін жасату. **(жапсыру)**	Топтағы ойыншықтарды салыстыру. Жиын жасату. **(математика негіздері)** «Көктемдегі Маша мен аю» Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құруға жағдай жасау **(мүсіндеу)** Бау бақша жасату. Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындауды, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып,дайын болған құрылыспен бірге ойнау дағдысын жетілдіру. **(құрастыру)**	Табиғи қалдық заттардан композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруін қадағалау; **(жапсыру)** Таныс ертегінің кейіпкерлерінің қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарату, әңгімелесу. Топтағы ойыншықтарының суретін салу, мүсінін жасату, немесе қағаздан өздері ойыншық жасауына мүмкіндік беру. **(сурет салу, құрастыру, мүсіндеу,** Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(жапсыру)**

Балалармен жеке жұмыс	Оң және сол қолмен тік нысанаға заттарды лақтыруды меңгеру.	оқылған шығармадан қызықты үзінділерді,сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуын дамыту.	«бір», «көп» ұғымдарын ажыратуы пысықтау	Негізгі түстерді дұрс атауға талпындыру	
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Серуен		**Қимылды ойын** «Т ы р н а л а р - т ы р н а л а р» «Мақта қыз бен мысық» ертегісіндегі ағаштың рөлі туралы сұрау. Ағаштың не беретінін естерінде сақтау. Ағаштардың жапырақтарын бақылату. **(көркем әдебиет)**	Балалардың қалауы бойынша ән айту, қимылды би билету. **(муызка)** Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Тышқандар мен мысық.»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Допты дәлдеп лақтыр»	Еркін ойындар **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.
Балалардың үйге қайтуы	Ағаштар туралы әңгімелесуді ұсыну. Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу.				

Ертегілер

Атасының ақылы

─Төкенмен келісе алмай қалушы едің, қазір араларыңнан қыл өтпейтін болыпты ғой, Еркінім?! - деді бірде атасы.

— «Қыл өтпейді» дегенді түсінбедім, ата? - деп таңырқады немересі.

— «Тату-тәтті дос болыпсың» дегенім ғой.

— Кездескен сайын кәмпит берсе, онымен кім дос болмайды!

─Мен ешкіммен тамақ үшін дос болып көргенім жоқ, балам. Достықтың тамыры тереңде. Адал, ақылды балалармен дос бол! Адамға жақсылық жасаудың өзің бақыт санайтын адамдармен ғана дос бол! - деді атасы сонда.

С. Сейтенов

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

- Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті?Ауру айтты дейді:

- Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, ─ дейді.

Ы. Алтынсарин

Торғай мен көбелек

Балабақша ауласында қызыл, сары, ақ гүлдер өскен әп-әдемі гүлзар бар еді.

Сонда бір теңбіл қанат ақ көбелек гүлден-гүлге қонып, шырын сорып жүрген.

Оны бір қу торғай көре қалды да, ұстап жегісі келіп, қуа жөнелді.

Көбелек гүлзар үстінде жоғары-төмен, оңға-солға бұлтарып қаша берді, қаша берді.

Торғай да қыр соңынан қалмай, қанаты пыр-пырлап қуа берді, қуа берді.

Жанталасқан көбелек бір гүлге барып қорғалып еді, қу торғай оны қақшып кете жаздады. Одан тағы да қайта ұшып, әрлі-берлі бұлтақтай қашып жөнелді.

Біреуі аз болғандай, енді оған екінші торғай келіп шүйілді. Екеуі пыр-пыр етіп таласа кеп қуды. Бір торғайдың қанаты қағып, біреуінің тұмсығы да тиіп өтті.

Міне, осы қиын сәтте ақ көбелек сонда жүрген бір кішкентай қыздың көйлегіндегі гүлге барып қона қалды.

Содан мысы құрыған екі торгай енді оған жуый алмай, жай-жайынакетісті.

Ақ көбелек болса қайтадан гүлзарға барып, гүлден-гүлге қонып,тағы да шырын сора бастады.

Т. Жексенбай

Гүлдер таласы

(ертегі)

Бағзы ерте заманда өсімдіктер патшалығында Қызғалдақ, Раушан гүлі,Бақытгүлі өмір сүріп жатады. Күндердің бір күнінде үшеуінің арасында

«Қайсымыз жаз мезгілінде гүлдеуге лайықпыз?» - деген талас туады.Сонда шыдамсыздау Қызғалдақ бәрінен бұрын:

- Мен гүлдеймін жазда, - дейді.

Осы кезде тікенектері тікірейіп, жан-жағына тәкәппарлана қараған Раушан гүлі:

- Жоқ, жазда мен гүлдеуім керек! Менің өте жақсы жұпар иісім бар, -дейді.

Сабыр сақтап тұрған, шыдамды Бақытгүлі ең соңында баяу үнмен:

- Менің де жаз мезгілінде гүлдегім келеді, - деп өтінеді.

Бәрін сырттай бақылып тұрған, көп жыл жасаған Шырша былай дейді:

- Табиғаттың әр мезгілі өзінше ерекше сондықтан сендер былайістеңдер! – деп ақылын айтады.

- Қызғалдақ, сен суыққа төзімдісің. Сол себепті көктем мезгіліндегүлдеуің керек.

- Ал сен Раушан гүлі, жаздың аптап ыстығына төзе білесің. Саған шыдамдылық танытып, қапырық күн астында жаздай гүлдеуіңе тура келеді.

- Бақытгүлі, саған сабырлы қалпыңнан айнымай, күз басталғаннан қар түскенге дейін гүлдеген жарасады. Өзге гүлдің бәрі қурап, жер бетінен жоғалғанда сен ғана өз сұлулығыңмен жұрттың көзін тамсандырып, мейірім нұрын шашып тұратын боласың! – дейді.

- Ал мен сендермен таласпай-ақ, жыл он екі ай жасыл қалпымда тұра берейін, - деп Шырша өзіне келгенде табиғат сыйын көбірек алады.

- Содан бері көктем шыға даланы Қызғалдпқ басып, бірақ сәл өкпесі бар болғандықтан аз уақыт гүлдеп жоғалып кететін көрінеді.

- Ал, Раушан гүлі күн нұрына малынып, ала жаздай ұзақ гүлдеп тұратын болыпты. Бақытгүлі болса гүлдеу мезгілін көп күтіп, күздің алғашқы күнінен қар жауғанға дейін гүлдеп, басқа гүлдерді жоқтатпай тұрады екен.

- Өзінің тапқырлығына риза болған Шырша, көктемде Қызғалдақтың әдемілігіне сүйсініп, жаз бойы Раушанның хош иісінен қуат алып, күздей әр түсті Бақытгүлінің көркіне қызығып, қысы-жазы жасыл түсті болып ғұмыр кешеді екен.

Г. Құлжабаева

Жалқау қыз

(башқұрт ертегісі)

Баяғыда әжесі мен оның немере қызы болыпты. Әжесінің қартайғаны сонша, ештеңе істей де алмапты. Ал немере қызы тіпті жалқау екен. Кемпір жылдан жылға қартайып, қажи беріпті. Көктемнен аман-есен шыққан соң ол: «Тамақ керек, жұрттың бәрі, әне, егін егіп жатыр, біздің де бірдеңе сепкеніміз жөн»,– деп ойлайды. Ол осы ойын немересіне айтады.

– Қажеті жоқ, әже, сен мүлдем қартайдың, күзде мүмкін о дүниелік боларсың, одан соң мені өз отбасына алатын бір мейірімді адамдар табылар. Бізге нанның не керегі бар? – дейді немересі.

Осылайша олар ештеңе де екпейді.

Күз келіп, жұрт алқаптағы егінін жинап алады. Кемпір өлмейді, немере қызды да бағып-қағуға алатын ешкім болмайды. Олар ашыға бастайды.

Бірде көршісі келіп қалады да, әжесі мен немере қыздың жейтін ештеңесі жоқ екенін көріп:

– Келіп ең құрығанда кішкене болса да, тары алып кеткендеріңде ғой!

– дейді. Көрші кетіп қалған соң әжесі немересіне:

– Барып тары алып келсеңші! – дейді. Ал немересі оған:

– Алудың қажеті бар ма? Мүмкін оның тарысы жақсы емес шығар… –деп жауап қатады.

Қыс бойы кемпір мен немересі қатты ашығып, аштан өліп қала жаздайды. Көктем шығысымен немере қыз егістікке жұмысқа шығады.

– Жұмыс істеп қайтесің? – деп күледі көршілері. – Әжең сенің қартайды, төрінен көрі жуық. Ал сені тәрбиелейтін біреу табылар. Нан сендерге неге керек?

– Жоқ, болмайды, мен енді түсіндім. «Қыстың қамын жаз ойла»,– деп қариялар бекер айтпаған екен, – дейді немересі.

Орыс тілінен аударған Байбота Қошым-Ноғай.

Әтеш пен бұлбұл

Ерте, ерте, ертеде әтеш пен бұлбұл араларынан қыл өтпейтін тату дос болыпты. Ол кезде екеуінің дене тұрқы да ұқсас екен. Күндердің күнінде тау қойнауындағы ұяларының қасынан өтіп бара жатқан аспан перизаты әтеш пен бұлбұлдың:

- Біз әнші болсақ қандай жақсы болар еді? – деп армандап отырғандарын естіп қалыпты. Ол мұны естігеннен кейін олардың қасына келіп әнші болуды қаласа, үйретететіндігін айтыпты. Әтеш пен бұлбұл қуана келісіпті.

Сонымен олар әнші перизаттан өнер үйрене бастапты. Бұлбұл орнынан таң сәріде тұрып, өнерге жаттығумен айналысады екен де, әтеш ұйқышылдау болып, кеш тұрады екен. Оның үстіне ол өзінің қызыл айдарын мақтан көріп, өзін бұлбұлдан артық санап жүріпті. Екеуіне бір жыл өнер үйреткен әнші перизат оларға:

- Сендер көп өнер үйрендіңдер, ендігі мәселе, сол өнерлеріңді өздерің дамытуларың керек, үзбей жаттықсаңдар, өрелі өнерге ие боласыңдар, мен енді бір жылдан кейін келіп, екеуіңнен сынақ аламын, - депті де көзден ғайып болыпты.

Әтеш пен бұлбұл ақылдасып, екеуі екі тауда тұрып, жағы талғанша сайрайтын болыпты, тіпті бұлбұлдың үнін ормандағы аңдар мен құстар да қызыға тыңдайды екен, ал әтеш болса өзінің даусының зорлығына сеніп, күні бойы ұясына кіріп ұйықтаумен болыпты. Ол үнемі ұйықтағандықтан, бұғағы салақтап, семіре бастапты әрі құйрығы да ұяда үнемі жатқандықтан, қайырыла-қайырыла қайқая дөңгеленіпті. Сөйтіп, ол бір жылдың өткенін де сезбей қалыпты. Уағдалы уақытта бұлбұл мен әтешті әнші перизат іздеп келіпті. Ұйықтап жатқан жерінен оятып алса да, әтешті әзер таныпты. Әтеш болса ерекше семіргендіктен, әуелгідей ұзаққа ұша алмайтын болыпты.

Әнші перизат бұлбұл мен әтешті қатар тұрғызып, жеке-жеке сынақ алыпты. Бұлбұл құйқылжыта сайрағанда, әтеш шаңына да ілесе алмай қалыпты. Бұлбұлдың соншама өнер үйренгеніне қайран қалумен бірге өзінің күні бойы ұйқымен болғанын ойлап, қатты ұялыпты. Ол іштей ұйқысын азайтуға ант етіпті, әрі содан бастап әр күні ертемен тұрып, өзінің зор дауысы арқылы басқаларды оятып, ізгілікті іс істеу байламына келіпті. Сөйтіп өз кінәсін мойнына алуды ойлапты.

Сол күннен бастап әтеш ұша алмайтын болып қалыпты да, оның есесіне таңнан тұрып шақыратын болыпты. Ал бұлбұл өзінің өнерін қанағат тұтпай, күні бүгінге дейін жаттығады екен.

Ж. Жәкен

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап беруі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.

Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.04 - 05.04.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды қарсы алып, ыстық мейірімге баулу. Амандасу дағдыларын жетілдіру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оның денсаулығы туралы сұрау. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Ғажайып қорапшадан ұнаған жаңа ойыншығын алып, топқа өтуін ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланың танымдық, зияткерлік дағдыларының даму деңгейлері туралы ақпарат беру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу, оларды шеңберге отырғызып, бір біріне жақсы тілек айтқызу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, домино, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар). Шамасы келетін жұмысты орындату кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **(қоршаған ортамен танысу) Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Құстар» Міндеттері: Балалардан қазір жылдың қай мезгілі? Күндіз ба, әлде түн ба? Аспанда біз не көреміз? Құстар туралы не білесіңдер? Құстар күндіз ұша ма? Әлде түнде ұшады ма?сұрау Балаларды ғылым орталығына шақырып, аспан әлемінің макетін көрсету. Алдымен танитындарын атату. Құстар туралы айтып беру. **(қоршаған ортамен танысу)**	Өнер орталығында сурет салғызу, суретті карточкаларды бояту, дербес шығармашылық іс әрекеттерді ұйымдастыру. Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарату, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу.	«Ғажайып қорапша» Міндеттері:Ғажайып қорапшадан көздерін жұмып заттар алуды ұсыну. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беруін қалыптастыру **(математика негіздері)**	«Құс қанат» Міндеттері:Балаларды ұлттық бұрышқа алып бару. Ондағы заттарды атату. Құс қанат оюын көрсетіп таныстыру. Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту **(сөйлеуді дамыту)**	«Суреттен тап» Міндеттері:Балаларды жарты шеңбер етіп отырғызу. Суреттердің бір бөлігін көрсетіп, оның не зат екенін таптырту. Ол затты тапқан бала ол туралы ән тақпақ немесе ойдан ертегі құрап немесе ол қалай пайда болды айтып беруін ұйымдастыру **(көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату				

	(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар)				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Тамақтану әдебін сақтау. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері «Сәлем берем үлкенге» Алдымыздан кезіккен, Көп таныста көреміз, Бәріне де ізетпен, Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісуіне жағдай жасау. Көктемгі көңіл күйлері қалай екені сұрау? «Құстар туралы не біледі? Балалардың ойын тыңдау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Балаларда «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» әрекеттер (қылықтар) туралы қарапайым түсініктерді дамытуды жетілдіру **Ертегі тыңдаймыз «Қарға мен тырна»**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта	**Дене шынықтыру** (маман жоспары бойынша)	**Музыка** (маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (маман жоспары бойынша)

	әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге баулу.				
	Құстардың қайсысы сендерге ұнады? Міндеттері:Самолетт арды құстарға қарап жасағанын айту. Құстардың суретін салып, қағаздан жасап көреміз бе?сұрау. Сөйтіп орталықтарға бөлінейік деп ұсыну. Бірінші орталықта балалар құстың суретін саладырту, екінші орталықта қағаздан бүктеп самолет жасату оны ұшыруын ұйымдастыру. **(құрастыру, сурет салу)**	«Құстар» Міндеттері:Балаларды таңдауы бойынша орталықтарға бөлу. Бірінші орталықта баклашкадан немесе картон қазағдардан құс құрастыртқызу. **(құрастыру)** Екінші орталықта геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйретіп, топтағы құрастыру материалдарынан құстың ұясын ұжымдасып құратқызу. Жеке балаларға да қағаз бетінде геометриялық фигуралардан ұяшық құрастырғызу және жасағандарын	«Не жетпей тұр» Міндеттері:Аспанды, бұлтты және ағаштары бар суретті көрсетіп не жетпейтінін сұрау. Балалар қалауы бойынша дайын құстарды желімдеп жапсырады немесе карандарштармен құстарды салады. **(жапсыру және сурет салу)**	«Құс қанат» Міндеттері:Құс қанат оюын бояту. Бояуды пайдаланғанда ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(сурет салу)**	**Сергіту сәті** Балаларды екі орталыққа бөлу. Бір орталықта өздері таңдаған заттың суретін салғызу **(сурет салу)** Міндеттері:Екінші орталықта геометриялық пішіндерді танып, атап тапқан затпен сәкестендіргізу. «Кім тапқыр» ойнынын ойнату. Ойын бойынша топтағы заттардан осы денелерге ұқсасын тапқызып жинату. **(математика негіздері)**

		әңгімелету. **(математика негіздері және сөйлеуді дамыту)** Құстар әніне музыка қосып сергіту сәтін жасату. **(музыка)**			
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын пысықтау. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **(Салауатты өмір салтын қалыптастыру)** Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге үйрету. Серуенге бара жатқанда айналасына қарап, өзгесітерді байқау және атауды дамыту. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Аулада аспанға қарату. Аспанда біз не көрдік? Құстар бар ма? Жұмбақ жасыру «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегісін оқып беру. **(көркем әдебиет)**	Бақылау. Мақсаты: Айналаға қаратып көктемнің келгенін қалай байқауымызға болады деп көктемнің қандай белгілерін көріп тұрғандарын айтқызу. Аспанда құстарды көре аламыз ба? Олар қайда?деп сұрап өзіндік ойлану жағдайын жасау	Бақылау. Мақсаты: Күнге қарату, бақылату. Күннің сәулесі түсіп тұрған ағаштарға өсімдіктерге назар аударту. Ой тұжырымын айтқызу. Өздерінің отырғызған өсімдіктеріне күтім жасату. Балабақшаның үй-жайлары мен	Серуенге алып шыққан ойыншықтармен жеке және топтық ойындар ойнату. Салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа,бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен	Ағаштардың жапырақтарын бұтақтарын лупамен қарату, өсімдіктердің атауын атауды үйрету. **(қоршаған ортамен танысу)** Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.

	Қимылды ойындар. Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу.	**(қоршаған ортамен танысу)** Құстардың ұяларын көрсету. Олар туралы әңгімелесу **(көркем әдебиет)** **Спорттық жаттығулар**: Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебуді жалғастыру.	ауласында тәртіп пен тазалық сақтауға үйрету. **(қоршаған ортамен танысу)** Кітаптарды қарап, құстар туралы білетіндерін айтқызу. «Ұсқынсыз үйрек» ертегісін айтып беру. **(сөйлеуді дамыту)** **Қимылды ойын:** «Кім жылдам»	белгілеуін дамыту **(математика негіздері)** Табиғи заттардан құс қанатын құрастыруды үйрету. **(құрастыру)** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыка сүйемелдеуі арқылы орындату **(музыка)**	**(сурет салу)** **Қимылды ойын** «Кешікпе» Сурет бойынша «Ұсқынсыз үйрек» ертегісін балаларға айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айтқызу және т.б. жаттату. **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу. Балаларға ай мен жұлдыз туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қою **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз				

	балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Балаларды кітап орталығына жинап, құстардың суреттерін қарату. Олардың не білгендері туралы сұрау. артикуляциялық аппаратты дамыту. Ермексаздан құстарға жем жасату. **(сөйлеуді дамыту, мүсіндеу)** Балаларға ғажайып қоржынмен ойынды ұсыну. Балалар ғажайып қоржынан әр түрлі пішіндерді қолымен сипап сезу арқылы зерттеуін ұйымдастыру **(математика негіздері)**	Балаларды екі орталыққа қалауы бойынша бөлу. Қағаздан және ермексаздан аққу жасауды ұсыну. «Аққуды атпа, досыңды сатпа.» Мақалды жаттату. **(мүсіндеу және жапсыру)**	«Ұсқынсыз үйрек» мультфилімін көру. Өз ойларын айтқызуды үйрету. «Құстар ұшады» ойынын ойнау. **(көркем әдебиет)** Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Бірінші орталықта ермексаздан үйрек жасату. **мүсіндеу)** Екінші орталықта «оригами» үлгісі бойынша үйрек пішінін құрастыруға ынталандыру. **(құрастыру)**	«Құстар біздің досымыз» тақырыбында суреттер қарату. Оларға қалай қамқорлық таныту керектігін суреттер арқылы көрсету. Топтағы құстарға жем және су беру. **(қоршаған ортамен танысу)** Балаларды орталықтарға бөлу. Қалаулары бойынша дербес шығармашылық әрекеттер ұйымдастыру. **(мүсіндеу)** «Құстар шеруі» тақырыбында ұжымдық жұмыс. Желімдеудің техникасын үйрету: Желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалардың дербес шығармашылық әрекеттерін ұйымдастыру. Апта бойы жасалған жұмыстардың ішінен ұнағанын қайта жасауға мүмкіндік беру. **(мүсіндеу) (жапсыру) (құрастыру)** Ұнатып айтатын әндерін билерін пысықтау. **(музыка)**

				қолдануды үйрету. **(жапсыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	сөйлеу мәнерінің тәсілдерін(сөйлеудің қарқыны,интонация) сақтай білуге дағдыландыру	сөйлеуді дамытудан балалардан «көктем» өлеңін жаттатқызу	_құстардың аттарын атау,қарғаұстардың аттарын атау,қарға,жапалақ сөздерін айтқызу	_өзін кеңістікте, уақытын бағдарлауға үйрету.	отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы сұрап білу
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау және ойыншықтар алып шығу.(**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				

Серуен	Қимылды ойын «Трамвай» Балаларға дайын құстар бейнесін ұсынып,оларды үйлестіріп лэпбукта жапсыруды жасату. **(жапсыру)**	**Қимылды ойын:** «Мысық пен тышқан» Бормен дербес шығармашылық жұмысын ұйымдастыру. **(Сурет салу)**	Қимылды ойын «Трамвай» Ұнатып айтатын әндерін билерін пысықтау. **(музыка)**	Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру **(көркем әдебиет)** Еркін ойындар	**Қимылды ойын** «Хан талапай»
Балалардың үйге қайтуы	Құстар әлемі туралы балалармен әңгімелесуді ұсыну. Балаларға қызықты ойындарды үйде ойнауға ұсыну. Апта бойы жасалған жұмыстармен таныстыру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.04 - 12.04.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың мінезі туралы анықтамалық ақпарат беру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел -үсті ойыны. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Кітаптарды қарату**(сөйлеуді дамыту)** Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **Балармен жеке жұмыс. (қоршаған ортамен танысу)**				
	«Ғажайып ғарыш» Міндеттері: Баяғы заманда адамдар жер бетін төрт бұрышты деп ойлаған. Көп адамдар жердің шетін тауып сол жерге барып жердің шетінде не бар екенін көргісі келген. Атпен немесе жаяу жолға шығып көп жер жүріп, суға тірелген. Кейбіреулер кемеге мініп ары қарай жүрген. Соңында қайта айналып өзінің шыққан жеріне келіп, адамдар жердің шар тәрізді екенін білген. Содан соң олар ғарыш әлемін зерттей бастаған деп ғарыш әлемінің макетін көрсетіп не	Балаларды кітап орталығына шақырып, ғарышкерлердің суреттері бар кітапты қарап шығуын ұйымдастыру. Ғарышкерлердің есімдерін атау. Тоқтар Әубәкіровтың үлкендеу суретін көрсетіп, ғарышкер туралы айтып таныстыру. Сосын балаларды орталықтарға бөлу **(көркем әдебиет)**	Бақылау, зерттеу. Мақсаты: Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету.	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, ғарышкерлер үйін құрастыруды ұсыну	Бүгін ғарышкерлер күні екенін айтып түсіндіру. Не білетіндерін сұрау. Бұл күні ғарышқа алғаш Юрий Алексеевич Гагарин атты адам ұшқан. Оған батыр атағы берілген. Арнайы үлкен қорабтардан жасалған зымран ішіне кіріп ойнауын ұйымдастыру, дербес шығармашылық әрекеттеріне жағдай жасау. **(мүсіндеу, жапсыру)** «Дөңгелек» Міндеттері:Балаларды геометриялық фигура дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері

	білетіндерін сұрау, әңгімелету. Осы ғарышқа немен барамыз? Ғарыш кемесін кім басқарады? Ғарышкерлер қандай болады? Әңгімелету. **(көркем әдебиет)**				арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру. Карточкаларға сәйкес фигураларды қойып шығуды ұйымдастыру. **(математика негіздері)**
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар бір біріне бүгін қандай әдемі болып тұрғанын сипаттап айтады. Қазақстанның ғарышкерлері туралы не білетінін сұрау? Олар туралы не білгісі келетінін анықтау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Өзінің, құрдастарының шығармашылық жұмыстарының нәтижелеріне, суреттеріне, бұйымдарға құрметпен қарауға, оларға ұқыптылықпен қарауға баулу. Ертегі тыңдаймыз «Үш аю»ертегісі				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**

	өздігінен қайталап айтуға баулу.				
	«Ғарышкерлер» Міндеттері: ғарышкерлер туралы фильм көрсету, оның көрікті жерлері, қала өмірінің ерекшеліктері туралы айту. Ғарышкерлер қаласы екенін түсіндіру. **(қоршаған ортамен танысу)** «Ғарыш кемесі» Міндеттері:Балаларға ғарыш кемесін құрастыру құралдарынан құрастыруды және Байқоңыр қаласының суретін салуды ұсыну. Балаларды орталықтарға бөліп жұмыс жасату. **(құрастыру және сурет салу)**	«Зымыран» Міндеттері:зымыранның суретін бояту. Қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін дұрыс (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды дамыту. **(сурет салу)** екінші орталықта балалар ғарыш кемесінің неше бөліктен тұратынын анықтап, табиғи қалдық заттардан ермексаздан құрастырғызу. **(Мүсіндеу)**	«Ғарышкер» Міндеттері: Сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту:баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айтуды менгерту. Ғарышкер ұшты ғарышқа. Ғарышқа ұшты ғарышкер. Айтшы, ғарыш алыс па? **(сөйлеуді дамыту)** «Алғашқы Қазақстандық ғарышкер» Міндеттері:ол кім еді? Ал әлем бойынша ғарышқа алғаш ұшқан кім екенін білесіңдер ме? Ғарышқа бірінші болып ұшқан орыс ғарышкер иттері Белка мен Стрелка болды. Ғарышқа ұшқан және Жерге аман-есен оралған алғашқы	«Ғарышкер қыздар» Міндеттері:Балалардан сұрау қалай ойлайсыңдар, қыздар ғарышкер бола ала ма? Әлемдегі алғашқы әйел ғарышкер-Валентина Владимировна Терешкова. Балалар ғарыш әлемінде адамдар тамақ ішеді ма? Қалай тамақтанады? Қандай тамақтарды ғарышқа алып баруға болады?суреттер қарап әңгіме құрастыру **(көркем әдебиет)** Міндеттері:Әр түрлі азық түлік заттардан жиын жасату, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін	Міндеттері:Лэпбуктан ғарыш туралы көрсету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: бейтаныс заттар, құбылыстар туралы ақпаратты талқылауға баулу. **(сөйлеуді дамыту)**

			жануарлар. Олардың ұшуы 25 сағаттан астам уақытқа созылды, осы уақыт ішінде Кеме жерді 17 рет айналып өтті. Аспандағы жұлдыздар үлкен және кішкентай болатынын көріп келіпті. Біздің ғажайып сандықтан көптеген жұлдыздар шығады оларды салыстырып ойнайық. Карточалармен жұмыс. Жұлдыздарды сәйкестендіру. **(математика негіздері)**	анықтай білуін дамыту. **(математика негіздері)**	
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау, зерттеу.	Батырлар қандай	Бақылау, еңбек.	Балаларға ғарышта	Дене шынықтыру

	Мақсаты: Ауа райын бақылап, күннің райын айта білуді қалыптастыру. Құстарға жем беру, өсімдіктерге гүлдерге күтім жасату. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды жетілдіру: оң-сол. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық» Дербес ойындар. доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен	болады? Батыр болу үшін не істеу керек? сұрақтарына балалардан жауап сұрау **(қоршаған ортамен танысу)** Шынығу керек деп бірнеше жаттығу жасап қимылды ойындар ойнату. «Жалауға қарай жүгір» қимылды ойын ұйымдастыру	Маақсаты: Ауа райын бақылау. Гүлдерге ағаштарға сұ құю. Тазалық жұмыстарын жасату. **(қоршаған ортамен танысу)** **Спорттық жаттығулар**: Велосипед тебу; оңға, солға бұрылуды менгерту. Асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(сурет салу)**	сонымен қатар жатпланеталықтарда болатынын айту. «Томпақ» фильмінің бір бөлімін көрсету. **(қоршаған ортамен танысу)** Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Алдын жаттаған әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызу **(музыка)**	құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру **Қимылды ойын** Ауа райын бақылату. Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, кемпірқосақ) кеңейту. **(қоршаған ортамен танысу)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттату **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				

Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. Топтағы кітап орталығынан балалар таңдаған ертегілер оқып беру (**көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Ғарышкер мен оның командасын не істейді суреттерге қарап әңгімелету. Зымыран, ғарышкер, аспан, ай жұлдызды танып атауын ұйымдастыру. Дидактикалық ойын «Сәйкесін тап» **(сөйлеуді дамыту)**	Балаларға ғарышкер болуды ұсыну. Біз алыс планеталарға ұшу үшін ғарыш кемесіне барамыз. Ғарышкерлер ұшар алдында ұзақ уақыт бойы жерде жаттығады, әртүрлі сынақтардан өтеді. Қалай шынығу керектігін айтып,	Арнайы үлкен қоробтардан жасалған зымран ішіне кіріп ойнауын ұйымдастыру, дербес шығармашылық әрекеттеріне жағдай жасау. **(мүсіндеу, жапсыру)**	«**Мен ғарышкер боламын**» *Ж.Смақов* *Жаттауын жаттау.* Аспан, аспан, арайлым, Саған жиі қараймын. Сені көзбен шоламын... Мен ғарышкер боламын. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)** Баларады орталықтарға	Апта бойы жасаған жұмыстарды қорытындылау. Өздеріне ұнаған жұмысты қайталап жасауға болатынын айтып, балаларды орталықтарға бөлу. **сурет салу жапсыру немесе мүсіндеуді,**

	Ғарыш кемесін ұлттық нақышта сәндеп көруді және ермексаздан ғарышкердің бас киімін жасап көруді ұсыну. Балаларды екі орталыққа қалаулары бойынша бөлу. Бір орталықта ермексаздан бас киім жасату **(мүсіндеу)** Екінші орталықта элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, ғарыш кемесін безендіру **(жапсыру)** Ортаға жиналып көңілді ән ортындап, би билету. **(музыка)**	балалардың ұсынысы бойынша жаттығулар жасату. Тапсырманы орындап болған соң өз қалаулары бойынша ғарыш кемесін жасап, ұшу. Ғарышкер болып ойнау. **(сөйлеуді дамыту және дене шынықтыру)**		бөлу. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. **(жапсыру)**	Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату **(музыка)**
Балалармен жеке жұмыс	Баланы қалыптастыру	достық қарым-қатынас және өзара көмектесуге	қарындашты дұрыс ұстауға үйрету	Ұқыптылыққа қайшыны дұрыс ұстауға үйрету	Нанды жерге тастамауға

	мақсатында жеке жұмыстану	үйрету			адамгершілікке үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан әр түрлі заттарды көрмей, ұстап сезу арқылы табу. **Еркін ойындар** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту	Қимылды ойын «Сақина жасыру» Балабақша ауласына ұшып келген құстарды санау, салыстыру. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын** «арқан тарту»	Құмнан зымыран жасау. **(құрастыру)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Ханталапай» Құмда таяқшалармен еркін тақырыпта сурет салуын ұйымдастыру **(сурет салу)**	**Қимылды ойын** «Сақина жасыру.» Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. **(құрастыру)**
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.04 - 19 .04.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі 17.04.2024**	**Бейсенбі 18.04.2024**	**Жұма 19.04.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу.Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, оны жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. **(сөйлеуді дамыту)** Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау,				
	«Сәуір» Міндеттері:Көктемні ң екінші айы сәуір екенін. «Сәуір болмай тәуір болмайды» деген мақалдың мағынасын түсіндіру. Табиғаттағы	Еңбек. Мақсаты: Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме	«Күн тәртібі» Міндеттері:Топтағы күн тәртібі бейнеленген тақтаға назарларын аудару. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды қалыптастыру: күндіз-түнде,	Құмда сурет салу. **(сурет салу)**	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру.

	өзгерістер. Қызғалдақ, бәйшешек, наркес гүлдері туралы ақпарат беру. Топтағы гүлдерге күтім жасау туралы ақпарат алып, топтағы гүлдерге күтім жасату. **(сөйлеуді дамыту)**	жануарларына күтім жасау) **Балармен жеке жұмыс.**	таңертең-кешке.Жеке қима суреттер арқылы анықтату. **(математика негіздері)**		
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайырту. «Бата» жаттауға баулу**(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктем мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріңдерші? Көктемде не жауады? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Жер ана туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Алма ертігісі»**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған	**Қазақ тілі** Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**

іс-әрекеттер	айтуға баулу. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу.				
	«Әсем гүлдер» Міндеттері:Балаларды екі гүлге сәйкес топтарға бөлу. Ал екінші орталық гүлдер бағын құрастырады. Бірінші топ гүлдерді қағаздан жасату. **(құрастыру, жапсыру)**	«Ғажайып қорапша» Міндеттері:қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлері шығарылады. Балалар оларды атайды, содан соң санап салыстырады. Қандай қызмет атқаратынын, қандай дыбыс шығаратынын айтып беруді үйрету. Әшекей заттардан гүлдердің бейнесін табу. Сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде қолдана білуге үйрету **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)** «Гүлденген әшекей заттар» Міндеттері:Дайын әшекей бейнелеріне гүлдерді салдыру, бояту	«Қара жорға» әнін айтқызу, Міндеттері:би қимылдарын қамшымен жасату. **(музыка)**	«Ертегілер елінде» Міндеттері:Таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Қайырлы таң, балалар!** Арайланып таң атты, Алтын шапақ таратты, Қайырлы таң, балалар! Міндеттері:Тақпағын жаттату Зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды және зат есімдерді жекеше, көпше түрде қолдануды үйрету. Жеке балалармен үстелде ойыншықтарды ойнату **(сөйлеуді дамыту)**

		(сурет салу)			
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Зерттеу. Мақсаты: Балақаша ауласында қандай гүлдер бар екенін анықтату. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтату. **(қоршаған ортамен танысу)** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз,	Жақындарына қамқорлық танытуға баулу. Балабақша ауласындағы заттардың атқаратын қызметтерін түсінуін меңгерту **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар»	Ағаштың бұтақтарын жинап, үйшік құрастырту. **(құрастыру)** Жолаушыларға арналған қарапайым ережелермен таныстыру **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»	Бақылау. Маақсаты: Ауа райын бақылату, Балабақша ауласында еңбек әрекетін ұйымдастыру. Қанша ағашқа, қанша гүлге су құйғанын санату. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын** «Дауысынан таны» жел жаңбыр, найзағайдың дауыстарын тану, атауды пысықтау. **Қимылды ойын** «Қояндар»	Аулада өсіп тұрған гүлдерді санату, танып атауды, оларға күтім жасауды жетілдіру. Бормен олардың суреттерін салдырту. **(қоршаған ортамен танысу, сурет салу)** Зерттеу. Мақсаты: Гүлдер күндіз өседі ме, әлде түнде өседі ме анықтату. **(математика негіздері)** **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді

	кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері туралы ұғымдарын кеңейту. **(математика негіздері) Қимылды ойын «Автобус»**				сақтауға, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату **(музыка)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау Міндеттері:Ермексаздан қызғалдақ жасату. **(мүсіндеу)** Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету **(музыка)**	«Жалқау қыз» Міндеттері:Балаларға әдебиет орталығында «Жалқау қыз» ертегісін оқып беру. Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу **(көркем әдебиет)** «Әшекей заттар» Міндеттері: Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндету, оларды таяқшамен безендіруді. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.	Балаларды орталықтарға бөлу. Ер балаларға дәндерді жапсырып құмыраны сәндету **(мүсіндеу)** Қыз балаларға кілемшені «қызғалдақ» оюларымен безендіруді үйрету. элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтауды қалыптастыру. **(сурет салу)** «Жалқау қыз» ертегісін сахналау. **(көркем әдебиет)**	Балбақша құрастыру. Міндеттері: Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденеңнен орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру дағдыларын пысықтау. **(құрастыру)** Балалардың сұранысы бойынша кітаптан ертегі оқып беру. Әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін адамгершілік нормалары мен түсініктері тұрғысынан салыстырып бағалату **(көркем әдебиет)**	«Гүлдер саябағы» Құрылыс материалдарынан құрастыру ойындары. Міндеттері: Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарату, ойнап болған соң оларды жинату және орнына қойғызу, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтауды менгерту. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту. **(құрастыру)** Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдануды пысықтау. Кескішті қолдануды үйрету қызғалдақ гүлін мүсіндеуін ұйымдастыру. **(мүсіндеу)**

		(мүсіндеу)			
Балалармен жеке жұмыс	сөйлеу мәнерінің тәсілдерін(сөйлеудің қарқыны,интонация) сақтай білуге дағдыландыру	сөйлеуді дамытудан балалардан «көктем» өлеңін жаттатқызу	негізгі түстерді дұрыс атауға талпындыру	_өзін кеңістікте, уақытын бағдарлауға үйрету.	тұрған орнында қос аяқпен, алға қарай жылжып секіруді үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	**Қимылды ойын** «Поезд» Құмда гүлдердің суретін салу. **(сурет салу)**	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар Құрылыс материалдарымен еркін ойындар **(құрастыру)**	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Мекен мен балапандар»	Еркін ойындар Лэпбукке гүлдердің пішінін жапсыру. **(жапсыру)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»
Балалардың үйге қайтуы	Оқып берген ертегілерді үйде қайталау.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.04 - 26.04.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Көңілді қарсы алып, көңіл-күйлерін, денсаулығын сұрау. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата –аналармен пікірлесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау,атын атау), «Ғажайып сандық». Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарату, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Балармен жеке жұмыс. Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасату,адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың көктемгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеу. **(қоршаған ортамен танысу)**				
	Бақылау, еңбек. Міндеттері: Гүлдер топырағы құрғап, ойыншықтар кірлеп қалғанын бақылатып оларды суарып топты жинап ретке келтіруді ұйымдастыру. Өсімдіктерге күтім	Ұжымдық жұмыс. Міндеттері:Алдын ала жасалған бәйтерекке жапырақтарын ермексаздан жасап жабыстырғызу. **(мүсіндеу)**	«Көрші ел» Міндеттері:Балаларға көрші ел Ресей туралы ақпарат беру. Олардың ұлты орыс екенін және олардың ұлттық киімдерін көрсету, киіп би билетіп ән айтқызу. **(көркем әдебиет, музыка)**	«Топты сәндейік» Міндеттері:Топты сәндеуге арналған заттар жасату. Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыруды үйрету **(құрастыру)**	«Тауып көр» Міндеттері:Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, оң және сол. Үстел үстінде бағыттар белгіленген карточкалармен ойын ойнату **(математика негіздері)**

	жасауға баулуды жетілдіру. **(қоршаған ортамен танысу)**				
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыруды пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айтқызу. Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру. «Бір шаңырақ астында» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Ертегі тыңдаймыз «Қасқыр мен жеті лақ»ертегісі				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануды пысықтау.	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**
	«Әтеш пен бұлбұл» әңгімесін оқып беру.	«Кім жылдам?» ойынын ойнату. Міндеттері:Үстел	«Орамал» Міндеттері:Орыс халқының ұлттық	Ғажайып қоржын Міндеттері: қоржындағы ойыншықтарды	«Тәй тәй» Міндеттері:Тұсау кесу дәстүріне байланысты

	Міндеттері:Әңгімен ің негізгі ойын баларға түсіндіру. **(көркем әдебиет)**	үстіндегідей затпен бірдей немесе ұқсас заттарды жинату. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), байыту. Оларды салыстыруды дамыту **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**	орамалына қарап, суретін бояту. Сурет салу кезінде қарындашты қатты қыспай, дұрыс ұстауды пысықтау. **(сурет салу).**	таныстыру. Дидактикалық ойын «Кім жылдам жұбын табады» ғажайып қоржындағы ойыншықтарды шығару, балаларға топтан соның жұбын тауып саластыру жағдайын жасау. **(математика негіздері)**	сөз тіркестерін меңгерту. Фильм арқылы көрсету. Тәй тәй әнін айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**. Табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтауды дамыту (саңырауқұлақтар мен жидектерді жемеу, жануарларға тиіспеу, қоқыс қалдырмау, қоқысты жинау,бұтақтарды сындырмау) (**қоршаған ортамен танысу)**				
Серуен	Балабақша ауласындағы ағаштарды гүлдермен салыстыру. Үлкен кішісін анықтату. **(математика**	Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру,табиғат	Бақылау. Мақсаты: Көктемгі ағаштарды бақылату. Балабақша ауласында өсетін кейбір көгөністер мен жемістердің түрін	«Полиция» ойынын естеріне түсіріп жол ережелерін пысықтап ойын ойнату. (**қоршаған ортамен танысу)**	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. **(көркем әдебиет)** Бақылау. Мақсаты: Табиғатты бақылау барысында

	негіздері) **Қимылды ойын** «Хан талапай» Еркін ойындар Құмда таяқшамен сурет салуды ұйымдастыру **(сурет салу)**	бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Гүлдерді бояулармен салу. Қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыруды дамыту **(сурет салу)** **Қимылды ойын** «Поезд»	танып және атату, олар жайлы қарапайым түсініктерді қалыптастыру пысықтау. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Жалауға қарай жүгір»	Табиғи заттардан әр түрлі құрылымдар құрастырту **(құрастыру)** **Қимылды ойын** «Өз түсіңді тап»	жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы жайлы әнгімелесу. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Трамвай»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындату : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану. Ереже айту. **(сөйлеуді дамыту)** Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				

	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. Әртүрлі, балалардың қалауы бойынша ертегілер оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітаптар қарату. Таныс ертегі қойылымын жасату. **(сөйлеуді дамыту)** Балаларды екі топқа бөліп ермексаздан әр балаға бір адам пішінін жасату Екінші топта қағаздан әр бала адам сұлбасын адамдардың қолдарын ұстатып қосып жапсырту. **(мүсіндеу, жапсыру)** «Достық» туралы жаттаған әнін айтқызу **(музыка)**	Халықтар достығы дегеніміз не? басқа ұлт өкілдерін қалай танимыз? Суреттер арқылы әңгімелесу. **(көркем әдебиет)** Балаларды орталықтарға бөліп Әр түрлі ұлттың халық әндерін тыңдатып, би билету. **(музыка)** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасауды үйрету.	Топтағы ойыншықтарды салыстыру. Жиын жасату. **(математика негіздері)** «Үш аю» орыс халық ертегісін оқып беру. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру **(мүсіндеу)** Конструктордан үйшік құрастыру дағдыларын қалыптастыру **(құрастыру)**	Табиғи қалдық заттардан композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруін қадағалау; **(жапсыру)** Таныс ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттері. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарату, әңгімелесу. Топтағы ойыншықтарының суретін салу, мүсінін жасату, немесе қағаздан өздеріне ойыншық жасауына мүмкіндік беру. **(сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)**

		(жапсыру)			
Балалармен жеке жұмыс	мүсіндеуде кескішті қолдана білуге үйрету	тақпақты жаттау	жасалған әрекеттердің көмегімен түрлі мәселерді шешудің әдістерін табуда бағыт беру	_ Отан тақпағын жаттау	_ ертегі желісін ретімен мазмұндау ретін қалыптастыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Еркін ойындар Табиғи заттардан құрылымдар құрастыру. **(Құрастыру)** **Қимылды ойын** «Жоғары лақтыр»	**Қимылды ойын** «Шеңберге түсір»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Жалауға қарай жүгір»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Поезд»	Еркін ойындар **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.
Балалардың үйге қайтуы	Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу.				

Ертегілер

Атасының ақылы

─Төкенмен келісе алмай қалушы едің, қазір араларыңнан қыл өтпейтін болыпты ғой, Еркінім?! - деді бірде атасы.

— «Қыл өтпейді» дегенді түсінбедім, ата? - деп таңырқады немересі.

— «Тату-тәтті дос болыпсың» дегенім ғой.

— Кездескен сайын кәмпит берсе, онымен кім дос болмайды!

─Мен ешкіммен тамақ үшін дос болып көргенім жоқ, балам. Достықтың тамыры тереңде. Адал, ақылды балалармен дос бол! Адамға жақсылық жасаудың өзің бақыт санайтын адамдармен ғана дос бол! - деді атасы сонда.

С. Сейтенов

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

- Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті?Ауру айтты дейді:

- Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, ─ дейді.

Ы. Алтынсарин

Торғай мен көбелек

Балабақша ауласында қызыл, сары, ақ гүлдер өскен әп-әдемі гүлзар бар еді.

Сонда бір теңбіл қанат ақ көбелек гүлден-гүлге қонып, шырын сорып жүрген.

Оны бір қу торғай көре қалды да, ұстап жегісі келіп, қуа жөнелді.

Көбелек гүлзар үстінде жоғары-төмен, оңға-солға бұлтарып қаша берді, қаша берді.

Торғай да қыр соңынан қалмай, қанаты пыр-пырлап қуа берді, қуа берді.

Жанталасқан көбелек бір гүлге барып қорғалып еді, қу торғай оны қақшып кете жаздады. Одан тағы да қайта

ұшып, әрлі-берлі бұлтақтай қашып жөнелді.

Біреуі аз болғандай, енді оған екінші торғай келіп шүйілді. Екеуі пыр-пыр етіп таласа кеп қуды. Бір торғайдың қанаты қағып, біреуінің тұмсығы да тиіп өтті.

Міне, осы қиын сәтте ақ көбелек сонда жүрген бір кішкентай қыздың көйлегіндегі гүлге барып қона қалды.

Содан мысы құрыған екі торгай енді оған жуый алмай, жай-жайынакетісті.

Ақ көбелек болса қайтадан гүлзарға барып, гүлден-гүлге қонып,тағы да шырын сора бастады.

Т. Жексенбай

Гүлдер таласы

(ертегі)

Бағзы ерте заманда өсімдіктер патшалығында Қызғалдақ, Раушан гүлі,Бақытгүлі өмір сүріп жатады. Күндердің бір күнінде үшеуінің арасында

«Қайсымыз жаз мезгілінде гүлдеуге лайықпыз?» - деген талас туады.Сонда шыдамсыздау Қызғалдақ бәрінен бұрын:

- Мен гүлдеймін жазда, - дейді.

Осы кезде тікенектері тікірейіп, жан-жағына тәкәппарлана қарағанРаушан гүлі:

- Жоқ, жазда мен гүлдеуім керек! Менің өте жақсы жұпар иісім бар, -дейді.

Сабыр сақтап тұрған, шыдамды Бақытгүлі ең соңында баяу үнмен:

- Менің де жаз мезгілінде гүлдегім келеді, - деп өтінеді.

Бәрін сырттай бақылып тұрған, көп жыл жасаған Шырша былай дейді:

- Табиғаттың әр мезгілі өзінше ерекше сондықтан сендер былайістеңдер! – деп ақылын айтады.

- Қызғалдақ, сен суыққа төзімдісің. Сол себепті көктем мезгіліндегүлдеуің керек.

- Ал сен Раушан гүлі, жаздың аптап ыстығына төзе білесің. Саған шыдамдылық танытып, қапырық күн астында жаздай гүлдеуіңе тура келеді.

- Бақытгүлі, саған сабырлы қалпыңнан айнымай, күз басталғаннан қар түскенге дейін гүлдеген жарасады. Өзге гүлдің бәрі қурап, жер бетінен жоғалғанда сен ғана өз сұлулығыңмен жұрттың көзін тамсандырып, мейірім нұрын шашып тұратын боласың! – дейді.

- Ал мен сендермен таласпай-ақ, жыл он екі ай жасыл қалпымда тұра берейін, - деп Шырша өзіне келгенде табиғат сыйын көбірек алады.

- Содан бері көктем шыға даланы Қызғалдпқ басып, бірақ сәл өкпесі бар болғандықтан аз уақыт гүлдеп жоғалып

кететін көрінеді.

- Ал, Раушан гүлі күн нұрына малынып, ала жаздай ұзақ гүлдеп тұратын болыпты. Бақытгүлі болса гүлдеу мезгілін көп күтіп, күздің алғашқы күнінен қар жауғанға дейін гүлдеп, басқа гүлдерді жоқтатпай тұрады екен.

- Өзінің тапқырлығына риза болған Шырша, көктемде Қызғалдақтың әдемілігіне сүйсініп, жаз бойы Раушанның хош иісінен қуат алып, күздей әр түсті Бақытгүлінің көркіне қызығып, қысы-жазы жасыл түсті болып ғұмыр кешеді екен.

Г. Құлжабаева

Жалқау қыз

(башқұрт ертегісі)

Баяғыда әжесі мен оның немере қызы болыпты. Әжесінің қартайғаны сонша, ештеңе істей де алмапты. Ал немере қызы тіпті жалқау екен. Кемпір жылдан жылға қартайып, қажи беріпті. Көктемнен аман-есен шыққан соң ол: «Тамақ керек, жұрттың бәрі, әне, егін егіп жатыр, біздің де бірдеңе сепкеніміз жөн»,– деп ойлайды. Ол осы ойын немересіне айтады.

– Қажеті жоқ, әже, сен мүлдем қартайдың, күзде мүмкін о дүниелік боларсың, одан соң мені өз отбасына алатын бір мейірімді адамдар табылар. Бізге нанның не керегі бар? – дейді немересі.

Осылайша олар ештеңе де екпейді.

Күз келіп, жұрт алқаптағы егінін жинап алады. Кемпір өлмейді, немере қызды да бағып-қағуға алатын ешкім болмайды. Олар ашыға бастайды.

Бірде көршісі келіп қалады да, әжесі мен немере қыздың жейтін ештеңесі жоқ екенін көріп:

– Келіп ең құрығанда кішкене болса да, тары алып кеткендеріңде ғой!

– дейді. Көрші кетіп қалған соң әжесі немересіне:

– Барып тары алып келсеңші! – дейді. Ал немересі оған:

– Алудың қажеті бар ма? Мүмкін оның тарысы жақсы емес шығар… –деп жауап қатады.

Қыс бойы кемпір мен немересі қатты ашығып, аштан өліп қала жаздайды. Көктем шығысымен немере қыз егістікке жұмысқа шығады.

– Жұмыс істеп қайтесің? – деп күледі көршілері. – Әжең сенің қартайды, төрінен көрі жуық. Ал сені тәрбиелейтін біреу табылар. Нан сендерге неге керек?

– Жоқ, болмайды, мен енді түсіндім. «Қыстың қамын жаз ойла»,– деп қариялар бекер айтпаған екен, – дейді

немересі.

Орыс тілінен аударған Байбота Қошым-Ноғай.

Әтеш пен бұлбұл

Ерте, ерте, ертеде әтеш пен бұлбұл араларынан қыл өтпейтін тату дос болыпты. Ол кезде екеуінің дене тұрқы да ұқсас екен. Күндердің күнінде тау қойнауындағы ұяларының қасынан өтіп бара жатқан аспан перизаты әтеш пен бұлбұлдың:

- Біз әнші болсақ қандай жақсы болар еді? – деп армандап отырғандарын естіп қалыпты. Ол мұны естігеннен кейін олардың қасына келіп әнші болуды қаласа, үйретететіндігін айтыпты. Әтеш пен бұлбұл қуана келісіпті.

Сонымен олар әнші перизаттан өнер үйрене бастапты. Бұлбұл орнынан таң сәріде тұрып, өнерге жаттығумен айналысады екен де, әтеш ұйқышылдау болып, кеш тұрады екен. Оның үстіне ол өзінің қызыл айдарын мақтан көріп, өзін бұлбұлдан артық санап жүріпті. Екеуіне бір жыл өнер үйреткен әнші перизат оларға:

- Сендер көп өнер үйрендіңдер, ендігі мәселе, сол өнерлеріңді өздерің дамытуларың керек, үзбей жаттықсаңдар, өрелі өнерге ие боласыңдар, мен енді бір жылдан кейін келіп, екеуіңнен сынақ аламын, - депті де көзден ғайып болыпты.

Әтеш пен бұлбұл ақылдасып, екеуі екі тауда тұрып, жағы талғанша сайрайтын болыпты, тіпті бұлбұлдың үнін ормандағы аңдар мен құстар да қызыға тыңдайды екен, ал әтеш болса өзінің даусының зорлығына сеніп, күні бойы ұясына кіріп ұйықтаумен болыпты. Ол үнемі ұйықтағандықтан, бұғағы салақтап, семіре бастапты әрі құйрығы да ұяда үнемі жатқандықтан, қайырыла-қайырыла қайқая дөңгеленіпті. Сөйтіп, ол бір жылдың өткенін де сезбей қалыпты. Уағдалы уақытта бұлбұл мен әтешті әнші перизат іздеп келіпті. Ұйықтап жатқан жерінен оятып алса да, әтешті әзер таныпты. Әтеш болса ерекше семіргендіктен, әуелгідей ұзаққа ұша алмайтын болыпты.

Әнші перизат бұлбұл мен әтешті қатар тұрғызып, жеке-жеке сынақ алыпты. Бұлбұл құйқылжыта сайрағанда, әтеш шаңына да ілесе алмай қалыпты. Бұлбұлдың соншама өнер үйренгеніне қайран қалумен бірге өзінің күні бойы ұйқымен болғанын ойлап, қатты ұялыпты. Ол іштей ұйқысын азайтуға ант етіпті, әрі содан бастап әр күні ертемен тұрып, өзінің зор дауысы арқылы басқаларды оятып, ізгілікті іс істеу байламына келіпті. Сөйтіп өз кінәсін мойнына алуды ойлапты.

Сол күннен бастап әтеш ұша алмайтын болып қалыпты да, оның есесіне таңнан тұрып шақыратын болыпты. Ал бұлбұл өзінің өнерін қанағат тұтпай, күні бүгінге дейін жаттығады екен.

Ж. Жәкен

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар

балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз тусіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне

қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап беруі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар

Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы :
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.04 – 03.05.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды ыстық мейірімен қарсы алу. Жылы амандасумен оң көңіл күй дағдыларын жетілдіру. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Топқа лабиринт жолымен жүріп, дұрыс жолды тауып, өтуін тапсыру.				

	(сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланың шығармашылық дағдыларының даму деңгейлері туралы ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Өнер орталығында **сурет салу**, суретті карточкаларды бояту, дербес шығармашылық іс әрекеттерді ұйымдастыру. Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарату, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, домино, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар).		Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **(қоршаған ортамен танысу)** Балалармен жеке жұмыс**.**	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарату, еңбек әрекетін ұйымдастыру
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. **Ырғақтық жаттығулар.** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) пайдасы туралы түсінікті кеңейту.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жуу дағдысын пысықтау. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Тамақтану әдебін сақтау. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері (балалардың сүйікімді мінездері туралы айту) Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісу. Көктемгі көңіл күйлері қалай екенін сұрау?				

	«Достық туралы не біледі? Балалардың ойын тыңдау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Ертегі тыңдаймыз «Алма» ертігісі				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша **)**		**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша**)**	**Дене шынықтыру** (Маман жоспары бойынша **)**
	«Ғажайып қоржын» Міндеттері: қоржыннан түрлі жануарлардың ойыншықтарын шығару. Оларды сызықтың бойына тең етіп қойып жайғастыруын ұйымдастыру. Әр жануардың досын тапқызу. **(математика негіздері)** «Жануарлар» Міндеттері:Достардың қасына дайын пішіндегі жануарларды жапсырту	«Достар» Міндеттері:Балаларм ен ерт ең қандай мерекені тойлайтындығы жайлы әңгімелесу. Олардың барлығы бір бірімен доспа? Сұрау. Топтағы ойыншықтар бір бірімен дос па? деп сұрау. Ендеше ойыншықтар тұратын достар қалашығын құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан		«Жаман жолдас» Міндеттері: Кітап орталығында «Жаман жолдас» әңгімесін оқып беру. Өз бетінше қайталап айтуын, сахналауын ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Аюдың суретін бояту. (**сурет салу)**	«Сыңарын тап» Міндеттері:Балаларды жарты шеңбер етіп отырғызу. Суреттердің бір бөлігін көрсетіп, оның не зат екенін табқызу. Ол затты тапқан балаға топтан сыңарын табқызу **(көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Балаларды екі орталыққа бөлу. Бір орталықта «Біз достарымызбен келетін балабақша» тақырыбында сурет салдырту. **(сурет салу)** Екінші орталықта

	(жапсыру)	құрастырайық деп құрату **(құрастыру)** Достар қалашығы Міндеттері:Не құрастырып жатқандары жайлы бір біріне айтып, оның қандай болатыны, ол жерде не істейтінін айтып отыруына жағдай жасау. **(сөйлеуді дамыту)** Достар әнін қосып сергіту сәтін жасату. **(музыка)**			«Кім тапқыр» ойынын ойнату. Топтағы осы геометриялық фигураларға ұқсас заттарды көп етіп табуға ынталандыру. **(математика негіздері)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын пысықтау. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **(Салауатты өмір салтын қалыптастыру)** Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге үйрету. Серуенге бара жатқанда айналасына қарап, өзгесітерді байқау және атауды дамыту. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын	Бақылау. Мақсаты: Айналаға		Алып шыққан ойыншықтармен жеке	Бақылау. Мақсаты: Ағаштардың

	бақылату. Желдің бар жоғын анықтату. Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** «Жылдам жаса» ойынын ойнату. Ойын барысында етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету(отыр, жүр, жүгір). Балалардың бірі отыр, жүр, жүгір дегенді ретімен ауысытып айтады. Балалар орындайды. Дұрыс жасамаған бала ән немесе тақпақ айтып айыбын өтеп беруіне жағдай жасау **(сөйлеуді дамыту)** **Қимылды ойын:** «Кім жылдам»	зейінмен қаратып, көктемнің қандай белгілерін көріп тұрғаны жайлы сұрау. **(қоршаған ортамен танысу)** Балаларға қалаулары бойынша бормен ойдан сурет салуды ұсыну. Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әртүрлі пішіндегі (көгөністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелету, **(Сурет салу)** **Спорттық жаттығулар**: Аулада үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға		және топтық ойын теңестіру дағдыларын дамыту **(математика негіздері)** Балабақша ауласындағы табиғи заттардан үйшік құрастыру. Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. **(құрастыру)** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыка сүйемелдеуімен орындату **(музыка)**	жапырақтарын бұтақтарын лупамен қарату. Балбақша ауласында өсетін кейбір көгөністер мен жемістердің түрін тану және атау, қарапайым түсініктерді қалыптастыруды пысықтау. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Кешікпе» Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге үйрету. Сурет бойынша «Жаман жолдас» ертегісін балаларға айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**

		бұрылып тебу.			
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айту және т.б. жаттату. **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындату: қолды дұрыс жууды, өз орамалының орнын білуін, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , аузына тамақ толтырып сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюын қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды қалыптастыру. Өз төсек орнын тауып жату дағдысын бекіту. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу барысында балаларға достық туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қойып тыңдап тыныңуына жағдай жасау**(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүргізу. Тыныс алу жолдарын жаттығулар жасатып, шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киінуді,түймелерін қадауды, сырмаларын сыруды, аяқ киімдерін дұрыс киюді пысықтау . Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жууды, құрғатып сүртуді, сүлгіні өз орнына іліп қоюды жетілдіріп бекіту **(Мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап орталығында «Үш торай» ертегісін оқып беру. Естеріне түсіру. **(көркем әдебиет)** Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Ермексаздан достардың ойыншықтарын жасату. **мүсіндеу)** Екінші орталықта гүлдердің пішінін құрастыруға ынталандыру. **(құрастыру)**	Балаларды екі орталыққа қалауы бойынша бөлу. ермексаздан топтағы ойыншықтардың мүсіндерін жасауды ұсыну. (доп, шар және т.б) **(мүсіндеу)** Қағаздан үйшік жасау. Дайындалған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруды және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **жапсыру)** Жасаған заттарын ортадағы үстел үстіне қою. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен		Балаларды орталықтарға бөлу. Қалаулары бойынша дербес шығармашылық әрекеттер ұйымдастыру. Ермексазды алақанда есу дағдыларын жетілдіру. **(мүсіндеу)** Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдануды дамыту. **(жапсыру)**	Ұнатып айтатын әндерін, билейтін билерін қайталатып пысықтау. **(музыка)** Балабақша ғимаратын құрастырғызу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(құрастыру)**

		қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуін дамыту. **(математика негіздері)**			
Балалармен жеке жұмыс	«Үш торай» ертегісін қайталау.	Көлденең және тік сызықтарды бейнелету.		Ермексазды алақанда есу дағдыларын жетілдіру.	Балбақша ауласында өсетін кейбір көгөністер мен жемістердің түрін тану және атау, қарапайым түсініктерді қалыптастыруды пысықтау.
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау және ойыншықтарды алып шығу.(**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Қимылды ойын «Трамвай» Ұнатып айтатын әндерін билерін пысықтау. **(музыка)**	Достық туралы суреттерді кітаптан қарату, оларды әңгімелеу, танитын кейіпкерлердің іс әркетін сахналау. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** «Мысық пен		Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. Суреттер бойынша әңгімелесу **(көркем әдебиет)** Еркін ойындар. кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалардың дербес шығармашылық әрекеттерін ұйымдастыру. Апта бойы жасалған жұмыстардың ішінен ұнағанын қайта жасауға мүмкіндік беру. **(мүсіндеу)**

		тышқан»		әрекет етуге үйрету	**(жапсыру)** **Қимылды ойын** «Хан талапай»
Балалардың үйге қайтуы	Балаларға «Достық» туралы әңгімелесуді ұсыну. Қызықты ойындарды үйде ойнауға ұсыну.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 06.05 – 10.05.2024ж.

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі** **06.05.2024**	**Сейсенбі** **07.05.2024**	**Сәрсенбі** **08.05.2024**	**Бейсенбі** **09.05.2024**	**Жұма** **10.05.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Балабақшаға дүкеннен зат алып келмеу керектігін түсіндіру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен,	Балалардың мінезі құлқындағы өзгерістер туралы анықтамалық ақпарат беру. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету.				

кеңес, әңгімелесу	Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Сарбаздар туралы мультфильм көрсету,балалардың пікірін тыңдау. «Ән сал, сарбаз!» алдын жаттаған әнін дауыстап және төмен дауыспен айтуды ұйымдастыру **(музыка)**		«Жеңіс күні» Міндеттері:Балалар демалыс күндері біз қандай мереке тойланғаны жайлы сұрау. Батырлар мен әскерлердің суретін көрсету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: Отан қорғаушылар, Қазақстан Республикасының әскері туралы ұғымдарын кеңейту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**		Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **Балармен жеке жұмыс. (қоршаған ортамен танысу)**
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыка сүйемелдеуімен орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнау дағдысын дамыту. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. **(сөйлеуді дамыту)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балаларға бір біріне бүгін қандай әдемі болып тұрғанын сипаттап айтқызу. Қазақ батырлары туралы не білетінін сұрау? Олар туралы не білгісі келетінін анықтау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Қарға мен түлкі»ертегісі**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету		**Музыка (маман жоспары бойынша)**		**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**
	«Батыр қыздар?» Міндеттері:Қыздар сарбаз бола ала ма?, деп әнгәме бастау Мәншүк Мәметова, Алия Молдагулова, Хиуаз Доспанова және т.б фото суреттерін көрсетіп. Олар туралы айтып беру. **(көркем әдебиет)** «Сарбаздар» Міндеттері:Топтағы қуыршақтарды сарбаз секілді қатарға тұрғызу, санату. Оңға солға бұрып, команда орындату		«Сарбаздар» Міндеттері:Топта ойыншық әскерлерді қатарға тізіп қою санату.. Сызық бойына тізіп достарымен тең ету. Карточкалармен жұмыс. Сәйкестендіру ойынын ойнату **(математика негіздері)**		«Сарбаздар» Міндеттері:Кітаптардан Қазақстан республикасының әскерді туралы суреттер көрсетіп ақпарат беру. «Сарбаз» тақпағын айту, «Сарбаз» әнін қайталап айтқызу. Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту **(сөйлеуді дамыту, музыка)** «Ғажайып сандық» дидактикалық ойын. Міндеттері: Сандықтан әр түрлі заттар шығартып, сипаттауда сын есімдерді

	(математика негіздері)				қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойыншатең) дамыту. Карточкалармен жұмысжасату. **(математика негіздері)**
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қазіргі таңда полицияда да қыздар жұмыс жасайтынын айтып,таныстыру. Олардың қандай қызмет атқаратынын түсіндіру. Сюжетті-рөлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелері туралы балалардың		**Спорттық жаттығулар**: Балабақша ауласында үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Сарбаз боламыз деп, қатарға тұру, оңға		**Қимылды ойын** қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды ойнату. Бақылау. Мақсаты:Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат

	білімдерін жетілдіру. Жаяу жүргіншілерге және жолаушыларға арналған қарапайым ережелермен таныстыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Ағаштардан автомат пистолет жасату **(құрастыру)** Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»		солға бұрылу дағдыларын бекіту. **Қимылды ойындар.** Доптармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. «Ән сал, сарбаз!» әнін балаларға айтқызу, қимылдар жасату. **(музыка)** **Қимылды ойын** «Арқан тарту»		құбылыстарын бақылату (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың көктемгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді жетілдіру. **(қоршаған ортамен танысу)** Сарбаз болып командаларды орындатып ойнату.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттау **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы айтып беру. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				

	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. Топтағы кітап орталығынан балалар таңдаған ертегіні оқып беру (**көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруд ұйымдастыруі. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киінуін жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға және жинауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Сарбаз» тақпағын жаттау. Міндеттері:Сөйлеуде дауыс қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту **(сөйлеуді дамыту)** Баларады орталықтарға бөлу. Дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып алып композицияны құрастырып жапсыруға мүмкіндік беру. Еркін тақырыпта жұмыс. Жапсыру		**Сарбаз** Қорғаған орман, тауын, көлін Қатардағы ол жауынгер. Шайқасар жаумен бетпе-бет Ол дағы өшпес жалынды ер. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. **(көркем әдебиет)** шығармашылық орталықта дербес шығармашылық		Апта бойы жасаған жұмыстарды қорытындылау. Өздеріне ұнаған жұмысты қайталап жасауға болатынын айтып, балаларды орталықтарға бөлу. **сурет салу жапсыру немесе мүсіндеуді,** Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату **(музыка)**

	барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(жапсыру) (сурет салу)**		жұмыстарын ұйымдастыру. Балалар қалаулары бойынша сарбаздардың суретін бояп, олардың қаруларын ермексаздан жасап, жеңіс туралы композиция жапсырады **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	Оң және сол қолмен тік нысанаға заттарды лақтыруды меңгеру		«бір», «көп» ұғымдарын ажыратуы пысықтау		Негізгі түстерді дұрс атауға талпындыру
Серуенге дайындық	Реттілік сақтап киімдерін дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Еркін ойындар Ермексаздан сарбаздардың заттарын жасату. Оны ойыншық сарбаздардың қолына қыстырып қоюға мүмкіндік беру **(мүсіндеу)**		Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және		**Қимылды ойын** «Сақина жасыру.» Өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. **(құрастыру)**

	Қимылды ойын «Ханталапай»		құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. **(құрастыру)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»		
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. Ата- анарға отбасында сарбаздар, батырлар туралы әңгімелесуді ұсыну.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 13.05 – 17.05.2024ж

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 13.05.2024**	**Сейсенбі 14.05.2024**	**Сәрсенбі 15.05.2024**	**Бейсенбі 16.05.2024**	**Жұма 17.05.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандарының кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілету (суық, жылы, күн шуақты, жаңбыр жауды, жел соқты), оған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру. Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасату) **Балармен жеке жұмыс.** Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың, құстардың суреттерін қарату.				
	«Мамыр» Міндеттері:Көктемнің үшінші айы мамырда табиғаттағы өзгерістерді таныстыру. Қызғалдақ сирень және т.б гүлдері туралы ақпарат беру. Гүлдерді атату, сипаттату. Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту **(сөйлеуді дамыту)**	Заттарды геометриялық пішіндерден жасату. Міндеттері:Балалард ы геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыруды пысықтау, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **(математика негіздері)**	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату. әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр, қамқор, сезімтал және іскер, еңбекқор, ұқыпты) аудару, жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыруды пысықтау. **(сөйлеуді дамыту**	«Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру. Міндеттері:Балаларға өз бетінше ертегі мазмұнын айтуды дағдыландыру. **(көркем әдебиет)**	«Қызыл раушан» Міндеттері: әнін айтқызу, би қимылдарын жасату. көңіл көтерулеріне жағдай жасау **(музыка)**

			және қоршаған ортамен танысу)		
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» жаттауға баулу**(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жыл мезгілі жайлы сұрақтарға жауап алу Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктем мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріңдерші? Көктемде не жауады? Келесі жыл мезгілі қандай? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Гүлдер туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: сәлемдесуде, өтінішін,	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**

	ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **(қоршаған ортамен танысу)**				
	Екі түрлі гүлдерге сәйкес балаларды топтарға бөлу. Бірінші орталықта гүлдерге күтім жасау туралы ақпарат алып, топтағы гүлдерге күтім жасату Екінші орталықта балаларға гүлдер бағын құрастырту. **(құрастыру, қоршаған ортамен танысу)**	«Ғажайып қорапша» Міндеттері:қорапшадан су құйғыш, күрек, шелек шығадыБұл заттармен не істейміз деп сұару? Сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту:баяу сөйлеуді дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	«Гүлдер ханшайымы» Міндеттері:Адасып келген Көктем ханшайымымен танысу Ол. балаларға себетке гүл теріп жүріп адасып қалғанын айтады. Балаларға өз үйіне қайтуға көмектесуін сұрайды. Балалар екі орталыққа бөлінеді. Бірінші орталықта ұлдар плакатқа гүлдердің суретін салса, екінші орталықта қыздар себеттегі гүлдерді қарап, танып атап, олар туралы не білетінін айтады.	Міндеттері:Топтағы гүлдерге күтім жасату, олардағы өзгерістерді байқату. Гүлдерге қарап сурет салуды немесе ермексаздан мүсінін жасауды ұсыну. **(мүсіндеу, сурет салу)**	«Алтын сандық» Міндеттері: сандықтың ішінен әр түрлі ертегі кейіпкерлерінің киімі шығару. Балалардың қалаулары бойынша киім таңдап алып, қойылымдарды сахналату дағдысын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**

			Көктем ханшаймына қағаздан гүл жасап ұсынады. Ал ол балаларға өз гүлдерін сыйлайды. **(математика негіздері, құрастыру, сурет салу)** Сосын барлығының көңіл көтеріп «Аппақ гүлдер» әнін айтып, би қимылдарын жасап көңіл көтеруін ұйымдастыру **(музыка)**		
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	серуенде (отпен ойнамау, жолға шықпау) ойын алаңында және құммен, сумен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). **(қоршаған ортамен танысу)** Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористі дамыту)**.				

Серуен	Балақаша ауласында қандай гүлдер бар екенін анықтату. Оларға күтім жасату. **(қоршаған ортамен танысу)** Тәулік бөліктері күндіз және түнде туралы ұғымдарын кеңейту. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын «Автобус»**	Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: жемістер, көгөністер. Балабақша ауласында өсетін өсімдіктерге күтім жасату. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар» «Ғажайып кілемше». Дайын кілемшеге гүлдерді салу, бояту. **(сурет салу)** Құмда әр түрлі гүлдер бағының қоршауларын құрастырту. **(құрастыру)**	Балабақша ауласындағы гүлдерді, құстарды бақылату. Олардың тіршілігі туралы әңгімелету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»	Ауа райын бақылату, Балабақша ауласында еңбек әрекетін ұйымдастыру. Әртүрлі заттардың атауларын сөйлегенде белсенді қолдану, заттардың атқаратын қызметтерін түсіну, заттардың тобын білдіретін түсініктерді меңгерту. **(қоршаған ортамен танысу, математика негіздері)** **Дидактикалық ойын** «Дауысынан таны» жел жаңбыр, найзағайдың дауыстарын тану, атауды пысықтау. **Қимылды ойын** «Қояндар»	Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойын әрекетіне ынталандыру. Мүмкіндіктеріне қарай күтушіге, аула сыпырушығакөмек көрсетуді ұйымдастыру. Өзгенің еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауғатәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау. Бормен олардың суреттерін салғызу. **(қоршаған ортамен танысу)** Бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеуді. Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(сурет салу)** Өзінің дене мүшелерін бағдарлауды және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды пысықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. Оңға

					солға бұрыл ойынын ойнату. **(математика негіздері)** **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату **(музыка)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: Дербестікті қалыптастыру: киіну, жуыну, тісін тазалау Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға,жинауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				

	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Ермексаздан қызғалдақ жасату. Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету **(музыка)**	Балаларға «әдебиет» орталығында «Торғай мен көбелек» ертегісін оқып беру. **(көркем әдебиет)** «Гүлдер бағы» тақырыбында қарапайым композицияларды жасап мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. **(мүсіндеу)**	Көктем аруының себетін жасауды ұсыну. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы мүсіндету. **(мүсіндеу)** Балалардың ұнататын ертегісін сахналату. **(көркем әдебиет)**	Гүлдерді адамдар басып кетпес үшін, оларға қоршау жасату **(құрастыру)** Лэпбукке гүлдер жапсырту. **(жапсыру)**	«Гүлдер саябағы» тақырыбында құрылыс материалдарынан құрастыру ойындарын ойнату. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтауды пысықтау. **(құрастыру)** Ағаштағы гүлдерді мүсіндету. Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндету, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру әдістерін қолдануды дамыту. **(мүсіндеу)**

Балалармен жеке жұмыс	Тәулік бөліктері күндіз және түнде туралы ұғымдарын бекіттіру.	Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.	Гүлдерді қарап, танып атап, олар туралы не білетінін айтады.	«Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру.	Сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды дамыту. Карточкалармен жұмыс жасату.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	**Қимылды ойын** «Поезд» Құмда гүлдердің суретін салу. **(сурет салу)**	Еркін ойындар Лэпбута гүлдер бағына әр бетіне сәйкесінше жапсырту **(жапсыру)** **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Мекен мен балапандар»	Еркін ойындар Лэпбукке көктем белгілерін танып жапсырту. **(жапсыру)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»
Балалардың үйге қайтуы	Оқып берген ертегілерді үйде қайталау. Гүлдер туралы әңгімелесуді ұсыну.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 20.05 – 24.05.2024ж

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**

Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілету (суық, жылы, күн шуақты, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату. Жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздерменбайыту. **(сөйлеуді дамыту)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың, құстардың суреттерін қарату.				
	Балалардан бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау. Сүйікті ойыншығы мен ойыны туралы сұрау. Ол ойыншықты не үшін жақсы көретіндерін айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**	Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап»	«Әр қашан күн сөнбесін» әнін айтқызу, би қимылдарын жасату көңіл көтеріп сезімдерін танытуға жетелеу. **(музыка)**	«Топтағы гүлдер» Топтағы гүлдерге күтім жасату. Олардағы өзгерістерді байқату. Гүлдерге қарап сурет салуды немесе ермексаздан мүсінін жасауды ұсыну. **(мүсіндеу, сурет салу)**	Табиғат бұрышындағы өсімдіктерді тамашалап, оларға күтім жасату (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасату) **Балармен жеке жұмыс.**
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын				

	шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» беруге баулу**(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: «Әр қашан күн сөнбесін» әнін айтқызу. Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Мақта қыз бен мысық»**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын пысықтау.	**Дене шынықтыру** (маман жоспары бойынша)	**Музыка** (маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (маман жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (маман жоспары бойынша)
	Балаларды екі топқа бөлу. Бірінші	«Ғажайып қорапша» Міндеттері:	Дидактикалық ойын «Бұл не зат?»	«Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру.	«Ойыншығым» Ойыншықтарды

	топтағылар «ойын» орталықта ойыншықтарды жуып күтім жасату, ал екінші «өнер»орталықта қағаздан кеме құрастырғызу. Сосын балалардың орталықтармен ауысуына жағдай жасау. **(құрастыру, қоршаған ортамен танысу)**	қорапшадан құмда ойнайтын ойын құралдарын шығару. Балаларға оларды атату, содан соң санату салыстырғызу. Қандай қызмет атқаратынын айтып беруді үйрету. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстырып сөйлеуді жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту)** «Салыстыру» Міндеттері:Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша қорапшадан шығарылған заттарды салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша айырмашылығын табуға машықтандыру **(математика негіздері)**	Міндеттері:суреттің төрттен бір бөлігін танып не зат екенін тауып атату. Оны топтан тауып келуін қйымдастыру Онымен не істейтінін әңгімелету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Міндеттері:Балаларды өз бетінше саханалауға талпындыру. **(көркем әдебиет)**	үстелдің үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** Көңіл көтеріп. «Бақытты балалар» әнін айтқызу, би қимылдарын жасату. **(музыка)**

Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балақаша ауласында қандай құстар бар екенін анықтату. Ұяларын бақылату. Балапандар барма көруін ұйымдастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Қорапшадағы ойыншықтармен ойын. Заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсетуді бекіту **(математика негіздері)**	Еңбек. Мақсаты:Балабақша ауласында өсетін өсімдіктерге күтім жасату. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар» Құммен ойынайтын құралдарымен әр түрлі суреттерді салғызу **(сурет салу)**	Балабақша ауласындағы гүлдерді, құстарды санату. Оларға табиғи заттардан астау жасату. **(математика негіздері, құрастыру)** Бормен құстардың суретін салғызу **(сурет салу)** **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»	Бақылау. Мақсаты:Ауа райын бақылату, Балабақша ауласында еңбек әрекетін ұйымдастыру. Гүлдер мен ағаштардың айырмашылықтарын сипаттап айтуын ұйымдастыру. **(қоршаған ортамен танысу, математика негіздері)** **Қимылды ойын** «Қояндар»	Балабақша ауласында өсіп тұрған гүлдерді санату, танып атату, оларға күтім жасату. Құмда олардың суреттерін салғызу. **(қоршаған ортамен танысу, сурет салу, математика негіздері)** **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.

	Қимылды ойын «Автобус»				
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерін дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы, баяу музыка тыңдату. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату **(музыка)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы	Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Ермексаздан «кеме» жасату.	Балаларға «Әдебиет» орталығында ұнатқан кітаптарынан ертегі суреттерін тамашалатып, таңдаған ертегіні	Күн бейнесін мүсіндеу Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.	Лего ойыншықтары арқылы «Достар қалашығын» ұжымдасып құрастыруға жұмылдырып	Табиғи қалдық материалдармен балалардың дербес шығармашылық әрекеттері. **(құрастыру)**

басқа әрекеттер)	Балаларға ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету **(музыка)**	оқып беру. Сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. **(көркем әдебиет)** Ермек саздан құм салатын шелектер жасату. **(мүсіндеу)**	**(мүсіндеу)** Балалар ұнатып, таңдаған ертегісін сахналату. **(көркем әдебиет)**	орындату **(құрастыру)** Лэпбук арқылы балалардың дербес шығармашылық жұмысын орындауға жағдай жасау **(жапсыру)**	Ағаштағы гүлдерді мүсіндеу. Дайын ағашқа гүл күлтешелерін ермексаздан жасап, біріктіруді бекіту. **(мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	_мүсіндеуде кескішті қолдана білуге үйрету	тақпақты жаттау	жасалған әрекеттердің көмегімен түрлі мәселерді шешудің әдістерін табуда бағыт беру	Көктем тақпағын жаттау	Бір,екі қатармен жүруді үйрету.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	**Қимылды ойын** «Поезд» Құмда кеменің суретін салғызу. **(сурет салу)**	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар» Лэпбукте құрылыс құралдары мен заттардың сәйестігін тауып сәйкестендіріп жапсырту **(жапсыру)**	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Мекен мен балапандар»	Еркін ойындар Қағаздан гүлдердің пішінін жасату. **(жапсыру)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»

Балалардың үйге қайтуы	Оқып берген ертегілерді үйде қайталау. Бейбітшілік туралы әңгімелесуді ұсыну.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : «Ақ тиін»шағын орталығы
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 27..05 – 31.05.2024ж

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың мінезі туралы анықтамалық ақпарат беру. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **Балармен жеке жұмыс. (қоршаған ортамен танысу)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне	Көктем мен жаздың айырмашылығын қалай білуге болатыны жайлы әңгімелету. Жайдары жаз әңгімесін оқып беру.	Шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, Пазлдармен үстел үсті ойындарын	Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын	Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу	Балаларды шеңберге отырғызып, бір-біріне жақсы тілек айтқызу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас

басқалар)	Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталату **(көркем әдебиет)**	ойынату. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **(қазақ тілі)**	ойнату, кітаптарды қарату кезінде. сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйретуді жетілдіру **(сөйлеуді дамыту)**		негіздерін қалыптастыруды жалғастыру.
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар бір біріне бүгін қандай әдемі болып тұрғанын сипаттап айтады. «Жазбен көктем мезгілі» туралы не білетіндерін сұрау. Олар туралы не білгісі келетінін анықтау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** **Ертегі тыңдаймыз «Үш аю»ертегісі**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша)**	**Музыка (маман жоспары бойынша**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша**	**Дене шынықтыру (маман жоспары бойынша**

	Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.				
	«Көктем мен жаз» Міндеттері: туралы суреттерді қарату. ерекшеліктерін танып,атауын үйрету. **(қоршаған ортамен танысу)** Балаларды екі орталыққа бөліп, бірінші «Ашық алаң» орталығында жазғы ойын алаңын құрастыруды орындауды, екінші «өнер»орталығында жайдары жаздың суретін салғызу **(құрастыру және сурет салу)**	«Кітап» орталығында жаз мезігілінің суреттері бар кітапты қарап шығуна жағдай жасау. *Ә.Ахметов* Тақпағын жаттату **Жаз еді** Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. **(көркем әдебиет)** «Өнер» орталығында екі шағын топқа бөлу Бірінші топ балаларына көбелектің суретін бояту **(сурет салу)** Ал екінші топтағыларға көбелекті мүсіндету **(Мүсіндеу)**	«Жаз» Міндеттері: Су жағасында шомылып жатқан балалардың суреттерін көрсету. Балалардың сурет бойынша әңгіме жүргізуін дамыту. Зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдануды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** Суға қай кезде түсуге болады. Міндеттері: Күн тәртібінде көрсетілген кестемен жұмыс жасату. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауын дамыту:	«Кітап» орталығында жаз мезігілінің суреттері бар кітапты қарап шығуна жағдай жасау. *Ә.Ахметов* Тақпағын жаттату **Жаз еді** Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. **(көркем әдебиет)**	«Өнер» орталығында екі шағын топқа бөлу Бірінші топ балаларына көбелектің суретін бояту **(сурет салу)** Ал екінші топтағыларға көбелекті мүсіндету **(Мүсіндеу)**

			күндіз-түнде, таңертең-кешке **(математика негіздері)**		
Екінші таңғы ас	Екінші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (өзіне-өзі қызмет көрсетудің мәдени-гигиеналық дағдылары, еңбек әрекеті (кезекшілік)). Балалардың назарын тағамға аудару, үстелге отырғанда балалардың дұрыс қалпын қадағалау, кеудені тік ұстап отыру (сөйлеуді дамыту, қимылды, коммуникативті әрекет).				
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында өсетін гүлдерді бақылату. Салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеуді жетілдіру. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын**	Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру, табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** «Жалауға қарай жүгір» қимылды ойын.	**Спорттық жаттығулар**: Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Балабақша ауласындағы бассейнмен таныстыру. **(қоршаған ортамен танысу)**	Бақылау. Мақсаты: Жаз мезгілі мен көктемнің айырмашылықтарын табиғаттан бақылау. Айырмашылықтарын тани білу. Ағаштар мен гүлдерді бақылау. «Жалауға қарай жүгір» қимылды ойын.	Еңбек Мақсаты: Балабақша ауласындағы гүлдер мен ағаштарға күтім жасау. Тазалық жұмыстарын жүргізу. **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»

	«Шымшықтар мен мысық»		**Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыларып пысықтау. Асықпай бір-бірін итермей жүруді қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттату **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ас қайырып бата беруді дамыту. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы, баяу музыка тыңдату. Топтағы кітап орталығынан балалар таңдаған ертегіні оқып беру (**көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға, жинауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Әдебиет» орталығында «Гүлдер таласы» ертегісін сахналауды жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту)** «Өнер» орталығында	Кітаптан ертегілер оқып беру. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдануды, таныс	**«Жаз еді»** Ә.Ахметов Жаттауын жаттату. Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. **(көркем әдебиет)**	Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Ермексаздан «кеме» жасату.	Балаларға «Әдебиет» орталығында ұнатқан кітаптарынан ертегі суреттерін тамашалатып, таңдаған ертегіні оқып беру. Сөздер мен

	балаларды екі шағын топқа бөлу.Бірінші топ балаларына гүлдерді ермексаздан жасату. **(мүсіндеу)** Екінші топ балаларына ұлттық ою-өрнек элементтерінің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтаумен пішінін ескере қолданып, кілемшені безендіру дағдысын дамыту **(жапсыру)** Ортаға «Ашық алаңға»жиналып көңілді ән орындатып би билету. **(музыка)**	ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. **(сөйлеуді дамыту)**	«Өнер» орталығында балаларға шығармашылық жұмыстарын ұйымдастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	Балаларға ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету **(музыка)**	қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. **(көркем әдебиет)** Ермек саздан құм салатын шелектер жасату. **(мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	сөйлеу мәнерінің тәсілдерін(сөйлеудің қарқыны,интонация) сақтай білуге дағдыландыру	сөйлеуді дамытудан балалардан «көктем» өлеңін жаттатқызу	негізгі түстерді дұрыс атауға талпындыру	өзін кеңістікте, уақытын бағдарлауға үйрету.	__тұрған орнында қос аяқпен, алға қарай жылжып секіруді үйрету
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Дидактикалық ойын	Қимылды ойын	Құмнан бассейн жасау.	**Еркін ойындар**	Құмнан бассейн жасау.

	«Ғажайып сандық» Сандықтан әр түрлі заттарды көрмей, ұстап сезу арқылы табу. **Еркін ойындар** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту **Қимылды ойын** «Хан талапай»	«Сақина жасыру.» Балабақша ауласына ұшып келген көбелектерді санату, салыстыру. Көбелек қанаттарын әр түрлі заттармен безендіріп жасату **(математика негіздері және жапсыру)** **Қимылды ойын** «Арқан тарту»	**(құрастыру)** **Еркін ойындар** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту	Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту **Қимылды ойын** «Хан талапай»	**(құрастыру)** Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан әр түрлі заттарды көрмей, ұстап сезу арқылы табу.
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу.				

Ертегілер

Атасының ақылы

─Төкенмен келісе алмай қалушы едің, қазір араларыңнан қыл өтпейтін болыпты ғой, Еркінім?! - деді бірде атасы.

— «Қыл өтпейді» дегенді түсінбедім, ата? - деп таңырқады немересі.

— «Тату-тәтті дос болыпсың» дегенім ғой.

— Кездескен сайын кәмпит берсе, онымен кім дос болмайды!

─Мен ешкіммен тамақ үшін дос болып көргенім жоқ, балам. Достықтың тамыры тереңде. Адал, ақылды балалармен дос бол! Адамға жақсылық жасаудың өзің бақыт санайтын адамдармен ғана дос бол! - деді атасы сонда.

С. Сейтенов

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

- Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті?Ауру айтты дейді:
- Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, ─ дейді.

Ы. Алтынсарин

Торғай мен көбелек

Балабақша ауласында қызыл, сары, ақ гүлдер өскен әп-әдемі гүлзар бар еді.

Сонда бір теңбіл қанат ақ көбелек гүлден-гүлге қонып, шырын сорып жүрген.

Оны бір қу торғай көре қалды да, ұстап жегісі келіп, қуа жөнелді.

Көбелек гүлзар үстінде жоғары-төмен, оңға-солға бұлтарып қаша берді, қаша берді.

Торғай да қыр соңынан қалмай, қанаты пыр-пырлап қуа берді, қуа берді.

Жанталасқан көбелек бір гүлге барып қорғалып еді, қу торғай оны қақшып кете жаздады. Одан тағы да қайта ұшып, әрлі-берлі бұлтақтай қашып жөнелді.

Біреуі аз болғандай, енді оған екінші торғай келіп шүйілді. Екеуі пыр-пыр етіп таласа кеп қуды. Бір торғайдың қанаты қағып, біреуінің тұмсығы да тиіп өтті.

Міне, осы қиын сәтте ақ көбелек сонда жүрген бір кішкентай қыздың көйлегіндегі гүлге барып қона қалды.

Содан мысы құрыған екі торғай енді оған жуый алмай, жай-жайынакетісті.
Ақ көбелек болса қайтадан гүлзарға барып, гүлден-гүлге қонып,тағы да шырын сора бастады.

Т. Жексенбай

Гүлдер таласы

(ертегі)

Бағзы ерте заманда өсімдіктер патшалығында Қызғалдақ, Раушан гүлі,Бақытгүлі өмір сүріп жатады. Күндердің бір күнінде үшеуінің арасында «Қайсымыз жаз мезгілінде гүлдеуге лайықпыз?» - деген талас туады.Сонда шыдамсыздау Қызғалдақ бәрінен бұрын:

- Мен гүлдеймін жазда, - дейді.

Осы кезде тікенектері тікірейіп, жан-жағына тәкәппарлана қарағанРаушан гүлі:

- Жоқ, жазда мен гүлдеуім керек! Менің өте жақсы жұпар иісім бар, -дейді.

Сабыр сақтап тұрған, шыдамды Бақытгүлі ең соңында баяу үнмен:

- Менің де жаз мезгілінде гүлдегім келеді, - деп өтінеді.

Бәрін сырттай бақылып тұрған, көп жыл жасаған Шырша былай дейді:

- Табиғаттың әр мезгілі өзінше ерекше сондықтан сендер былайістеңдер! – деп ақылын айтады.

- Қызғалдақ, сен суыққа төзімдісің. Сол себепті көктем мезгіліндегүлдеуің керек.

- Ал сен Раушан гүлі, жаздың аптап ыстығына төзе білесің. Саған шыдамдылық танытып, қапырық күн астында жаздай гүлдеуіңе тура келеді.

- Бақытгүлі, саған сабырлы қалпыңнан айнымай, күз басталғаннан қар түскенге дейін гүлдеген жарасады. Өзге гүлдің бәрі қурап, жер бетінен жоғалғанда сен ғана өз сұлулығыңмен жұрттың көзін тамсандырып, мейірім нұрын шашып тұратын боласың! – дейді.

- Ал мен сендермен таласпай-ақ, жыл он екі ай жасыл қалпымда тұра берейін, - деп Шырша өзіне келгенде табиғат сыйын көбірек алады.

- Содан бері көктем шыға даланы Қызғалдпқ басып, бірақ сәл өкпесі бар болғандықтан аз уақыт гүлдеп жоғалып кететін көрінеді.

- Ал, Раушан гүлі күн нұрына малынып, ала жаздай ұзақ гүлдеп тұратын болыпты. Бақытгүлі болса гүлдеу мезгілін көп күтіп, күздің алғашқы күнінен қар жауғанға дейін гүлдеп, басқа гүлдерді жоқтатпай тұрады екен.

- Өзінің тапқырлығына риза болған Шырша, көктемде Қызғалдақтың әдемілігіне сүйсініп, жаз бойы Раушанның хош иісінен қуат алып, күздей әр түсті Бақытгүлінің көркіне қызығып, қысы-жазы жасыл түсті болып ғұмыр кешеді екен.

Г. Құлжабаева

Жалқау қыз

(башқұрт ертегісі)

Баяғыда әжесі мен оның немере қызы болыпты. Әжесінің қартайғаны сонша, ештеңе істей де алмапты. Ал немере қызы тіпті жалқау екен. Кемпір жылдан жылға қартайып, қажи беріпті. Көктемнен аман-есен шыққан соң ол: «Тамақ керек, жұрттың бәрі, әне, егін егіп жатыр, біздің де

бірдеңе сепкеніміз жөн»,– деп ойлайды. Ол осы ойын немересіне айтады.

— Қажеті жоқ, әже, сен мүлдем қартайдың, күзде мүмкін о дүниелік боларсың, одан соң мені өз отбасына алатын бір мейірімді адамдар табылар. Бізге нанның не керегі бар? – дейді немересі.

Осылайша олар ештеңе де екпейді.

Күз келіп, жұрт алқаптағы егінін жинап алады. Кемпір өлмейді, немере қызды да бағып-қағуға алатын ешкім болмайды. Олар ашыға бастайды.

Бірде көршісі келіп қалады да, әжесі мен немере қыздың жейтін ештеңесі жоқ екенін көріп:

— Келіп ең құрығанда кішкене болса да, тары алып кеткендеріңде ғой!

— дейді. Көрші кетіп қалған соң әжесі немересіне:

— Барып тары алып келсеңші! – дейді. Ал немересі оған:

— Алудың қажеті бар ма? Мүмкін оның тарысы жақсы емес шығар… –деп жауап қатады.

Қыс бойы кемпір мен немересі қатты ашығып, аштан өліп қала жаздайды. Көктем шығысымен немере қыз егістікке жұмысқа шығады.

— Жұмыс істеп қайтесің? – деп күледі көршілері. – Әжең сенің қартайды, төрінен көрі жуық. Ал сені тәрбиелейтін біреу табылар. Нан сендерге неге керек?

— Жоқ, болмайды, мен енді түсіндім. «Қыстың қамын жаз ойла»,– деп қариялар бекер айтпаған екен, – дейді немересі.

Орыс тілінен аударған Байбота Қошым-Ноғай.

Әтеш пен бұлбұл

Ерте, ерте, ертеде әтеш пен бұлбұл араларынан қыл өтпейтін тату дос болыпты. Ол кезде екеуінің дене тұрқы да ұқсас екен. Күндердің күнінде тау қойнауындағы ұяларының қасынан өтіп бара жатқан аспан перизаты әтеш пен бұлбұлдың:

- Біз әнші болсақ қандай жақсы болар еді? – деп армандап отырғандарын естіп қалыпты. Ол мұны естігеннен кейін олардың қасына келіп әнші болуды қаласа, үйретететіндігін айтыпты. Әтеш пен бұлбұл қуана келісіпті.

Сонымен олар әнші перизаттан өнер үйрене бастапты. Бұлбұл орнынан таң сәріде тұрып, өнерге жаттығумен айналысады екен де, әтеш ұйқышылдау болып, кеш тұрады екен. Оның үстіне ол өзінің қызыл айдарын мақтан көріп, өзін бұлбұлдан артық санап жүріпті. Екеуіне бір жыл өнер үйреткен әнші перизат оларға:

- Сендер көп өнер үйрендіңдер, ендігі мәселе, сол өнерлеріңді өздерің дамытуларың керек, үзбей жаттықсаңдар, өрелі өнерге ие боласыңдар, мен енді бір жылдан кейін келіп, екеуіңнен сынақ аламын, - депті де көзден ғайып болыпты.

Әтеш пен бұлбұл ақылдасып, екеуі екі тауда тұрып, жағы талғанша сайрайтын болыпты, тіпті бұлбұлдың үнін ормандағы аңдар мен құстар да қызыға тыңдайды екен, ал әтеш болса өзінің даусының зорлығына сеніп, күні бойы ұясына кіріп ұйықтаумен болыпты. Ол үнемі ұйықтағандықтан, бұғағы салақтап, семіре бастапты әрі құйрығы да ұяда үнемі жатқандықтан, қайырыла-қайырыла қайқая дөңгеленіпті. Сөйтіп, ол бір жылдың өткенін де сезбей қалыпты. Уағдалы уақытта бұлбұл мен әтешті әнші перизат іздеп келіпті. Ұйықтап жатқан жерінен оятып алса да, әтешті әзер таныпты. Әтеш болса ерекше семіргендіктен, әуелгідей ұзаққа ұша алмайтын болыпты.

Әнші перизат бұлбұл мен әтешті қатар тұрғызып, жеке-жеке сынақ алыпты. Бұлбұл құйқылжыта сайрағанда, әтеш шаңына да ілесе алмай қалыпты. Бұлбұлдың соншама өнер үйренгеніне қайран қалумен бірге өзінің күні бойы ұйқымен болғанын ойлап, қатты ұялыпты. Ол іштей ұйқысын азайтуға ант етіпті, әрі содан бастап әр күні ертемен тұрып, өзіңізор дауысы арқылы басқаларды оятып, ізгілікті іс істеу байламына келіпті. Сөйтіп

өз кінәсін мойнына алуды ойлапты.

Сол күннен бастап әтеш ұша алмайтын болып қалыпты да, оның есесіне таңнан тұрып шақыратын болыпты. Ал бұлбұл өзінің өнерін қанағат тұтпай, күні бүгінге дейін жаттығады екен.

Ж. Жәкен

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: кызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап беруі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды